T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANA BİLİM DALI

AÇIK-YEŞİL ALANLARIN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ: KARABÜK KENT MERKEZİ ÖRNEĞİ

AYŞENUR HÜSAM

YÜKSEK LİSANS

DOÇ. DR. SEVGİ ÖZTÜRK

HAZİRAN - 2020
KASTAMONU

TEZ ONAYI

AYŞENUR HÜSAM tarafından hazırlanan "**AÇIK-YEŞİL ALANLARIN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ: KARABÜK KENT MERKEZİ ÖRNEĞİ**" adlı tez çalışmasının savunma sınavı **14 Haziran 2020** tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından **oy birliği** ile Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü **PEYZAJ MİMARLIĞI ANA BİLİM DALI**'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman	Doç.Dr. Sevgi ÖZTÜRK Kastamonu Üniversitesi	.....
Jüri Üyesi	Doç.Dr. Mehmet ÇETİN Kastamonu Üniversitesi	.....
Jüri Üyesi	Doç.Dr. Yasin DÖNMEZ Karabük Üniversitesi	.....

Jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş olan bu tez Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunca onanmıştır.

Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. İzzet ŞENER .....

TAAHHÜTNAME

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu; ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını, bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini bildirir ve taahhüt ederim.

Ayşenur HÜSAM

ÖZET

YÜKSEK LİSANS

AÇIK-YEŞİL ALANLARIN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ: KARABÜK KENT MERKEZİ ÖRNEĞİ

AYŞENUR HÜSAM

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANA BİLİM DALI
DANIŞMAN:DOÇ. DR. SEVGİ ÖZTÜRK

Açık yeşil alanlar, yaşanabilir çevrenin oluşumu üzerinde ve bireylerin rekreatif ihtiyaçlarının karşılanmasında önemli görevler üstlenmektedirler. Ayrıca Kentlerdeki kitle-boşluk oranının homojen dağılımında ve bireyleri kent yaşamının yoğun temposundan uzaklaştırarak doğa ile iç içe bir yaşam olanağı sağlamaktadırlar. Bu kapsamda, fiziksel, toplumsal, ekonomik, estetik ve ekolojik işlevleri ile fayda sağlayan açık-yeşil alanların sistemli bir şekilde planlanması, kent nüfusunu karşılayacak büyüklük ve niteliklere sahip olmalısı önem arz etmektedir.

Tez çalışmasında, Karabük kenti açık ve yeşil alanları mahalle ölçeğinde nitel ve nicel özellikleri çerçevesinde değerlendirilmeye çalışılmıştır. Öncelikle mahallelerin gereksinimleri, nüfusu, karakteri, kullanım yoğunluğu ve erişilebilirliklerine ilişkin veriler elde edilmiştir. Daha sonra bu mahallelerden seçilen temsili bir park için 40 farklı sorudan oluşan gelişmişlik formu hazırlanmıştır. Ele alınan form içeriği toplam 27 parka uygulanmıştır. Seçilen park alanlarından elde edilen veriler ışığında kent merkezi için homojen dağılımı, planlama ve ilkeleri çerçevesinde irdelenerek kente yönelik gerekli öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda kentte aynı doku ve özelliklere sahip bir tasarım anlayışının hâkim olduğu görülmüştür. Oysaki birey ve çocukların rekreasyonel faaliyetlerini karşılayacakları, görsel ve estetik açıdan fayda sağlayacakları mekânlar olarak tasarlanmaları gerekmektedir. Bu şekilde, kentin yeni yapılacak parklarının planlanmasında daha çağdaş ve daha homojen bir duruma getirilmesine yönelik önerilerin getirilmesi sağlanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER:Açık Yeşil alanlar, Karabük Kenti, Gelişmişlik Analizi

Haziran 2020, 151 Sayfa
Bilim Dalı: 805

ABSTRACT

M. SC. THESİS

INVESTIGATION OF OPEN GREEN AREAS FROM LANDSCAPE ARCHITECTURE: KARABÜK CITY CENTER SAMPLE

AYŞENUR HÜSAM

KASTAMONU UNIVERSITY INSTITUTE OF SCIENCE
LANDSCAPE ARCHITECTURE

SUPERVISOR:DOÇ.DR. SEVGİ ÖZTÜRK

Green Public Areas play important roles in the formation of a habitable environment and responding to the recreational needs of individuals. Also, they provide homogeneous distribution between the mass-void ratio and an opportunity to live in harmony with nature for individuals in the cities by moving them away from intensive tempo of urban life. In this context, it is important that systematic planning of green public areas that benefit with their physical, social, economic, aesthetic and ecological functions and it's important that these areas should have the size and qualities to meet the urban population.

The study of this thesis, Public and Green Areas of the City of Karabük were tried to be evaluated within the framework of the qualitative and quantitative features of the neighborhood. First of all, the data that is regarding to the requirements, population, character, usage density and accessibility of neighborhoods were obtained. Then, a development form was prepared for a representative park that is consisting of 40 different questions was selected from these neighborhoods. The content of the form was applied to total of 27 parks. It was tried to improve necessary suggestions for the city by examining homogeneous distribution, planning and principles for the city centre, in consideration of the data that is obtained from these selected public park areas. It was observed that a design concept with the same texture and features prevailed in the city, in accordance with the data that is obtained. However, it should be designed as places where individuals and children meet recreational activities and benefit visually and aesthetically. Thus, suggestions were provided to make the city more modern and more homogeneous in planning of new parks.

KEYWORDS: Public Green Areas, Karabük City, The Analysis of Development

June 2020, 151 Page
Science Code: 805

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca ve tez çalışmam sırasında bilgi, birikim ve tecrübeleri ile bana yardım eden ve destek olan değerli danışmanım Doç. Dr. Sevgi ÖZTÜRK'e, jüri üyelerim Doç. Dr. Yasin DÖNMEZ ve Doç. Dr. Mehmet ÇETİN hocama ilgi ve önerilerinden dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmalarım boyunca maddi manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan başta babam Ali HÜSAM olmak üzere annem Fatma HÜSAM'a, abim Ramazan Hüsam'a da sonsuz teşekkür ederim.

AYŞENUR HÜSAM

Kastamonu, 2020

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ ONAYI ..... **ii**
TAAHHÜTNAME ..... **iii**
ÖZET ..... **iv**
ABSTRACT ..... **v**
TEŞEKKÜR ..... **vi**
İÇİNDEKİLER ..... **vii**
ŞEKİLLER DİZİNİ ..... **x**
TABLOLAR DİZİNİ ..... **x**
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ ..... **xii**
1. GİRİŞ **1**
2. KURAMSAL TEMELLER **3**
2.1 Kent Kavramı 3
2.2 Açık ve Yeşil Alan Kavramı 7
2.2.1 Açık ve Yeşil Alan Standartları 11
2.2.2 Açık ve Yeşil Alan Sınıflandırılması 18
2.2.3 Açık ve Yeşil Alanların Önem ve Fonksiyonları 22
3. MATERYAL YÖNTEM **28**
3.1 Materyal 28
3.2 Yöntem 36
4. BULGULAR **38**
4.1 Parkların Gelişmişlik İndeksleri 39
4.2 Parkların Gelişmişlik Analizleri 124
4.2.1 Nicel Özellikleri 124
4.2.2 Donatı Özellikleri 125
4.2.3 Su Varlığı Özellikleri 129
4.3 Parkların Özelliklerinin Anlamsal İlişkileri 129
5. SONUÇ **142**
6. KAYNAKLAR **147**
7. ÖZGEÇMİŞ **151**

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1 Kent içindeki yeşil alan dokuları- Central park 10
Şekil 2.2 Kent içindeki yeşil alan dokuları- Central park 10
Şekil 2.3 Kentlerde açık ve yeşil alanların faydaları 23
Şekil 3.1 Karabük il merkezi mahalleleri 28
Şekil 3.2 Karabük kenti çalışma alanı 30
Şekil 3.3 Karabük ili deprem haritası 31
Şekil 3.4 Karabük Merkez İlçe İmar Paftası çalışma altlığı 37
Şekil 4.1 Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkı'nın konumu 39
Şekil 4.2 Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkı'ndan görünümler 40
Şekil 4.3 Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkı gelişmişlik indeksi 41
Şekil 4.4 Muhtar Muammer Şanlı Parkı'nın konumu 42
Şekil 4.5 Muhtar Muammer Şanlı Parkı'ndan görünümler 43
Şekil 4.6 Muhtar Muammer Şanlı Parkı gelişmişlik indeksi 44
Şekil 4.7 Çebioğlu Evleri Yanı Parkı'nın konumu 45
Şekil 4.8 Çebioğlu Evleri Yanı Parkı'ndan görünümler 46
Şekil 4.9 Çebioğlu Evleri Yanı Parkı gelişmişlik indeksi 47
Şekil 4.10 Sağlık Parkı'nın konumu 48
Şekil 4.11 Sağlık Parkı'ndan görünümler 49
Şekil 4.12 Sağlık Parkı gelişmişlik indeksi 50
Şekil 4.13 Bahçelievler Parkı'nın konumu 51
Şekil 4.14 Bahçelievler Parkı'ndan görünümler 52
Şekil 4.15 Bahçelievler Parkı'ndan görünümler 53
Şekil 4.16 Bahçelievler Parkı gelişmişlik indeksi 54
Şekil 4.17 Cumhuriyet Parkı'nın konumu 55
Şekil 4.18 Cumhuriyet Parkı'ndan görünümler 56
Şekil 4.19 Cumhuriyet Parkı gelişmişlik indeksi 57
Şekil 4.20 75. Yıl Parkı'nın konumu 58
Şekil 4.21 75. Yıl Parkı'ndan görünümler 59
Şekil 4.22 75. Yıl Parkı gelişmişlik indeksi 60
Şekil 4.23 Çerçiler Merkez Parkı'nın konumu 61
Şekil 4.24 Çerçiler Merkez Parkı'ndan görünümler 61
Şekil 4.25 Çerçiler Merkez Parkı gelişmişlik indeksi 63
Şekil 4.26 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'nın konumu 64
Şekil 4.27 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'ndan görünümler 65
Şekil 4.28 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'ndan görünümler 66
Şekil 4.29 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'ndan görünümler 67
Şekil 4.30 Karabük Belediyesi Şehir Parkı gelişmişlik indeksi 68
Şekil 4.31 Fatih Mahallesi Parkı'nın konumu 69
Şekil 4.32 Fatih Mahallesi Parkı'ndan görünümler 70
Şekil 4.33 Fatih Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi 71
Şekil 4.34 Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı konumu 72
Şekil 4.35 Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı'ndan görünümler 73
Şekil 4.36 Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı gelişmişlik indeksi 74
Şekil 4.37 Kordon Parkı'nın konumu 75

Şekil 4.38 Kordon Parkı'ndan görünümler 76
Şekil 4.39 Kordon Parkı gelişmişlik indeksi 77
Şekil 4.40 Kapullu Caddesi Parkı'nın konumu 78
Şekil 4.41 Kapullu Caddesi Parkı'ndan görünümler 79
Şekil 4.42 Kapullu Caddesi Parkı gelişmişlik indeksi 80
Şekil 4.43 Pala Dede Caddesi Parkı'nın konumu 81
Şekil 4.44 Pala Dede Caddesi Parkı'ndan görünümler 82
Şekil 4.45 Pala Dede Caddesi Parkı gelişmişlik indeksi 83
Şekil 4.46 Kartaltepe Parkı'nın konumu 84
Şekil 4.47 Kartaltepe Parkı'ndan görünümler 85
Şekil 4.48 Kartaltepe Parkı gelişmişlik indeksi 86
Şekil 4.49 Şair İbrahim Yıldız Parkı'nın konumu 87
Şekil 4.50 Şair İbrahim Yıldız Parkı'ndan görünümler 88
Şekil 4.51 Şair İbrahim Yıldız Parkı gelişmişlik indeksi 89
Şekil 4.52 Vatan Caddesi Parkı'nın konumu 90
Şekil 4.53 Vatan Caddesi Parkı'ndan görünümler 91
Şekil 4.54 Vatan Caddesi Parkı gelişmişlik indeksi 92
Şekil 4.55 Doğantepe Parkı'nın konumu 93
Şekil 4.56 Doğantepe Parkı'ndan görünümler 94
Şekil 4.57 Doğantepe Parkı gelişmişlik indeksi 95
Şekil 4.58 Namık Kemal Mahallesi Parkı'nın konumu 96
Şekil 4.59 Namık Kemal Mahallesi Parkı'ndan görünümler 97
Şekil 4.60 Namık Kemal Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi 98
Şekil 4.61 Öğlebeli Mahallesi Parkı'nın konumu 99
Şekil 4.62 Öğlebeli Mahallesi Parkı'ndan görünümler 100
Şekil 4.63 Öğlebeli Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi 101
Şekil 4.64 Soğuksu Toki Yanı Parkı'nın konumu 102
Şekil 4.65 Soğuksu Toki Yanı Parkı'ndan görünümler 103
Şekil 4.66 Soğuksu Toki Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi 104
Şekil 4.67 Şirinpark'ın konumu 105
Şekil 4.68 Şirinpark'tan görünümler 106
Şekil 4.69 Şirinpark'tan görünümler 107
Şekil 4.70 Şirinpark gelişmişlik indeksi 108
Şekil 4.71 Çebioğlu Yanı Parkı'nın konumu 109
Şekil 4.72 Çebioğlu Yanı Parkı'ndan görünümler 110
Şekil 4.73 Çebioğlu Yanı Parkı gelişmişlik indeksi 111
Şekil 4.74 Salı Pazarı Yanı Parkı'nın konumu 112
Şekil 4.75 Salı Pazarı Yanı Parkı'ndan görünümler 113
Şekil 4.76 Salı Pazarı Yanı Parkı gelişmişlik analizi 114
Şekil 4.77 Metin Türker Parkı'nın konumu 115
Şekil 4.78 Metin Türker Parkı'ndan görünümler 116
Şekil 4.79 Metin Türker Parkı gelişmişlik indeksi 117
Şekil 4.80 Esentepe Parkı'nın konumu 118
Şekil 4.81 Esentepe Parkı'ndan görünümler 119
Şekil 4.82 Esentepe Parkı gelişmişlik indeksi 120
Şekil 4.83 Sağlık Parkı'nın konumu 121
Şekil 4.84 Sağlık Parkı'ndan görünümler 122
Şekil 4.85 Sağlık Parkı gelişmişlik indeksi 123

TABLOLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 2.1 Çetiner (1972)'a göre açık yeşil alan standartları. 14
Tablo 2.2 Tümer (1976)'a göre açık yeşil alan gereksinimleri 15
Tablo 2.3 Pamay (1978)'e göre açık yeşil alan standartları 16
Tablo 2.4 Açık yeşil alan standartları 16
Tablo 2.5 Yeşil alanlar hiyerarşisi 21
Tablo 3.1 2019 TUİK nüfus verileri 34
Tablo 3.2 Karabük ili turizm ve orman ürünleri verileri 34
Tablo 3.3 Karabük ili orman varlığı 35
Tablo 4.1 Mahallelere göre seçilen park alanları 38
Tablo 4.2 Parkların alanlarına ilişkin bulgular 124
Tablo 4.3 Parkların sahip oldukları yeşil alan büyüklükleri 124
Tablo 4.4 Parkların sahip oldukları rakım düzeyleri 124
Tablo 4.5 Parkların sahip oldukları rakım düzeylerine ilişkin bulgular 125
Tablo 4.6 Parkların nitel özellikleri 125
Tablo 4.7 Parkların drenaj durumu 126
Tablo 4.8 Parkların engelsiz tasarım özellikleri 126
Tablo 4.9 Parkların aydınlatma çeşitleri ve çöp kutusu varlığı 126
Tablo 4.10 Parkların sahip oldukları çocuk oyun ekipmanlarının yeterlilikleri 127
Tablo 4.11 Parklardaki oturma birimlerinin malzeme özellikleri 127
Tablo 4.12 Parklardaki oturma birimlerinin konfor özellikleri 127
Tablo 4.13 Parklarda otopark olup olmamasına ilişkin bulgular 128
Tablo 4.14 Parklarda süs havuzunun olup olmamasına ilişkin bulgular 129
Tablo 4.15 Park alanları ile parklardaki engelsiz tasarım özelliği arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 130
Tablo 4.16 Park alanları ile parkların yürüyüş-koşu parkuruna sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 130
Tablo 4.17 Park alanları ile parklardaki yol işaretleri ve yönlendirici levhaların varlığı arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 131
Tablo 4.18 Park yeşil alanları ile parkların yürüyüş-koşu parkuruna sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 132
Tablo 4.19 Park yeşil alanları ile parkların tuvalete sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 132
Tablo 4.20 Park yeşil alanları ile parkların büfeye sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 133
Tablo 4.21 Parkların niteliği ile parklardaki drenaj durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 133
Tablo 4.22 Park niteliği ile parklardaki çocuk oyun ekipmanları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 134
Tablo 4.23 Parkların niteliği ile parklardaki oturma birimi malzemeleri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 134
Tablo 4.24 Parkların niteliği ile parklarda çeşme olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 135

Tablo 4.25 Parkların niteliği ile parklarda sulama sistemi olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 135
Tablo 4.26 Parkların niteliği ile parklarda yürüyüş ve koşu parkuru olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 136
Tablo 4.27 parkların niteliği ile parklardaki güvenlik durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 136
Tablo 4.28 Parkların niteliği ile parklardaki tuvalet varlığı arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 137
Tablo 4.29 Parkların niteliği ile parklardaki büfe varlığı arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 137
Tablo 4.30 Parkların niteliği ile parklarda çay bahçesi olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 138
Tablo 4.31 Parkların niteliği ile parklarda restoran olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 138
Tablo 4.32 Parkların niteliği ile parklarda plastik obje ve heykel olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 139
Tablo 4.33 Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 139
Tablo 4.34 Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu aydınlatmasının olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 140
Tablo 4.35 Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu fiskiyesi olup olmaması durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 140
Tablo 4.36 Parkların niteliği ile parklarda amfi-tiyatro olup olmaması durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 141
Tablo 4.37 Parkların niteliği ile parklarda otopark olup olmaması durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular 141
Tablo 5.1 Mahallelerin parklarına göre gelişmişlik yüzdeleri 145

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Simgeler

m^2	**:** Metrekare
km^2	**:** Kilometrekare
m^3	**:** Metreküp
m	**:** Metre
mm	**:** Milimetre
ha	**:** Hektar
da	**:** Dekar
%	**:** Yüzde
°	**:** Derece
'	**:** Dakika
''	**:** Saniye
°C	**:** Santigrat derece

Kısaltmalar

TUİK	**:** Türkiye İstatistik Kurumu
M.Ö.	**:** Milattan Önce
SPSS	**:** Statistical Package for the Social Sciences

1. GİRİŞ

İnsanlar, varoluşlarından günümüze kadar doğa ile iç içe yaşamışlardır. İhtiyaçlarını ve yaşam olanaklarını doğadan karşılamış ve zamanla doğaya hakim olma içgüdüsüyle hareket etmeye devam etmiştir. Akıl ve fiziki gücünü birleştiren insan, doğanın kendisine sunduğu sayısız olanakları kendisinin en etkin şekilde faydalanabileceği biçimde şekillendirmiş ve doğada kendilerine belirli şekillerde kullanım alanları oluşturmuşlardır (Ardalı, 2018).

Kent kullanım açısından birbirinden farklı, fonksiyonlar açısından ise birbirini tamamlayan bölümlerden meydana gelir. Bir kentin fiziksel dokusunu o kenti oluşturan bireylerin sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerinin birbirleri ile olan ilişkileri ortaya çıkarır (Gül ve Küçük, 2001). Geçmişten günümüze teknolojide yaşanan gelişmeler, hızlı nüfus artışı, göç ve plansız kentleşme, sosyal, ekonomik ve kültürel koşullar kentte yaşayan insanların fiziksel çevrelerinin bozulmasına, sosyal, ekonomik ve çevresel sorunların artmasına, yaşam kalitesi seviyesinin düşmesine neden olmaktadır (Öztürk ve Özdemir, 2013).

Kentin genel yapısını ise, mimari yapılar, açık ve yeşil alanlar ve bunların birbirleriyle olan ilişkileri oluşturur. Açık ve yeşil alanlar, bireylerin doğa ile arasındaki bozulan bağlarını dengeleyerek ve kentsel yaşamın beraberinde getirdiği sorunları iyileştirme odaklı bir yaklaşımı bünyesinde barındırır. Bu sebeple gelişmiş ülkelerde açık ve yeşil alanların nicelik ve nitelikleri, kent kültürünün ve yaşam kalitesinin bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır (Öztürk ve Bozdoğan, 2014). Bu kapsamda bir çok gelişmiş ülke, bireylerin zihinsel ve fiziksel gereksinimleri doğrultusunda birey yaşamı için uygun kent mekanı veya ekolojisini planlama ve tasarlama çalışmalarına yönelmişlerdir (Gül ve Küçük, 2001). Teknoloji ile birlikte ortaya çıkan birçok olanak, 21. yy kentlerinin zor yaşam koşulları dahilinde, bireylerin doğa ve yeşil mekanlar ile bağını en aza indirgemiştir. Bu nedenle kentsel alanda bulunan açık ve yeşil alanlar işlevsel özellikleri ile kentsel mekanların önemli öğeleri haline gelmişlerdir. Doğal yapı veya insan yapısı için yaşam kalitesini artırmada pek çok önem taşımışlardır (Öztürk ve Önder, 2009). Kentsel açık yeşil

alanlar, kentlerin düşünsel, estetik, rekreasyonel fonksiyonlarını yansıtmaktadır. Kent için önemli bir etken olan açık yeşil alanların zamanla yerlerini cansız yapı öğeleriyle değiştirmesi kentin fiziki açıdan sağlıksızlaşmasına neden olmaktadır (Yılmaz, 2018).

Bu durumun oluşumunu sağlayan düzensiz nüfus artışı ve artan kentleşme ile birlikte, özellikle gelişmekte olan ülkelerde yaşanan kontrolsüz büyüme birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Tüm bu sorunlar, kentsel yeşil alanların fiziksel değişimlerinin, gelişimlerinin ve dinamizminin nicel olarak tanımlanması, yeşil alanların organize edilmesi şehir planlamasında gerçek bir gereklilik olarak görülmeye başlanmasını sağlamıştır (Beiranvand vd., 2013). Kentte, yüksek yapılar arasında ve içerisinde kurgulanan hızlı ve monoton yaşam tarzı, insanlar için gereklilik arz eden açık ve yeşil alanların planlamasını, bu alanların en uygun aktivitelerle değerlendirilmesini gerektirmiştir (Koç, 2019).

Açık ve yeşil alanlar, sosyal yaşamın oluşturduğu bir sahne olarak meydana gelmiştir. Parklar, pazar yerleri, meydanlar, oyun alanları, cadde ve yollar, yeşil yollar, topluma açık mekanlar ve alışveriş merkezi vb. açık veya kapalı mekanlar (Uyanık, 2016), kent içinde devamlı ve fonksiyonel bir yapı meydana getirecek şekilde planlanıp uygulandıklarında kentin açık ve yeşil alan sistemini oluştururlar. Açık ve yeşil alanlar düzenli ve sistemsel bir tasarım ile kendilerinden beklenen fonksiyonları sağlayabilirler. Başka bir ifadeyle, açık ve yeşil alanların ele alınmasında, yalnız onların kentlerdeki konumları değil, sistemli ve faydalı bir şekilde planlanmaları önem arz etmektedir. Bununla birlikte, meydana getirilen düzenin mekan kapsamında olduğu kadar, zaman kapsamında da sürekliliği de ele alınmalıdır (Öztürk, 2004).

Bu kapsamda çalışmada ele alınan Karabük kenti gelişmekte olan sanayi ve eğitim kenti konumundadır. Hızlı şekilde büyüyen ve gelişen kent merkezinde bulunan açık ve yeşil alanların bu süreçteki yerinin ortaya konulması, kent ve kentlinin yaşamı açısından büyük bir öneme sahiptir. Çalışmada kent merkezi mücavir alan sınırının açık yeşil alanları, mahalle bazında değerlendirilmiş, yeterliliği hazırlanan gelişmişlik indeksi ile ortaya konmaya çalışılmıştır.

2. KURAMSAL TEMELLER

2.1 Kent Kavramı

Kent, neolitik çağ ve paleolitik çağ kültürlerinin bir sentezi olarak meydana gelen bir olgudur (Mumford, 2007). Tarihsel süreç içinde değişen ve gelişen kent kavramı uygarlık kavramınında oluşumunda önemli bir rol üstlenmişlerdir. Kentler, toplumların geçmişten günümüze taşıdığı sosyo-kültürel değer yargıları ile şekillenerek kendi çerçevesince gelişen bir olgu halini almışlardır (Topal, 2004).

Kent kavramı, insanların ilk döneminden itibaren doğada tek başlarına yaşayamayacaklarını anlamaları üzerine ortaya çıktığı bilinmektedir. Kent olgusu ile birlikte kentleşme, kentlileşme, kent yönetimi gibi birçok kavramın ortaya çıkmıştır. Kent kavramı sosyolojiden ekonomiye, savaş sanatından mimariye birçok disiplini konu alan bir kavramdır. Kent tüm bu disiplinlerden önce orada yaşayan kentlilerin asıl konusunu oluşturmaktadır (Bumin, 2010).

Kentler; insanların bir araya geldikleri, ticari ilişkilerin yürütüldüğü ve fikirlerin yayıldığı bir etkileşim merkezidir (Parlak, 2018). Sürekli toplumsal gelişme ile devam eden, toplumun yerleşme, barınma, çalışma, dinlenme, eğlenme gibi gereksinimlerinin karşılandığı, az sayıda insanın tarımsal faaliyetlerde bulunduğu, kırsal alanlara oranla nüfus bakımından daha yoğun olan ve küçük komşuluk birimlerinden oluşan yerleşim birimi olarak karşımıza çıkmaktadırlar (Korkut vd., 2017). Buna bağlı olarak kentler, toplumsal hayatın en yoğun olduğu alanlardır ve bu yoğunluk şehrin nüfusu, ekonomik ve sosyal yapısı ile doğru orantılı olarak artış gösterir. Ancak kentler, bulundukları bölgeden bağımsız olarak kabul edilemez. Yani bölgenin sahip olduğu fiziksel özellikler de kente değer katar (Belge, 2018). İnsanların çeşitli faaliyet türlerinin bir arada bulunmasını sağlayan ve birbirleri ile etkileşim halinde bulunan kentler, kendine özgü nitelikleri ile belli bir alanda yoğunlaşmış bir yerleşim sistemi olup, karmaşık toplum yapısının sorunlarının çözülmesine yardımcı olmaktadır (Parlak, 2018).

Sanayinin gelişmesi ile birlikte üretim merkezlerinde çalışmak üzere kırsaldan kente giderek artan göç, konut, ulaşım, ticari amaçlı tüketimler, orman bölgelerindeki azalma, yanlış arazi kullanımı, sera gazlarının etkisi, üretim ve tüketim baskıları sonucunda bu bölgeler çevresel sorunların yoğunlaştığı alanlar hâline dönüştürmektedir. Bu bakımdan, kentlerde giderek azalan yeşil alan oranı ve doğal çevre ile tarihi dokunun zarar görmesi yaşamı giderek zorlaştırmakta, bu da kentlerde zamanla artan ekolojik sorunların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Bu sorunlar, günümüz kentlerinde kentsel gelişmenin kontrolsüz bir gelişim ve değişime terk edildiğini, ekolojik temelden noksan olduğunu karşımıza çıkarmaktadır (Korkut vd., 2017).

Literatürlerdeki bazı kent kavramına ilişkin yorumlamalar aşağıdaki gibidir:

Maunier (1999)'e göre kent; nüfusa kıyasla coğrafi alt yapısı elverişsiz bulunan ve hane halkı, iş toplulukları, farklı gruptaki insanlar, farklı din mensupları vs. gibi birçok karmaşık topluluğu içinde bulunduran anlaşılması güç yerleşim alanı bulgusudur.

Castells (1997)'e göre kentsel yöntemin ana fonksiyonunun tüketim aşaması olduğu bilinmektedir. Tüketim, yerleşim yerinin kent tanımında baş eleman olarak ele alınmaktadır. Kentler ise tüketimin tekrarı için gerekli ortak alış verişin yapıldığı yerlerdir.

Keeble (1961)'e göre halkın ekonomik, sosyal, kültürel ve hijyenik yönden ihtiyaçlarını giderebilmek için kentler fayda sağlama açısından değişik kısımlara ayrılmalıdır. Bu değişik kısımlar için alan ve mekan seçimi kentlerde fiziksel yapıyı meydana getirir. Planlanmış veya planlanmamış herhangi bir kentte nitelikleri ne olursa olsun beş ayrı kısım mevcuttur. Bunlar; kent merkezi, sanayi bölgesi, yerleşim bölgesi, açık alanlar ve kent çevresidir (Önder, 1997).

Habermas (2005), kent ve kentlileşmenin gelişimini şu şekilde dile getirmiştir: Kentleşme için geçen zaman, topluma ait yaşantıyı "halka aitlik" ile "hususi" özelliği iki zıt uç yönünden perspektifin ileri gitmesi diye betimler. Kamusal alanlarda bir araya gelen halk kitle halinde bütünlük oluşturma özelliği gösterir. Günümüz modern

yaşamın da yabancılaşmanın ve kopukluğun artış göstermesi kitleler içerisinde iletişimsizlik meydana getirmiştir.

Kent kavramı genel olarak tarım dışı üretimin yapıldığı, tarımsal ve diğer üretim faaliyetlerinin birlikte pay edildiği, şehirsel işlevleri içeren belirli bilimsel uygulama katmanlarına uygun kapsama alanı, şeffaf olma ve birlikte olabilme seviyelerine erişmiş yerleşim şekilleridir (Topal, 2004).

Kent kavramında meydana gelen değişikliklerde görüldüğü üzere, tarih boyunca geçerli olan bir kent tanımı söylemek güçtür. Kent çalışmalarında kentlere ait idari ve kanuni düzenlemelerde kullanılan kent tanımları, yaygın olarak kenti meydana getiren bazı ölçütlere göre ele alınmaktadır. Bu ölçütler kentin nüfus; yönetsel sınır ve yapı; sosyolojik ve ekonomik öğelerini içermektedir (URL-1, 2020). Fakat bu ölçütlerinde tek başlarına kenti tanımlamada yeterli olmadığı düşünülebilir. Bir kentin yönetsel olarak bir örgüt yönetimi sınırları içinde kalması onu kırsal yapacağı düşüncesi başka bir kritere göre anlam ifade etmeyebilir. Örneğin, günümüzde birçok devletin toplam nüfusundan daha büyük nüfus, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi gibi unsurlar açısından çok sayıda kente sahip olduğu bilinmektedir. Wirth'e göre (2002), kent tanımlamaları yapılırken kentler arasındaki üretim özerkliği, büyüklük, yoğunluk, heterojenlik, bütünleşme gibi değişkenlerin üzerinde durulması gerektiği ifade edilmektedir (Güven, 2016). Nüfus ölçütüne göre, nüfus büyüklüğü belirli bir düzeyi aşan yerler kent olarak kabul edilmektedir. En büyük kent nüfusunun belirlenmesi için kullanılabilecek ve evrensel olarak öne sürülebilecek ölçütler yetersiz de olsa bulunabilmektedir. Ancak, en düşük kent nüfus düzeyinin ne olması gerektiğine dair evrensel bir ölçüt yoktur. Örneğin Danimarka'da 250 nüfuslu yerleşmeler kent kabul edilirken, Kore'de 40 000'i aşan yerler kent olarak belirlenmiştir. Türkiye'de 1 924 tarih ve 442 sayılı Köy Yasası'nın 1. maddesinde kent tanımı için nüfus ölçütü kullanılarak "Nüfusu 2 000'den az olan yerleşmelere köy, nüfusu 2 000 ile 20 000 arasında olanlara kasaba ve 20 000 den çok nüfuslu olanlara da şehir denir" hükmü yer almaktadır (URL-1, 2019).

Kentlerin sosyolojik olarak bulundurması gereken özellikler ise;

• Belli bir nüfus büyüklüğüne erişmiş olması,

• Eğitim seviyesinin kıra oranla daha yüksek olması,

• Sosyal normların yerine resmi kuralların varlığı,

• Kentin alt yapısının belli bir düzeyde olması,

• Tarımdan ziyade sanayi ve hizmet sektörünün varlığı,

• Geleneksel aile yapısından çok çekirdek ailenin varlığı,

• Geleneksel ilişki yerine birey çıkarlarının öne çıkması,

• Bireysel statülerin aile yerine kişinin kendine dayanması,

• Nüfus yapısının daha karmaşık örgütsel iş bölümü ve uzmanlaşmaya dayanması,

• Yerel değerlerden ziyade ulusal değerlerin toplum tarafından benimsenmiş olmasıdır (Güven, 2016).

Kent ve kentleşme insanın yaşanabilirliğini derinden etkileyerek, sürdürülebilirlik açısından birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Biyoçeşitliliğin azalması, iklim değişikliği, gıda ve su güvenliği, enerji arzı, halk sağlığı ve sosyal adalet gibi temel küresel sorunlar her geçen gün daha da önem kazanacaktır (Wolfram vd., 2019). Kentlerin karşı karşıya kaldığı bu sorunlar karşısında, etkin yönetime olan ihtiyaçları hat safhalara ulaşmıştır. Ancak, kent yönetimine duyulan bu etkin ihtiyaca rağmen kent yönetimlerinin görevlerini tam olarak yerine getiremedikleri görülmektedir. Buda kentsel sorunların artarak devam etmesine neden olmaktadır (Güven, 2016). Hızla kentleşen bir sistemde sağlıklı ekolojik dengelerden de söz etmek oldukça güçtür. Yetersiz çevre politikaları, sosyal ve ekonomik problemler sürdürülebilir olmayan yapılaşmaya, arazinin yasal olmayan işgaline ve çevre koruma çalışmalarının aksamasına dolayısıyla yeşil alanların kaybına neden olmaktadır (Bulut vd., 2010).

2.2 Açık Yeşil Alan Kavramı

Açık ve yeşil alanlar, kentlerin yapı ve kültürünün önemli bir parçasıdır (Eyink ve Heck, 2018). İnsanların günlük hayatta kullandığı, yaşam kalitesini artıran, fiziksel ve psikolojik sağlığı etkileyen önemli bir kamu hizmet sahasıdır (Abbasi vd., 2015). Açık ve yeşil alanlar, kentlerde yapılar dışında kalan boşluklar olmakta, doluluk-boşluk dengesini sağlamanın yanında pek çok önemli işlevi de üstlenmektedir (Koç, 2019). Gelişmekte olan ülkelerde düzensiz nüfus artışı ve artan kentleşme son yıllarda kentsel yoğunluğa yol açmıştır. Bu kontrolsüz büyümenin çözüme kavuşturulması için yerel yönetimler, açık yeşil alanlara yönelik geliştirilme ve iyileştirilme gerektiren birçok olguya yönlendirmektedir (Beiranvand vd., 2013). Bu kapsamda, kentin doğal gereksinimleri ve toplumsal düzeni sağlaması gibi birçok işlevi üstlenen yeşil alanların önemini artmıştır (Yılmaz, 2018).

Açık ve yeşil alanlar ile ilgili birçok tanımlamalar yapılmıştır. Bu tanımlardan bazıları şu şekildedir:

Gürses (1970)'e göre açık alanlar, mülkiyeti kime ait olursa olsun, bünyesinde yapı bulundurmayan (su yüzeyleri dahil) açıklık alanlardır, yeşil alanlarsa tarım ve ekonomik faaliyetlerin gerçeklştirildiği alanlar dışında kalan insanlara fayda sağlayan mekanlar olarak tanımlanmaktadır.

Gold (1980) ise açık ve yeşil alanları, kentsel yerleşim içinde fiziksel sınırlar oluşturarak, kentin doğal kimliklerinin ve peyzaj özelliklerinin devamını sağlayan, doğal veya insan müdahalesiyle yapılmış araziler olarak tanımlamıştır. Yeşil alanları ise, kentsel doku içinde estetik, kültürel ve sürdürülebilir arazi kullanımına yönelik olarak çok amaçlı planlanan ve tasarlanan kamu veya özel mülkiyetteki alanlar olarak ele almıştır.

Keleş (1980), açık alanları bireylerin içinde yaşadığı ve bünyesinde yapı bulunduran kapalı uzantıların dışında doğal halde bırakılmış veya tarımsal ve konut dışı dinlenme odaklı bölünmüş şehir dokuları olarak tanımlar. Yeşil alanlar da yerleşim birimlerinde bireylerin gezinmesine ve çocukların oyunlarına imkan tanıyan herkese ait olan alanlar olarak da tanımlanmaktadır.

Geray (1977)'a göre açık alanlar, 'kentleşme ve sanayileşme sonucu doğadan kopmakta olan insanı doğaya yaklaştıran alanlar' olarak tanımlanmaktadır.

Pamay (1978)'a göre açık ve yeşil alanlar, kent içi ve kırsal dokudaki yerleşmelerde, insanların çeşitli rekreatif aktiviteleri gerçekleştirmek için faydalandıkları irili ufaklı yüzeyler ve boşluklardır. Bu alanlar kentte yaşayan insanların fiziksel ve psikolojik gereksinimleri için dinlenme, eğlenme ve spor yapma gibi aktivitelere imkan sağlar.

Crown (1960)'a göre açık yeşil alanlar 'Mimari elemanların çoğunlukta olduğu yoğun kent yapısı içinde bulunan küçük ölçekli parklar, çocuk bahçesi, meydanlar gibi oturma ve seyre yönelik pasif rekreasyonel alanlar ile kente uzak aktif rekreasyon sağlayan alanlardır. Açık alanların bitki materyali ile planlı olarak tasarlanması sonucu 'yeşil alanlar' meydana gelmektedir'.

Lednhold (1970)'a göre açık alanlar, kentin sürekli ya da belirli zaman dilimlerinde bir amaç doğrultusunda kamuya veya belirli yaş gruplarına olanak sağlayan, kent içinde yaşayan insanların kentsel yaşam statüsüne hizmet veren alanlar olarak tanımlanmaktadır.

Kaymaklı (1990); açık yeşil alanları, genellikle barındırdıkları doğal dokusu ve formu ile korunan fazla yerleşmeye ihtiyacı olmayan alanlar şeklinde dile getirmiştir.

Yıldızcı (1978)'ya göre açık alanlar belirli kullanım niteliği olan yerler (ekim alanları, ağaçlık alanlar, göller vb.) oldukları gibi, belirli fonksiyonları da içinde barındıran (parklar, bahçeler, gezi yerleri, meydanlar gibi.) şehrin içinde veya dışında kalan mekanlardır. Açık alanlar, fonksiyonel olarak 'içinde bir şey barındırmayan' ya da 'yeşil' ifadesiyle benzer olarak ele alınır. Bu söz konusu alanları yapılaşmamış mekanlar, yeşil sahaları da fiziki açıdan açık olmayan fakat işlevsel bakımdan açık olan alanlar olarak tanımlar.

Aksoy (2001)'a göre toplumun yararlanmasına açık olan; parklar, çocuk oyun alanları, spor alanları, dinlenme ile gezinti yerleri, şehir içi ve çevresindeki korular açık aktif yeşil alanlar olarak nitelendirilmektedir. Yapı parselleri arasında kalan özel bahçeler, tarım alanları, meyve bahçeleri ile ticari amaçlı koru ve fidanlıklar,

ağaçlandırma alanları, mezarlıklar, askeri alanlar, spor tesisleri, okul ve hastane bahçeleri, yol ve meydanlardaki güvenlik şerit ve refüjleri pasif yeşil alan kapsamındadır.

Aran (1965)'a göre bir şehrin gövdesi kabul edilen yapılar, şehir halkı için iç yaşam mekanını oluşturur. Yapıların etrafında kalan boş alanlar ise toprak, su, güneş ve bitkilerden oluşan diğer yaşam alanları olarak nitelendirilmiştir.

Gleichmaan (1962) ise yerleşim birimlerindeki yeşil alanları yapı sahalarının dışında kalan kesimler olarak ele almıştır. Sadece yeşillendirilmiş alanları değil, halen kullanılmayan alanlarda yeşillendirilmeseler bile yeşil alanlara dahildirler şeklinde nitelendirilmiştir.

Yeşil alanları insanların ruhsal ve fiziksel performansının gelişmesini sağlamak için bilinçli ve planlı bir şekilde tasarlanıp kentsel gelişimi hızlandıran yeşil unsurların ve bunları oluşturan yeşil sahaların yapı unsurları ile bir arada kullanılmasıyla beraber ortaya çıkmış alanlar olarak tanımlamak mümkündür (Önder, 1997).

Laage (1975); yeşil alan düzenlemelerinin amacını şu şekilde dile getirmiştir:''Açık alanların tümü yeşil alan olarak kabul edilmelidir ki, alan kullanım planlamasında, yeşil alan ihtiyacının yer ve yayılışı verilerek diğer alan kullanımlarına karşı açık olarak karşı konulabilsin.''

Kentin içinde bulunan açık ve yeşil alanlar, kente ait ekolojik sistem biçimleri dahilinde yer alan yeşil dokuların gözenekleri sayılabilir (Şekil 2.1) (Şekil 2.2). Yerleşim birimleri içinde kalan (çocuk oyun alanları, spor sahaları, küçük bahçeler, mahalle ve kent parkları, yaya kullanım alanları, dinlenme alanları, çatı bahçeleri gibi.), yaşam alanlarının çevrelerine yapılan (botanik ve hayvanat bahçeleri, bölgesel parkları, golf sahaları, gösteri ve pazar sahaları, ekim dikim yapma alanları, tema bahçeleri gibi.) alanları, açık yeşil alanların hücreleri olarak adlandırmak mümkündür (Bulut vd., 2010).

Şekil 2.1 Kent içindeki yeşil alan dokuları- Central Park (Bulut vd., 2010).

Şekil 2.2 Kent içindeki yeşil alan dokuları- Central Park (Bulut vd., 2010).

Bu tanımlamalardan yola çıkarak açık ve yeşil alanlar kent ölçeğinde fiziksel, kırsal kesimlerde boyutsal açıdan farklı özellikler içermektedirler. Yapılaşmamış en ufak bir alan bile kentsel ölçekte açık alan olarak büyük bir önem taşırken, bu ölçü dekar ya da hektar boyutlarına ulaştığında kırsal ölçekte değerlendirilmektedir. Başta o şekilde planlanmasalar bile giderek yapı alanlarından arta kalan alanlar olarak kent dokusu içersinde yerlerini almışlardır. Açık alan sayısı ve dağılma oranları kent merkezine gidildikçe azalmaktadır (Önder, 1997).

Türkiye'de kentsel yerleşimler insanların yaşadığı mekanları, çalıştığı ortamları, hobilerini gerçekleştirdiği yerleri düzenlemek ve ilişkilerini ayarlamak amacı ile imar

planlama eylemleri uygulanmaktadır. Bu tür eylemler kentin sosyo-ekonomik özellikleri göz önünde tutularak, yönetmeliklere göre hazırlanmaktadır (Aksoy, 2001). 3 194 sayılı İmar Kanunu'nun 23 804 Sayılı Yönetmeliğinde kentsel açık ve yeşil alanlar aktif ve diğer yeşil alanlar olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Aktif yeşil alanlar; kent toplumunun doğrudan yararlanabileceği şekilde tasarlanmış, parklar, dinlenme alanları, çocuk oyun alanları ve bahçelerini içinde bulunduran alanlar olarak belirlenmiştir. Diğer yeşil alanlar ise; toplumun doğrudan kullanabilecekleri veya dolaylı olarak yarar sağlayacakları, aktif yeşil alan özellikleri taşımayan alanlar olarak tanımlanmıştır. Bu alanlar kent içinde doğal halde bulunan veya insan müdahalesi sonucu ortaya çıkmış alanlar olabilirler. Kent içi diğer yeşil alanlar ise; ormanlıklar, ağaçlandırma bölgeleri, çalılıklar, kamu veya özel mülkiyet bahçeleri, fuar, panayır ve festival alanları, mezarlık vb. alanlar olmaktadır (Koç, 2019).

2.2.1 Açık Yeşil Alan Standartları

Bir kentin açık ve yeşil alan varlığı kentin sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı, nüfus yoğunluğu, iklim özellikleri gibi faktörleriyle ortaya konulur. Bu yüzden açık ve yeşil alan standartları ülkeden ülkeye değişkenlik gösterebilir (Koç, 2019). Her ülke ve şehirlerin özelliklerinin farlılık göstermesiyle taleplerinde de farklılıklar meydana gelir (Doğan ve Küçük, 2019). Açık ve yeşil alan standartlarının belirlenmesinde kentin ihtiyaçları ve mevcut durumu göz önünde bulundurularak planlanmalıdır. Planlama aşamasında standardı belirleyen kriterler ayrıntılı biçimde incelenmeli ve ele alınmalıdır (Ardalı, 2018). Pek çok kentsel etkinliklerin gerçekleştirildiği yeşil alan standartların belirlenmesinde yaşam alanlarında gerçekleştirilebilecek faaliyetler ve ihtiyaçlar da dikkate alınmalıdır. Standartların saptanmasında dikkat edilmesi gereken bir diğer öğe; bireylerin toplumsal yapısı, ekonomik olanakları ve açık yeşil alanları nasıl kullandıklarıdır (Ceylan, 2007). Örneğin; gelir durumu düşük kentlerde çocuk bahçelerine olan ihtiyaç diğer kentlerden fazla olacaktır. Bina ve insan yoğunluğunun çok olduğu bölgelerde ise yeşil kuşaklara olan ihtiyaç diğer bölgelerden daha fazla olacaktır. Açık yeşil alanların standartlarını belirlemek bu sebeplerden dolayı değişiklik gösterebilmektedir (Önder, 1997).

Açık yeşil alanlar, kişi başına denk gelen yeşil alanların m^2 olarak, yani kent yüzeyindeki yeşil dokuyu oluşturan alanların tamamının, kentin toplam birey sayısına bölünmesi ile bulunmaktadır (Doğan ve Küçük, 2019). Fakat bu anlatım yalnızca nicel bir bakış biçimidir. Açık yeşil alanların fonksiyonellik ve görsel nitelikleri önem arz ederken, standartların belirlenmesinde kentin fiziksel özellikleri (topografik yapı, iklim, konum gibi) ile sosyal, kültürel, ekonomik faktörleri de önemli bir etken olmaktadır. Açık ve yeşil alanların kentteki ihtiyaçları karşılayabilmeleri için nitelik ve nicelik olarak yeterli seviyede olmaları ayrıca sundukları faaliyetler ile insanların yaşadıkları bölgelere (mahalle, semt vb.) kolayca erişilebilir olmaları da gerekmektedir (Yılmaz, 2018).

Açık ve yeşil alan standartlarının belirlenmesinde rol oynayan diğer bir etmen ise kentin özelliklerinin irdelenmesidir. Kent boyutundaki çalışmaların sonucunda kentin mevcut durumu, gelişme eğilimleri, kent karakteri, açık ve yeşil alanların orantılı bir şekilde dağılımı önemlidir. Ayrıca kentin ekonomik durumu, turizm potansiyeli, toplumun gelişmişlik seviyesi ve sanayileşme gibi özellikleri, kentteki açık yeşil alan gereksiniminde ve bu alanlardan beklenen faaliyetlerde belirleyici bir rol üstlenmektedir (Doğan ve Küçük, 2019).

Kent içinde rekreasyonel amaçla kullanılan açık ve yeşil alanların ölçüsü ve dağılımı, kent nüfusu ve kent içindeki dağılımı ile yakından ilgilidir. Açık ve yeşil alanların ölçüsünün belirlenmesinde kent nüfusunun payı büyüktür. Nüfusun yerleşim noktaları arasındaki uzaklıklar kullanım açısından önemlidir (Önder, 1997). Böylelikle kentsel doku içerisinde yeşil alan standartlarının belirlenmesinde dikkate alınan ölçütler; ihtiyaçlar, nüfus, kentlerin özelliği, kullanım yoğunluğu olarak sınıflandırılabilir (Önder ve Polat, 2012).

İhtiyaçlar: Yaşam biçimi ve toplum yapısına göre, yaş, gelir seviyesi ve eğitim düzeyi gibi faktörlere göre şekillenir.

Nüfus: Rekreasyona yönelik aktivitelerin gerçekleştirildiği yeşil alanların miktarı ve dağılımları insan sayısına ve yerleşim yerlerindeki konumlanmalarına göre değişkenlik göstermektedir. Bu sebeple nüfus, ihtiyaçların belirlenmesine katkı

sağlayan önemli bir ölçüttür. Artan nüfus ve büyüyen yerleşimlerde yeşil alan standartları azalmakta ve kalabalık yerleşmelere kesinleştirilmiş bir öneri vermek zor olacaktır.

Kentlerin karakteri: Kentin büyüklüğü, mevcut konumu, iklim özellikleri, doğal ve kültürel yapısına bağlıdır.

Kullanım yoğunluğu: Yeşil alanların kullanım yoğunluğu standartların belirlenmesinde göz önünde bulundurulması gereken bir ölçüttür. Gezinti yolları, eğlence yerleri ve spor alanlarındaki kullanım dağılımları farklılık göstermektedir. Örneğin, bir eğlence merkezinde hektar başına 75-100 kişi denk gelirken, bu oran bir tenis merkezinde 25-35 kişiye denk gelmektedir (Doğan ve Küçük, 2019).

Tümer (1976)'e göre, açık ve yeşil alan standartlarını etkileyen etmenler şu şekildedir:

• Oluşturulacak alanın nüfus ve yaş dağılımı,

• Oluşturulacak alanın konut ve nüfus yoğunluğu,

• Toplumu oluşturan bireylerin sosyo-ekonomik özellikleri,

• Toplumu oluşturan bireylerin sağlık özellikleri,

• Toplumu oluşturan bireylerin cinsiyet ve medeni durumu,

• Kent büyüklüğü ve kentin doğaya erişilebilirliği,

• Özel mülkiyetteki açık alan miktarı,

• İklim özellikleri,

• Toplu taşıma sirkülasyonu,

• Okul oyun alanları dağılımı.

Her ülke ve her kentin açık ve yeşil alan ihtiyaçlarını etkileyen nedenlerin farklılık göstermesi bu ihtiyaçların derecesini ve bunların giderilmesi için önem arz eden arazi potansiyeli, finansman olanakları ve toplumun bakış açısı gibi ölçütleri de değişkenlik gösterir. Sorunlar benzerlik gösterse dahi, evrensel bir standarda ulaşmak mümkün olmayacaktır (Ardalı, 2018). Bu sebeple, her ülke kendi şartlarına uygun standartlar belirlemiş, geliştirmiş ve uygulamaya koymuştur (Yılmaz, 2018).

Çetiner (1972)'e göre düzenleme açısından farklı ülke özellikleri için her bir donatım alanında göz önünde bulundurulması gereken standartlar belirlenmiştir. Buna göre; kent merkezi 4-6 m^2/kişi, ticaret merkezi 2-4 m^2/kişi, yönetim alanı 0,5-1,0 m^2/kişi, sosyal donatımlar 2-5 m^2/kişi, eğitim kuruluşları 16-20 m^2/kişi, endüstri kuruluşları 10-20 m^2/kişi, yeşil alanlar 20-50 m^2/kişi yoğunlukta olmalıdır. Buna ek olarak oyun ve dinlenme alanlarını Tablo 2.1'deki gibi aktif, pasif ve diğer alanlar olarak kısımlandırmıştır.

Tablo 2.1 Çetiner (1972)'a göre açık yeşil alan standartları (Önder, 1997).

Türü	Dekar/kişi	Yeraldığı alan
Aktif alanlar		
Çocuk oyun yeri(aletli)	2 da/1 000 kişi	Oyun yerleri, mahalle parkları
Gençler için oyun sahası	6 da/1 000 kişi	Oyun yerleri, mahalle parkları
Yüksek okul öğrencileri için spor sahaları	6 da/1 000 kişi	Semt parkları
Tenis, basketbol ve diğer sporlar	4 da/1 000 kişi	Oyun sahası
Yüzme	1 havuz/25 000 kişi	
Büyük çapta kayık yarışları	40 da/50 000 kişi	Büyük bölge parkları
Tırmanma kamping tabiat üzerinde araştırma	40 da/1 000 kişi	Bölge parkları
Golf sahası		Bölge parkları
Pasif alanlar		
Piknik alanları	16 da/1 000 kişi	Büyük parklar
Balık avı, kürek	80 da/12 000 kişi	Büyükşehir parkları
Hayvanat bahçesi, botanik bahçesi	4 da/1 000 kişi	Büyükşehir parkları veya bölge parkları
Diğer alanlar		
Dinlenme alanlarında otopark	4 da/1 000 kişi	Oyun sahaları civarı
Kapalı alanlar (eğlence yerleri)	4 da/1 000 kişi	Şehir veya bölge parkları
Açık hava tiyatrosu (bando yeri)	4 da/1 000 kişi	Şehir parkları

Tümer (1976); yaptığı araştırmada şehirde fiziksel etkinlik sahalarıyla alakalı açık ve yeşil mekanların gereksinimlerini da/100 birey üstünden değerlendirmekte ve bu mekanların, boyutu, niteliği ve ulaşılabilirliği açısından ele almaktadır (Önder, 1997). Tablo 2.2'de gösterilmiştir.

Tablo 2.2 Tümer (1976)'a göre açık yeşil alan gereksinimleri (Önder, 1997).

Rekreasyon alanları	Nüfus ölçütü Da/kişi		Alan büyüklüğü ölçütü (da)		Rekreasyon alanları içindeki yeri
	En az	En uygun	En az	En uygun	
Çocuk bahçeleri	2	4	2	6	Tek olarak, oyun alanları, mahalle, semt ve kent parkları, özel bahçeler
Çocuk oyun alanları	4	8	8	20	Mahalle, semt, kent ve yöre parkları, okul çevresi
Spor alanları	2	6	4	60	Tek olarak veya semt parkları içinde
Mahalle parkları	6	12	20	40	Tek olarak veya semt parkları içinde
Semt parkları	6	14	200	400	Tek olarak veya semt parkları içinde
Kent parkları	1	2	400	1 000	Kent rekreasyon dokusu içinde ana rekreasyon alanı olarak
Yöre parkları ve mesire yerleri	4	8	1 000	2 000	Kent yakın çevresinde 30 dakikalık araba sürüş mesafesinde
Bölge parkları	4	12	3 000	4 000	Kent uzak çevresinde 1-2 saatlik araba sürüş mesafesinde
Milli parklar ve koruma alanları	30	60			

Pamay (1978)'e göre Türkiye koşulları için gerekli açık ve yeşil alan miktarı Tablo 2.3'de verilmiştir. Yeşil alanların türüne göre kişi başına denk gelen minimum büyüklüklerden bahsedilmiştir.

Tablo 2.3 Pamay (1978)'e göre açık yeşil alan standartları (Ardalı, 2018).

Açık ve yeşil alan çeşidi		Kişi başına(m^2)		Minimum saha büyüklüğü(dekar)
		(ort.)	(min.-max.)	
Çocuk oyun bahçesi(5-15 yaş)		1,0	0,5-4,5	12
Spor ve oyun sahaları		4,0	2,5-8,5	40
Parklar	Mahalle	2,5		8
	Semt	5,0		50
	Şehir	10,0	10-40	400
Botanik ve zoo parkı		0,5		100
Koloni bahçeleri	Hastane	0,5		50
	Fabrika			10
	Resmi daire-okul			5
Ev bahçesi		7,0	2-40	0,5
Sergi parkları		0,2	0,1-0,5	100
Meydanlar		1,0		10
Mezarlık		4,0	1,2-5	100
Koru-orman		5,0	3-9	2 000
Çayırlık		5,0		50

Gül ve Küçük (2001)'e göre açık yeşil alan standartlarını kulanım yeri ve büyüklüklerine göre Tablo 2.4'de görüldüğü gibi değerlendirmek mümkündür.

Tablo 2.4 Açık yeşil alan standartları (Gül ve Küçük, 2001).

Açık-yeşil alanlar	**Alan büyüklüğü(da) En az-En uygun**	**Kullanım yeri**
Çocuk bahçeleri	2-6	Tek olarak oyun alanları, mahalle, semt ve kent parkları, özel bahçeler
Çocuk oyun alanları	8-20	Mahalle ve kent parkları, okul bahçeleri
Spor alanları	40-60	Tek olarak veya semt parkları içinde
Mahalle parkları	20-40	Tek olarak veya semt parkları içinde
Semt parkları	200-400	Tek olarak veya semt parkları içinde
Kent parkları	400-1 000	Kent rekreasyon dokusu içinde ana rekreasyon alanı olarak
Yöre parkları ve mesire yerleri	1 000-2 000	Kent yakın çevresinde 30 dakikalık araba sürüş mesafesinde
Bölge parkları	3 000-4 000	Kent uzak çevresinde 1-2 saatlik araba sürüş mesafesinde

Açık yeşil alan standartları, ilk olarak 1 933 -1 936 senelerinde uygulanan 2 290 sayılı Belediye ve Yapı Yollar Yasa'sında yer almıştır (Ceylan, 2007). Kent projelerinde kişi başı düşen miktar 4 m^2'lik alan (koruluklar, göl, mera alanları ve oyun alanları) olarak öngörülmüştür. 1 956 senesinde İmar Kanunu ile bu hüküm yerine 6 785 /1 605 Sayılı İmar Kanunun 28. maddesinde açık yeşil mekanların kişi başına en az 7 m^2 olacak şekilde, komşuluk düzeyinde çocuk bahçeleri 1,5 m^2, mahalle düzeyinde oyun ve spor sahaları 2 m^2, mahalle parkları 1 m^2, kent düzeyinde semt stadı 1 m^2, kent parkları 1,5 m^2 olarak belirlenmiştir (Gül ve Küçük, 2001). Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Örgütü ise kişi başına düşen kentsel yeşil alan ölçütünün 9 m^2 olmasını uygun görmektedir. (Önder ve Polat, 2012).

02/09/1999 tarihinde yayınlanan 23 804 sayılı "İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" ile kişi başına düşen yeşil alan standardı revize edilerek 10 m² olarak belirlenmiştir. Bu yönetmeliğe göre, 5 000 kişilik 1,5 m²/kişi büyüklüğünde çocuk bahçesi, 15 000 kişilik 2 m²/kişi mahalle parkı ve 2 m²/kişi spor alanı olmak üzere toplam 5,5 m²/kişi ve 45 000 kişilik kent ünitesi düzeyinde ise kişi başına 3,5 m²/kişi büyüklüğünde kent parkı ve 1 m²/kişi büyüklüğünde stadyum olmak üzere toplam 4,5 m²/kişi yeşil alan öngörülmüştür (Doğan ve Küçük, 2019). Bu yeni yönetmelik dahilinde, nüfus sayısı gözetilmeksizin belediye oluşumu gösteren mekanlarda birey başı etkin yeşil mekan ölçüsü (park, çocuk bahçesi ve oyun mekanlarının tamamı) 10 m^2 olacak şekilde kesinleştirilmiştir. Fakat bahsedilen yasa, yeşil mekan ayrışması, tasarısı ve aplikasyonu hakkında net bir açıklamadan bahsetmemiştir (Gül ve Küçük, 2001).

İmar Yasası'nda netliğe kavuşturulmamış diğer bir konuda yeşil alan standartlarında bahsedilen spor alanlarıdır. Mevzuat konusunca, 10 m² yeşil alan standartının 3 m²'si spor alanı olacak şekilde netleşmişken, bu alanlarının içeriğinden net olarak bahsedilmemiştir. Spor aktiviteleri, türlerine göre farklı mekân analizlerine ve yapılara ihtiyaç duyduklarından, spor alanı standartlarını, yeşil alan standartlarından ayrı bir şekilde planlamak gerekmektedir (Ceylan, 2007).

Açık ve yeşil alan standartlarının belirlenmesinde farklılık meydana getiren faktörler, dünya kentleri arasında kendilerine özgü farklı m^2'lerde standartların oluşmasına neden olmuştur. Kimi ülkeler veya kentler bu hedef standartlarına ulaşmışken kimi kentler hedef standartların altında kalmıştır. Londra'da kişi başına düşen açık yeşil alan miktarı 20 m^2, Stokholm ve Amsterdam'da 30 m^2, Roma'da 25 m^2 ve Amerika kentlerinde 25 m^2 ve üzerindedir (Ardalı, 2018). Dünya şehirleri yeşil alan standartları incelendiğinde Türkiye açık ve yeşil alan standardının oldukça üzerinde oldukları görülmektedir. Buna örnek olarak Antalya ilinde 3,1 m^2, İstanbul ilinde 1,9 m^2, Isparta ilinde 3 m^2, Kars ilinde 1,02 m^2, Kahramanmaraş'ta 1,4 m^2, Burdur'da 4,01 m^2 açık mekan varlığı gösterilebilir (Önder ve ark., 2001; Önder ve Polat, 2012).

2.2.2 Açık Yeşil Alan Sınıflandırılması

Açık yeşil alan sınıflandırmaları; büyüklüklerine, kullanım amaçlarına, hizmet ettikleri yaş grubuna ve rekreasyon çeşitlerine göre farklılık gösterirler (Koç, 2019). Bu sınıflandırma kentsel açık yeşil alanların planlama, düzenleme ve geliştirilme aşamalarını bütünsel bir bakış açısıyla inceleyerek toplumu oluşturan bireylerin ve kentin gereksinimlerini en uygun şekilde karşılayıp rekreasyon faaliyetlerine imkan sağlar (Ardalı, 2018).

Kaliforniya Rekreasyon Komisyonu'na göre açık ve yeşil alanlar şu şekilde sınıflandırılmıştır (Koç, 2019):

- Çocuk Bahçeleri: 0-6 yaş seviyesine göre planlanan trafik, gürültü gibi etmenlerden uzak, emniyetli ve kolay ulaşılabilir şekilde tasarlanmış yeşil alan sisteminin en küçük birimidir.
- Mahalle Rekreasyon Merkezi: 6-14 yaş grubu gençler ve de yetişkinlere hizmet veren mahalle içinde yaşayan bireylerin rekreasyon ihtiyaçlarını karşılayan alanlardır. Çay bahçesi, gezinti yolları, piknik alanları, spor sahaları bu gruba dahil edilebilir.

- Mahalle Kümesine Ait Rekreasyon Merkezi: Mahalle parklarından daha geniş işlevlere sahip açık yeşil alanlarıdır. Hayvanat bahçesi, botanik bahçesi, spor merkezleri ve sosyal yaşam binaları gibi alanları kapsayabilir.
- Kent Parkı: Büyük ölçekte tasarlanan kentin tamamına yönelik planlanan kentin açık mekan olgusunu karşılayan ve kente önem kazandıran açık yeşil alanlardır.
- Özel Kullanım Alanları: Bireylerin özel gereksinimlerine yönelik planlanan rekreasyon aktivitelerini kapsayan alanlardır. Golf sahaları, açık hava tiyatroları, botanik ve hayvanat bahçeleri bu alanlar içinde yer alır.
- Bölge Parkı: Bulunduğu bölgenin büyüklüğüne göre değişiklik gösteren bir yada daha fazla kentin rekreasyon ihtiyaçlarına olanak sağlayan alanlardır.

Tandy (1975); kullanım biçimlerine göre açık ve yeşil alanları şu şekilde sınıflandırmaktadır:

- Lineer (çizgisel) rekreasyon alanları: Kent içinde rekreasyonel ihtiyaçlara karşılık veren ve kent içi bağlantıları kuran tren yolları, akarsular, dereler, kanallar ve parklar vb. açık ve yeşil alanlardır.
- Merkezi açık alanlar: Farklı fonksiyonları içinde barındıran alışveriş merkezleri, meydanlar vb. alanlardır.
- Rekreasyona yönelik gelişmeler: Rekreatif değeri yüksek göl vb alanların çevresinde oluşturulmuş alanlardır.
- Spor alanları: Spor aktivitelerine hizmet veren açık veya kapalı komplekslerdir.
- Dinlenme parkları: Spor, kültürel ve sosyal aktivitelere yönelik planlanan alanlardır.

Kentsel açık ve yeşil alanlar, kullanım durumuna göre genel, yarı özel ve özel alanlar olarak 3 grup adı altında toplanabilir (Önder, 1997):

- Kamusal Açık ve Yeşil Alanlar: Toplumun fayda sağladığı veya bütün rekreasyonel gereksinimlerini giderebildiği alanlardır. Kent ve mahalle parkları, kent ormanları ve koruluklar, mezarlıklar, botanik bahçeleri, hayvanat bahçeleri, fuar ve panayır alanları, yol bulvar ve refüjler, spor alanları gibi yerler bu grupta yer alır.

- Yarı Özel Açık ve Yeşil Alanlar: toplumu oluşturan tüm bireylerin fayda sağlayamadığı yalnızca kurum ve kuruluşların çalışanları ve ailesine yönelik kullanıma açılmış alanlardır. Okullar, askeri alanlar, kamu kurum ve kuruluşlar, fabrika bahçeleri vb. alanlar yarı özel açık ve yeşil alanlar olarak sayılabilir.
- Özel Açık ve Yeşil Alanlar: Özel mülkiyetli alanlarda sadece kullanıcılarına hizmet veren alanlardır. Özel mülkiyetli konutlar, toplu konutlar bu grupta yer alır.

Kent içindeki açık ve yeşil alanları, görev grupları dahilinde fonksiyon ve faaliyetlerine göre bina düzeyinde, komşuluk düzeyinde, mahalle düzeyinde ve kent düzeyinde olmak üzere 4 grupta incelemek mümkündür (Yıldızcı, 1982).

- Konut Düzeyinde Yeşil Alanlar: Yeşil alanların en ufak birimi olmaktadır. Tek yada çok katlı konutların bahçeleri, teras ve çatı bahçeleri, balkon düzenlemeleri bu grupta yer alır. Bina ile bahçe arasında birlik ve bütünlük olmalıdır. Yani ön, yan ve arka bahçe olarak tanımlanabilir. Büyüklükleri ve işlevleri kullanıcılarının toplumsal yapılarına göre çeşitlilik gösterir.
- Komşuluk Ünitesi Düzeyinde Yeşil Alanlar: Ortalama 6 ile 400 konutu barındıran ve 30 ile 5 000 nüfusa hitap eden kent birimidir. Büyüklük olarak en fazla 15 ha'lık bir alanı kaplayabilmektedir. Bu düzeye ait yeşil alanlar, çocuk bahçeleri, spor ve oyun alanları ve toplu konut bahçelerini bünyelerinde barındırırlar.
- Mahalle ve Semt Düzeyinde Yeşil Alanlar: Nüfusu en az 15 000 olan ve 15 ha'lık alanı kaplayan alanlardır. Semt parkları, spor alanları, çocuk bahçeleri, oyun alanları ve okul bahçeleri bu gruba girer.
- Kent Düzeyinde Yeşil Alanlar: En az 135 ha büyüklüğünde ve hektar başı en az 350 kişiye toplamda ise 45 000'lik nüfusa hizmet veren alanlardır. Kent düzeyindeki yeşil alanlar, kent parkları, spor kompleksleri, eğlenme ve dinlenme alanları, hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, fuar ve sergi alanları, kent içi yol, bulvar ve refüjler, yaya yolları, kent ormanları, koruluklar, yeşil kuşak ve mezarlıklar gibi alanlardır.

Değirmencioğlu (1998)'nun, açık ve yeşil alan sınıflandırması genel bir ifade ile şu şekildedir:

- Kentsel ölçekteki açık ve yeşil alanlar: Kent Parkı, hayvanat bahçesi ve stadyumlar.
- Yerel ölçekteki açık ve yeşil alanlar: Çocuk bahçesi, spor alanı, çocuk oyun alanları.

Kentsel yeşil alanlar, çeşitleri, boyutları, bulundurdukları donatıları, etki ettikleri alanlar ve fayda sağladıkları yeşil mekan ihtiyaçlarına göre; ilköğretim ünitesi, mahalle ünitesi, semt ünitesi ve kent ünitesi düzeyinde olmak üzere dört başlık altında sınıflandırılmıştır (Ceylan, 2007). Bu yeşil alan hiyerarşisi Tablo 2.6'da gösterilmiştir (Yıldızcı, 1982).

Tablo 2.5 Yeşil alanlar hiyerarşisi (Yıldızcı, 1982).

<table>
<tr><td rowspan="10">Kentsel yeşil alanlar</td><td rowspan="2">İlköğretim Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar</td><td>Çocuk Bahçeleri</td></tr>
<tr><td>Toplu Konut Bahçeleri</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Mahalle Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar</td><td>Mahalle Parkları</td></tr>
<tr><td>Meydanlar</td></tr>
<tr><td>Semt Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar</td><td>Semt Parkları</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Kent Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar</td><td>Kent Parkları</td></tr>
<tr><td>Tema Parkları(Hayvanat Bahçeleri, Macera Oyun Alanları Vb.)</td></tr>
<tr><td>Refüjler Ve Yaya Yolları</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Doğal yeşil alanlar</td><td colspan="2">Orman Alanları</td></tr>
<tr><td colspan="2">Bölge Parkları</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Koruma Alanları</td><td>Milli Parklar</td></tr>
<tr><td>Tabiat Parkları</td></tr>
<tr><td>Tabiatı Koruma Alanları</td></tr>
<tr><td>Tabiat Anıtları</td></tr>
<tr><td>Yaban Hayatı Koruma Ve Geliştirme Sahaları</td></tr>
</table>

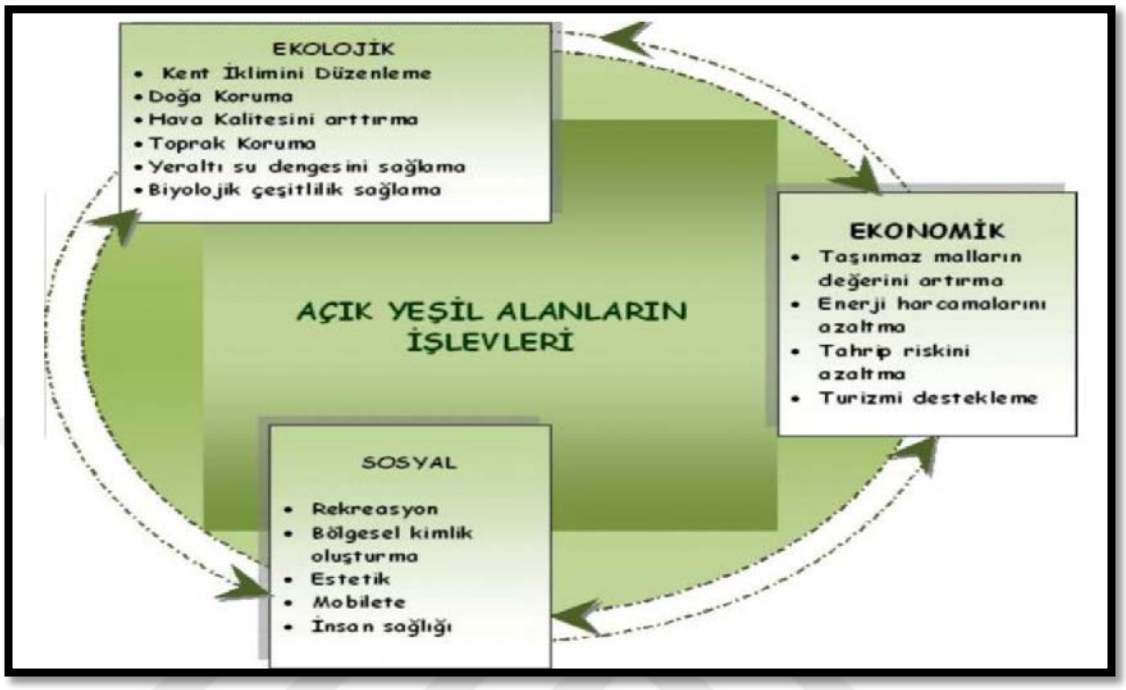
2.2.3 Açık Yeşil Alanların Önem ve Fonksiyonları

Açık yeşil alanlar, dayanıklı, sürdürülebilir ve yaşanabilir kentler için önemli bir ön koşuldur. Kentsel yeşil alanlar kentlerin görünümüne önemli bir katkı sağlarken, kentsel alandaki yaşam standartlarını da iyileştirmektedirler (Eyink ve Heck, 2018). Hızlı kentleşme ve nüfus artışı, toplumu oluşturan bireylerin hem fiziksel hem de psikolojik olarak bir baskı altında yaşamalarına neden olur. Çünkü kentler, yoğun yapılaşma ve çalışma ortamlarını, insanları, trafiği ve kirliliği barındırırlar. Açık yeşil alanlar bireyleri yorucu kent atmosferinden uzaklaştırıp (Ardalı, 2018), günümüz şartlarında az da olsa kent ve doğa ilişkisini tekrar kurmayı hedefleyerek kentlerin gelişmesine katkı sağlayan alanlar olarak karşımıza çıkarlar (Yılmaz, 2018).

Açık yeşil alanların boyutları, içerdikleri elemanlar ve hitap kitleleri değişkenlik göstersede kent ve kentteki bireyler için olması gereken olgulardır (Yılmaz, 2018). Bu alanlar kentin fiziksel, toplumsal, kültürel, ekolojik, rekreasyon, arazi kullanımı (Ceylan, 2007), kent estetiği, tampon bölge oluşturma, iklimi iyileştirme, sirkülâsyon sistemini düzenleme, kentlinin ruhsal ve bedensel fayda sağlaması gibi birçok etkiye sahiptirler (Yılmaz, 2018). İnsanların doğa ile birlikte yaşamalarına imkân sağlarken, kendileri ve birbirleri ile olan ilişkilerini geliştirmelerine olanak tanırlar (Doğan ve Küçük, 2019). Bu sebeple kentlerde fiziksel ve sosyal dengeyi sağlamak için açık ve yeşil alanların dengeli bir şekilde ayarlanması, korunması, geliştirilmesi ve birbirleri ile ilişkisinin doğru bir şekilde kurulması gerekmektedir (Yücesu vd., 2017). Örneğin bir kent ekonomik yönden fayda sağlarken, ekonomi de ekolojik ve sosyal fayda sağlamalıdır. Böylece karşılıklı faydalar zinciri oluşturulmuş olacaktır (Şekil 2.3) (Bulut vd., 2010). Açık alanlar kentteki yapısal gelişmeleri dengede tutan oluşumlardır. Doğal ve tarihsel gelişim yeşil alan organizasyonunda kentin oluşum modelini meydana çıkarmaktadır. Bu sebeple, açık yeşil alanların oluşumu kentsel gelişim içinde yer tutan endüstri vb. etkenlerden etkilenir (Ardalı, 2018).

Görüldüğü üzere bir kent için açık ve yeşil alanlar, o kenti ayakta tutan en önemli birim sayılabilmektedir. Kentin fiziki, toplumsal, ekonomik yapısı ile yaşanabilirliği, kent görünümü, eğitimi, etkinlik alanları gibi birçok önemli etkiyi bünyelerinde barındırırlar (Benek ve Şahap, 2017). Fiziksel çevrenin insanların amaç ve

ihtiyaçlarını gidermesi, geleceğin toplum düzenini sağlamasında önem arz ederler (Aksoy, 2001).

Şekil 2.3 Kentlerde açık ve yeşil alanların faydaları (Bulut vd, 2010).

Açık yeşil alanların önemi, sosyal etkileşim, rahatlama, restorasyon, doğa ile temas için bir mekan oluşturma ve boş zaman etkinlikleri için fırsatlar sunma şeklinde sıralanabilir (Abbasi vd., 2015). Kentsel alanlarda çevresel kalite ve biyoçeşitlilik varlığının, bireylerin fiziksel ve zihinsel statüsünün faydaları ile yaşam kalitesi, insan sağlığı ve refahı için avantajlar içerdiği bilinmektedir (Davide, 2017).

Birçok şehirde yeşil alan varlığının arttırılması, kentsel yaşamın faydalarını en üst düzeye çıkarmada ve olumsuz etkilerini en aza indirmede önemli bir rol oynar ve kentsel alanların karbon tutma, taşkın azaltma, estetik, zevk ve tozlaşma gibi ekosistem hizmetlerine fayda sağlayabilir (Davide, 2017).

Whitten (2019); açık yeşil alanın faydalarını şu şekilde sıralamıştır: Fiziksel aktivite fırsatları, artan kentsel sıcaklıkların soğutulması, hava ve su filtrasyonu, taşkın kontrolü ve önlenmesi, kentsel tarım ve toplum bahçeciliği, biyolojik çeşitlilik ve habitat koruması, iyileştirilmiş fiziksel sağlık ve zihinsel refah, sosyal etkileşim ve entegrasyon, turizm ve şehir pazarlaması, artan emlak değerleri ve vergi geliri,

ekonomik rekabet gücü, suç ve antisosyal davranışın azalması, kültürel mirasın korunması, eğitim ve çocuk gelişimi, yaşam kalitesi.

Eyinck ve Heck (2018)'e göre kentsel yeşil alanların işlevleri:

- Açık yeşil alanlar buluşma yerleridir, sosyal uyumu güçlendirir ve bir yerin kültürel, yapısal ve mimari kimliğini pekiştirir.
- Rekreasyonel aktivitelere izin verir, spor ve oyun alanlarında uyumu sağlar, insanların sağlığını ve refahını iyileştirir ve yaşam kalitesine katkıda bulunur.
- Kentsel açık yeşil alanlar bulunduğu yaşam ortamını iyileştirirken, mahallelerin refah düzeyini arttırır.
- Yüksek kaliteli planlama, mekansal gelişme ve iyileştirmenin bir unsuru olarak bulundukları yerlere katkı sağlarlar.
- Gereksinimlere göre tasarlanan yeşil alanlar, geniş bir kullanım yelpazesi için gayrimenkulleri çevreler, arazi ve gayrimenkulün değerini arttırır.
- Açık yeşil alanlar ayrıca temiz hava koridorları ve soğuk hava üretimi sağlayan yeşil bir altyapı oluşturur, gürültüyü yalıtır, havayı temiz tutmaya ve sıcaklığını düzenlemeye yardımcı olur. Bu nedenle, su döngüsünü düzenlerken aynı zamanda iklimi ve insanların sağlığını korur.
- Açık yeşil alanlar, flora ve fauna için habitat alanlarıdır, böylece biyolojik çeşitliliği desteklemiş olurlar.

Cicea ve Pîrlogea (2011) kentsel yeşil alanların işlevlerini; ekolojik, sosyal ve ekonomik faydalar olarak sınıflandırmıştır.

Ekolojik açıdan yeşil alanlar:

- Fotosentez sürecinde karbondioksit tüketerek atmosferin kimyasal olarak işlenmesine,
- Tozu tutarak atmosferin doğal bir şekilde temizlenmesine,
- Oksijenin ve ozonun salınması yoluyla mikroorganizmaların çoğunu yok ederek atmosferin saflaştırılmasına,
- Gölge etkisi ve nem ile kentsel iklimin denetlenmesine,

- Gürültü azaltmaya,
- Doğal bitki örtüsünün korunması ve sürdürülmesine katkı sağlarlar.

Sosyal açıdan yeşil alanlar:

- Sosyal ve kültürel etkinliklerle (yerel festivaller, sivil kutlamalar, tiyatro, sinema vb.) her yaştan insanlar arasındaki sosyal teması kolaylaştırarak sosyalleşmeyi artırmak,
- Daha aktif bir yaşam tarzını teşvik ederek (yürüme, koşma, egzersiz, bisiklete binme vb.) kentsel sağlığı geliştirmek ve stresi azaltmak,
- İnsanların rekreasyon ve boş zaman ihtiyaçlarına karşılık vermek,
- Yeşil alanların estetik işlevi sayesinde yapılı çevrenin sertlik ve kuraklık izlenimini hafifletmek.

Ekonomik açıdan yeşil alanlar:

- Kentsel merkezlerin olumlu bir imaj yakalaması sonucu yatırım çekiciliğinin artması,
- Kentsel alanların değerini ve konut kalitesini artırmak,
- Turizmin gelişmesi vb.

Gül ve Küçük (2001) ise kentsel açık ve yeşil alanların işlevlerini:

- Kent mekanında kullanılan bitkisel ve yapısal materyaller form, ölçü, doku, renk, çizgi gibi özellikleri ile mekana fiziksel ve estetik değer katar.
- Kentlerin tek düze geometrik şekillerini ve yapı kitlelerinin sert dokularını hafifletir, keskin hatlarını yumuşatır ve onlara canlılık katar.
- İnsan ve çevresi, bina ve yapı, yapı kitleleri ve boşluklar arasında denge sağlayarak ve doğal bir ilişki kurar.
- Mikroklimayı düzenleyerek, kentteki havayı temizler, oksijen oranını artırır, tozu ve havadaki kirli maddeleri tutar, hava sirkülasyonunu sağlayarak hava akımını ve nemini düzenler, ısı yükselmesini önleyerek, havayı serinletir, rüzgarın hızını azaltır.

- Sınır, engel ve perde görevi üstlenir**,** taşıt ve yaya trafiğine yön verir, akışı sağlar. Kent içi sirkülasyonu düzenler. Gizlilik ve mahremiyet için kullanılır. Yansıyan veya göz kamaştıran ışığı optimize eder.
- Kişilerin ve sosyal çevrenin aktif ve pasif rekreasyonel ihtiyaçlarının (eğlenme, dinlenme, görme, spor etkinlikleri gibi) giderilmesine imkan sağlar.
- İnsan psikolojisine olumlu etki yapar; kent ortamı stresinin olumsuz etkilerini azaltır.
- Bitkilerin renk, biçim, doku, ölçü gibi özellikleriyle insan psikolojisini rahatlatarak insan yaşamını kolaylaştırır ve anlam kazandırır.
- İnsan ilişkilerini etkileyerek bireylerin sosyalleşmesine katkı sağlarlar. Doğa ve çevre konularında toplum bilinçlenmesi üzerinde etkilidirler.
- Gürültüyü absorbe edip dağılmasına neden olurlar.
- İstenmeyen objeleri veya görüntüyü kamufle eder.
- Toprağın yüzeyini kaplayarak toprak ve suyun korunmasını sağlarken, toprak verimliliğini artırır.
- Ekonomik fayda sağlar; yaşam sevincini artırıp iş verimini artırır, peyzaja yönelik yapılan bitkisel üretim, pazarlama ile ilgili sektörlerin büyümesine olanak sağlarlar.

Pamay (1978)'a göre ise yeşil alan fonksiyonları şu şekildedir:

- Açık yeşil alanlar, kentin fiziksel yapısını dengede tutarak, kentin konut, ticaret, endüstri gibi fonksiyonları arasında tampon görevi üstlenir.
- Kentteki artan nüfusu ve yoğunlaşan betonarme yapıların çoğalmasını engelleyip, düzensiz yapılaşmayı azaltarak, kentin dengeli bir biçimde büyümesine olanak sağlar.
- Kent içindeki yapılaşmanın sert karakterini yumuşatıp doğa ile uyumlu hale gelmesine sebep olur.
- Kentin kalitesini artırıp yeni yerleşim imkanları sunarlar.
- Kentin düzensiz yapılaşması içinde estetik görünmesini sağlarlar.
- Açık yeşil alanlar, kentteki konut, ticaret, rekreasyon ve yol alanlarını bölümlendirerek araç ve yaya trafiğini düzene sokarlar.
- Kentin gürültü ve görüntü kirliliğine karşı perde görevi üstlenirler.

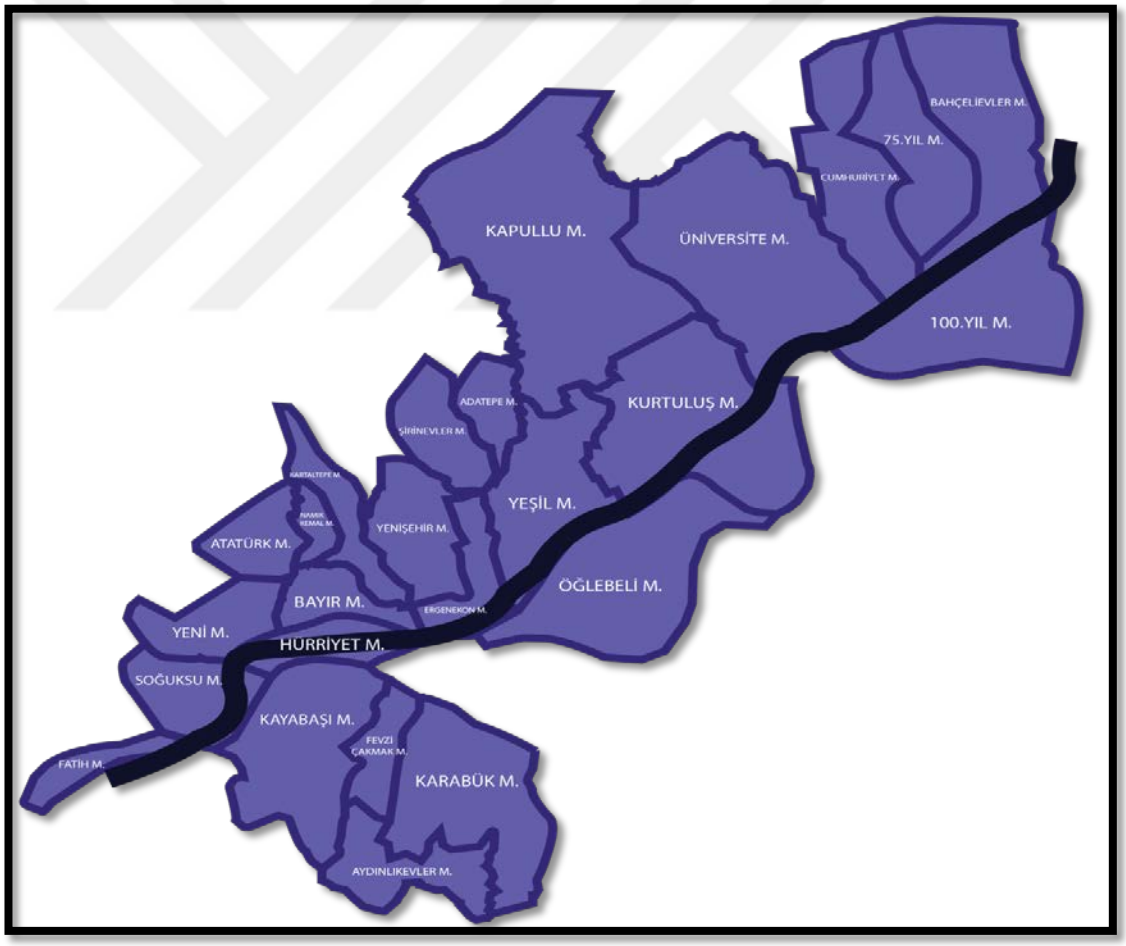
- Kentin mikroklimasını etkileyerek kente ve kentte yaşayan bireylere temiz hava ve ışık sağlar.
- Kentteki bireylerin rekreasyona yönelik ihtiyaçlarını karşılayarak uzun süreli aktif ve pasif rekreasyon faaliyetlerine imkan tanırlar.

Görüldüğü üzere, açık ve yeşil alanlar birçok işlevi bünyelerinde taşırlar. Kentlileşme ve kaliteli kentsel yaşam bakımından büyük öneme sahip olan açık ve yeşil alanlar; bireylerin ruhsal ve fiziksel ihtiyaçların karşılanmasında, tabii varlıkların korunmasına, turizmin büyümesinden bina kitleleri ile sanayi ve ticaret bölgeleri arasında geçiş görevi üstlenmeye, yaya ve araç sirkülasyonunun basitçe sağlanmasına varıncaya kadar pek çok işlev üstlenmiştir (Öztürk, 2004).

3. MATERYAL YÖNTEM

3.1 Materyal

Çalışma alanı Karabük Merkez İlçe İdari Sınırları dahilinde ele alınmıştır. Yürütülen çalışmanın ana materyalini Karabük mücavir sınırında bulunan açık yeşil alanlar oluşturmaktadır. Merkez ilçenin 28 mahalle ünitesinden belirlenmiş olan birer park alanı örneği (çocuk oyun alanı, mahalle parkı, kent parkı ve spor alanları) nicelik ve nitelik bakımından detaylı bir şekilde incelenmiştir. Çalışmaya konu olan il merkezinin konumu ve ele alınan 28 mahalle Şekil 3.1'de gösterilmiştir.

Şekil 3.1 Karabük il merkezi mahalleleri

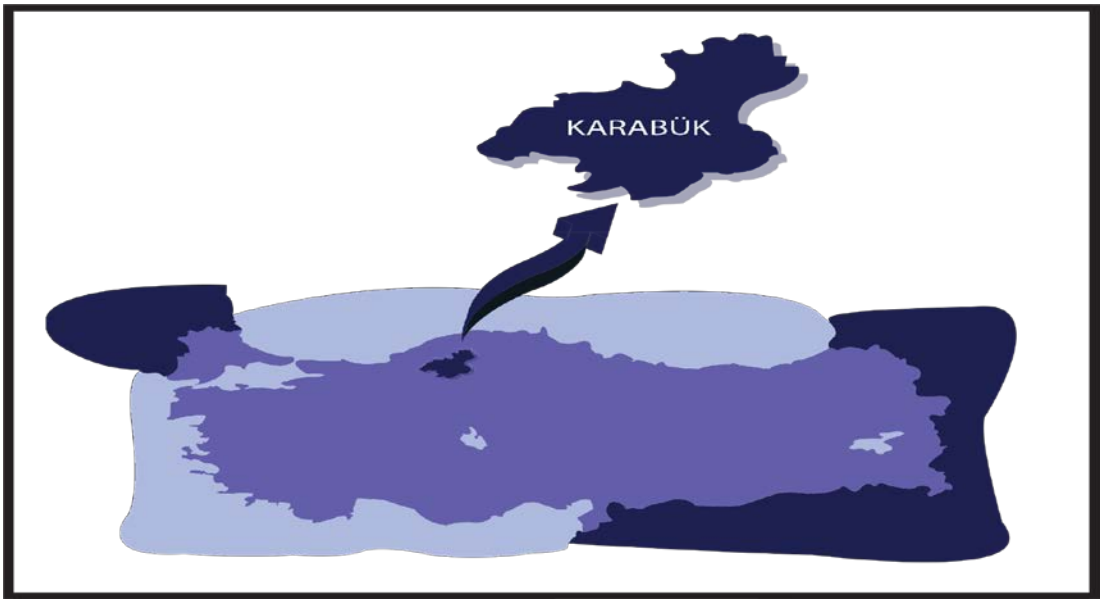
Çalışmanın materyalini;

- Literatür taramaları (tezler, dergi, makale, internet kaynakları vb.),
- Karabük kenti 1/1000 ölçekli imar planı,
- Karabük ili park özellikleri ve parklarda bulunan donatılar, arazi çalışmalarınca elde edilen veriler ve fotoğraflar,
- Park gelişmişlik indeksi dahilinde elde edilen bulgular,
- Bilgisayar programları (Microsoft Office Exel, Google Earth Pro., Adope Illustrator CS6, SPSS) oluşturmaktadır.

Çalışma Alanının Fiziksel Özellikleri

Coğrafi Konum

Yüzölçümü 4 145 km² olan ve Karadeniz Bölgesi'nin Batı Karadeniz Bölümü'nde yer alan Karabük kenti, 40° 57' ve 41° 34' kuzey enlemleriyle 32° 04' ve 33° 06' doğu boylamları arasında yer almaktadır. Kuzeyde Bartın, kuzeydoğu ve doğuda Kastamonu, güneydoğuda Çankırı, güneybatıda Bolu, batıda Zonguldak illeriyle komşudur (Şekil 3.2) (URL-2, 2020).

Şekil 3.2 Karabük kenti çalışma alanı

Topoğrafik Yapı

Karabük ilinin topoğrafik yapısı Kuzey Anadolu Dağları'nın uzantısı olan kıvrımlı yapıdaki dağlardan oluşmaktadır. Bu dağların ortalama yüksekliği 2 000 m.'dir. İlin kuzeyinde bulunan ormanlık alanlar Küre Dağları'nın bir uzantısıdır ve bu alanda ortalama 1 400 m. yüksekliğinde Çiğdem Tepe, Boyundurluk Tepe, Tekirdağ, Başköy Dağları bulunmaktadır (URL-2, 2020). İlin güneydoğusunda bulunan Keltepe 1 999 m. yüksekliğindedir ve Batı Karadeniz Bölgesinin en yüksek noktası olarak belirlenmiştir. İlin kuzeyindeki ikinci yüksek noktası olan Sarıçiçek tepesi de 1 750 m. yüksekliğindedir. Güneybatısındaki Aladağlar 1 040 m., doğusundaki Bürnük Tepesi 1 143 m. yüksekliğindedir (URL-3, 2020).

Karabük ilinde bulunan kanyonların ayrı bir önemi vardır. Daha çok Safranbolu ilçesinde bulunan kireçtaşı tabakalarının derin biçimde yarılması ile kanyonlar ortaya çıkmıştır. Bölgenin arazi yapısını ilgi çekici hale getiren bu kanyonların başlıcaları; İncekaya Kanyonu Düzce (Kirpe) Kanyonu, Tokatlı ve Sakaralan (Tekekurum)'dır. Yenice ilçesinde bulunan Şeker Çayı ise 6,5 km. uzunluğunda, kenarları oldukça dik ve yüksek olan Şeker Kanyonu'nu oluşturmuştur (URL-3, 2020).

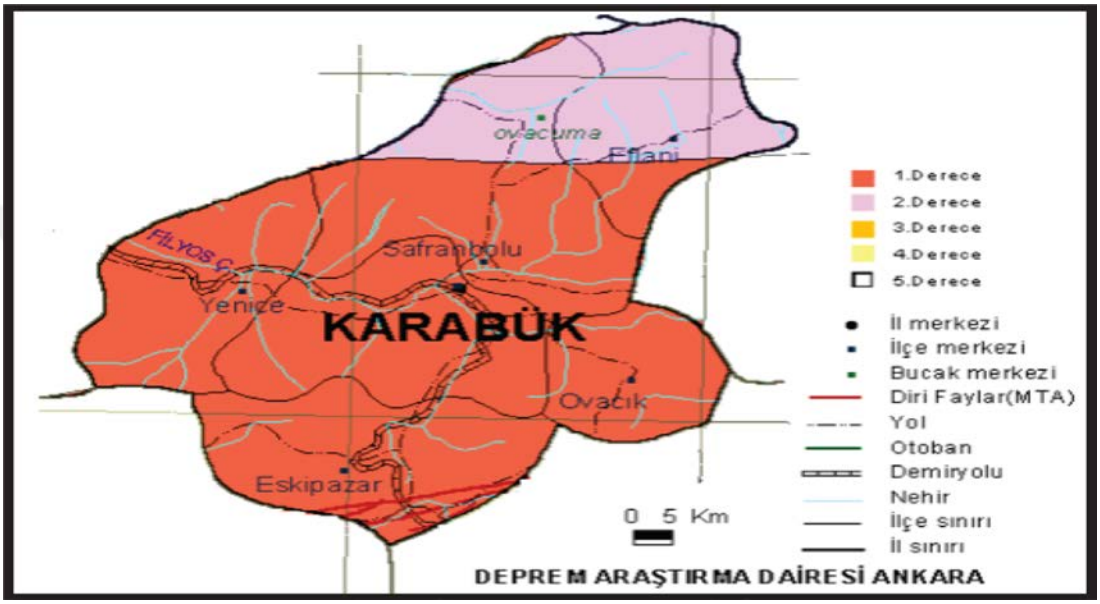
Karabük ilinde Türkiye'nin 4., Karadeniz Bölgesi'nin ise 2. en uzun mağarası olan Bulak (Mencilis) mağarası bulunmaktadır. Mağarada, karstik oluşumlar ve bir yer altı nehri yer almaktadır. İlin diğer önemli mağaraları ise; Hızar mağarası ve Sipahiler Köyü'nde bulunan 61 basamakla çıkılan bir mağaradır (URL-3, 2020).

Jeolojik Yapı

Karabük'te III. jeolojik zamanda meydana gelen, kalkerli (kireçtaşı) araziler geniş yer kaplamaktadır. Kireçtaşları arasında killi ve kumlu tabakalar da bulunmaktadır. IV. jeolojik zamanda (Kuvaterner), Ovacık çevresindeki traverten alanını meydana getirmiştir. Kuvaternerde akarsuların gelişip, plato yüzeylerini yarmasıyla vadiler oluşmuştur. Safranbolu ve Eflani ilçesi çevresindeki kalkerli araziler, metamorfizmayla mermer yataklarına dönüşmüştür. Eflani ilçesinde, mermer haricinde çakmak taşı, kömür ve kuvarsit yatakları da bulunmaktadır. Ovacık

ilçesinde, bol miktarda alçı taşı, az miktarda gnays ve bazaltlara da rastlanmaktadır. Yenice ilçesinde ise, dolomit ve kuvarsit yatakları bulunmaktadır (Anonim, 2017).

Karabük ili, I. derece deprem kuşağında yer almaktadır (Şekil 3.3). İsmetpaşa-Gerede hattından geçen Kuzey Anadolu Fay Zonu günümüzde de aktif bir zondur (Işık vd., 2011).

Şekil 3.3 Karabük ili deprem haritası (Işık vd., 2011: Ö:1/50.000).

Bir diğer önemli fay olan, Karabük ilinin kuzeyinden geçen ve Tersiyer çökellerini çizgisel olarak sınırlayan Karabük Fayı, kuzeydoğu-güneybatı doğrultusundadır. Ancak bu fay günümüzde aktif değildir (Işık vd., 2011).

Hidrolojik Yapı

Karabük ilinin hidrolojik yapısı, akarsular ve göllerden meydana gelmektedir. İl sınırları içerisinde bulunan belli başlı akarsular; Araç Çayı, Soğanlı Çayı, Filyos Nehri, Kelemen Deresi, İndere Deresi, Eflani Deresi, Şimşir Dere, Doksan Deresi, İnce Dere, Köse Çalık Deresi, Yenice Çayı, Kara Dere, Değirmen Dere, Salihoğlu Deresi, Çengelli Dere, Gürleyik Deresi, Kavranlık Dere, Güney Dere, Aksu Deresi ve Koca Deresidir. İlde bulunan akarsuların rejimleri, yataklarının topoğrafyası, ulaşım, taşımacılık ve su sporları için elverişli değildir (Işık vd., 2011).

Karabük ilinin Ovacık ilçesinde Karagöl krater gölü bulunmaktadır. Eflani ilçesinde ise sulama amaçlı kullanılan Bostancılar, Kadıköy ve Ortakçılar göletleri bulunmaktadır. Bu göletlerde sulama dışında olta balıkçılığı da yapılmaktadır. Aynı zamanda göletler çevrelerindeki doğal güzelliğiyle, mesire alanı olarak da kullanılmaktadır. Karabük-Kastamonu yolu güzergahında da, Konarı Gölü adında küçük bir göl bulunmaktadır (Işık vd., 2011).

Toprak Yapısı

Karabük ili, 250-500 m. yüksekliğe sahip, yüksek dağ ve tepelerle çevrili bir havza karakterindedir. İlin kuzeyinde bulunan dağlık alanlardan kaynaklanan tali dereler, şehre doğru taşıdıkları maddelerle alüvyal bir dolgu oluşturmuştur (URL-2, 2020).

İklim

Batı Karadeniz Bölgesinde yer alan Karabük ilinde Karadeniz ve karasal iklim özellikleri görülmektedir. İl, bölgenin iç kısımlarında yer aldığı için, karasal iklimin özellikleri daha fazla görülmektedir. Yıllık ortalama sıcaklığı, 13,4 °C olan ilde en yüksek sıcaklık ortalama 44,1 °C, en düşük sıcaklık ise ortalama -15.1 °C'dir. Yıllık ortalama yağış miktarı 124,2 mm'dir (TUİK, 2019).

Doğal Bitki Örtüsü

Karabük ili yüzölçümünün %60'ı ormanlık alanlarla kaplıdır. Merkez, Safranbolu, Yenice, Eskipazar ormanların en yoğun olduğu ilçelerdir. Orman alanların üst kısımlarında yüksek dağ çayırları bulunmaktadır. İlin en yüksek dağı olan Keltepe'de kızılçam ve göknar temel ağaç türleridir. 1 700 m'ye kadar karışık ormanların yer aldığı Keltepe'de, bu yükseltiden sonra yüksek dağ çayırları bulunmaktadır. Bu alanlarda kekik ve adaçayı hâkim olan otsu türlerdir. İlde, karasal iklimin daha fazla hissedildiği alanlarda meşe türü öne çıkmıştır. Yenice ilçesi Gökpınar mevkiinde 4 hektar ormanlık alan "Açık Hava Orman Müzesi" olarak belirlenmiştir (URL-3, 2020).

Çalışma Alanının Kültürel Özellikleri

Tarihsel Gelişimi

Karabük 1937 yılında Safranbolu'ya bağlı olan Öğlebeli Köyü'nün bir mahallesi iken 1935 yılında açılan Ankara-Zonguldak demiryolu ile giderek önem kazanmaya başlamıştır. 3 Nisan 1937 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü tarafından Karabük Demir Çelik Fabrikası'nın temelleri atılmıştır. Sanayileşmeyle beraber, nüfus yoğunluğunun da artmasıyla 25 Haziran 1939 tarihinde belediye teşkilatı kurulmuştur. Karabük, 3 Mart 1953 tarihinde 6 068 sayılı kanunla Zonguldak iline bağlı bir ilçe olmuştur. 6 Haziran 1995 tarihinde ise 22 305 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 550 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Çankırı'dan; Ovacık ve Eskipazar ilçeleri, Zonguldak'tan; Eflani, Safranbolu ve Yenice ilçelerinin birleştirilmesiyle Türkiye'nin 78. ili olmuştur. Dağınık bir yerleşim özelliği olan ilde Merkez ilçeyle beraber 5 ilçe, 1 belde ve 277 köy yerleşkesi bulunmaktadır (URL-2, 2020).

Karabük ili ve çevresi, yazısız kültür dönemine ait birçok höyük ve tümülüs bulundurmasına rağmen herhangi bir bilimsel arkeolojik kazıya konu olmamıştır. Fakat Ovacık ve Eskipazar ilçelerindeki yüzey araştırmaları sonucunda Karabük ve çevresinin en eski yerleşmesinin Eskipazar ilçesindeki "Yazıboy" köyü olduğu belirlenmiştir (URL-2, 2020). Sanayileşmenin oldukça önemli olduğu Karabük ili Cumhuriyet döneminde ortaya çıkmış ve çok hızlı bir şekilde gelişen şehirlerden birisidir. Safranbolu ilçesi, tarihte birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır (URL-3, 2020).

Nüfus

Karabük ilinin 2019 yılı nüfus verileri Tablo 3.1'de verilmiştir. Bu verilere göre; il nüfusu 248 458 kişidir. Şehir nüfusu 191 366 kişi, köy nüfusu ise 57 092 kişidir. Toplam nüfus yoğunluğu ise 60 km²'dir (TUİK, 2019).

Tablo 3.1 Karabük ili nüfus verileri (TUİK, 2019).

	Merkez	Eflani	Eskipazar	Ovacık	S.Bolu	Yenice	Toplam
Yüzölçümü (Km^2)	704	536	657	393	1 023	832	4 145
Toplam Nüfus	133 615	8 823	12 996	4 274	68 440	20 310	248 458
Şehir Nüfusu	121 464	2 110	6 413	543	51 559	9 277	191 366
Belde/Köy Nüfusu	12 151	6 713	6 583	3 731	16 881	11 033	57 092
Nüfus Yoğunluğu	189	16	19	10	67	24	60

Sosyo-Ekonomik Yapı

Karabük ilinin gelişmesinde sanayileşmenin büyük bir payı bulunmaktadır. İlde 1944 yılında, Demir-Çelik sanayisinde istihdam eden kişilerin göçü ile sosyal hayat canlanmaya başlamıştır. Bu gelişmeyle beraber, il genelinde ekonomi de, Demir-Çelik Tesisleri ve yan kuruluşları ekseninde gelişme göstermiştir. Ayrıca demir ticareti, nakliyecilik ve orman işçiliği de önemli istihdam alanlarını oluşturmaktadır. Tarihi açıdan önemli olan Safranbolu ilçesi bir turizm merkezidir. Geleneksel Safranbolu evleri, hanları, hamamları, arasta, demirciler ve semerciler çarşısı ile tarihi bir yerleşim yeridir (URL-2, 2020).

Büyük bir bölümünün ormanlık alanlarla kaplı olduğu ilde tarım ve orman ürünlerinin de yerel ekonomiye katkısı bulunmaktadır (URL-2, 2020). Tarım, orman, çayır-mera ve yerleşim alanlarının il genelinde kapladıkları alan Tablo 3.2'de verilmiştir.

Tablo 3.2 Karabük ili turizm ve orman ürünleri verileri (URL-2, 2020).

Yüz ölçümü (ha)	414 500
Tarım Alanı (ha)	93 020
Orman Alanı (ha)	271 403
Çayır ve Mera Alanı(ha)	31 306
Yerleşim ve Diğer Alanlar (ha)	18 771

İl genelinde orman alanlarının fazla olmasına rağmen orman ürünlerine bağlı olarak imalat sanayi yeterince gelişme gösterememiştir. Karabük ili orman varlığına dair veriler Tablo 3.3'de verilmiştir.

Tablo 3.3 Karabük ili orman varlığı (URL-2, 2020).

Toplam Orman Alanı (ha)	271 403
Koru Ormanı (ha)	237 878 5
Baltalık Alanı (ha)	33 524
Koru Serveti (m^3)	35 555 780
Baltalık Serveti (m^3)	515 831
Ağaçlandırılan Alan (ha)	13 754
Dikilen Fidan (adet)	2 739 000
Bakım Çalışması (ha)	1 899

Orman ürünleri imalat sanayisi verilerine göre; tomruk 106 329 m^3, maden direği 4 646 m^3, sanayi odunu 9 601 m^3, kâğıt yapımı için odun 44 657 m^3, lif yonga 11 589 m^3, yakacak odun 26 490 m^3, yapacak odun ise 148 153 m^3 olarak dağılım göstermektedir (URL-2, 2020).

Karabük ili topraklarının %22,4'ü tarım alanlarıyla kaplıdır. 11 090 hektar sulanabilir alanın 25 79,76 hektarında sulu tarım yapılırken, 89 976,91 hektarlık bir alanda ise kuru tarım yapılmaktadır. Tarım alanlarının yaklaşık 57 782,65 hektarı ekim alanıdır. 35 237,35 hektarı ise nadasa bırakılmaktadır. Tarım potansiyelinin düşük olduğu ilde vadi tabanlarında seracılık faaliyetleri gelişme göstermektedir (URL-2, 2020).

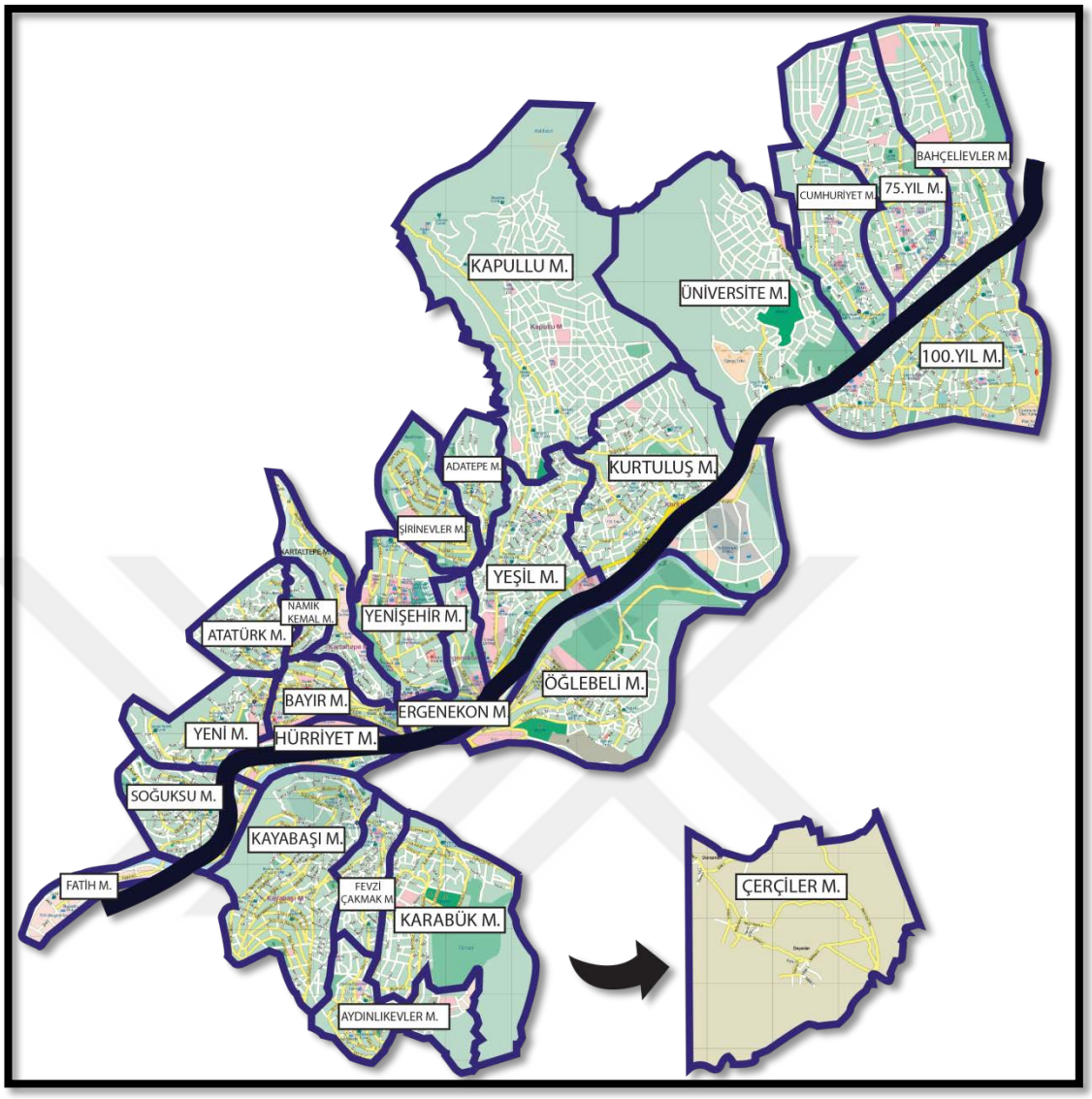
Sanayi, Demir-Çelik sektörüne paralel olarak gelişmiştir. Demir Çelik Fabrikaları yüksek istihdam alanı oluşturmaktadır. Karabük'te özel sektörce kurulan orta ve küçük ölçekli 45'in üzerindeki demir çelik tesisi de önemli istihdam alanları arasındadır (URL-2, 2020). İlin ekonomisine katkı sağlayan diğer sektörler tekstil ve konfeksiyondur. Üretilen ürünlerin tamamı yurt dışına ihraç edilmektedir (URL-2, 2020).

3.2 Yöntem

Çalışmanın yöntemi 4 aşamadan meydana gelmektedir.

Birinci aşamada öncelikle çalışma alanının sınırları belirlenerek çalışmaya dayalı gerekli yerli-yabancı kaynaklar, dergi, makale, kitap ve internet vb. literatür taramaları elde edilmiştir. Ayrıca konu özelinde Karabük Belediyesi'nden Mücavir sınırı içinde açık ve yeşil alanların mevcut durumları, alansal büyüklükleri ve yeterliliklerine ilişkin veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen açık ve yeşil alanlar, Google Earth programı üzerinden konumlandırılmıştır. 1/1 000 ölçekli Karabük Merkez İlçe İmar Paftası çalışmanın altlığı olarak kullanılmıştır (Şekil 3.5). Çalışma alanının sosyal yapı analizinde TÜİK verilerinden yararlanılırken, doğal ve kültürel özelliklerine ve parklara ait bilgilere Karabük Belediyesi Kent Bilgi Sistemi'nden ulaşılmıştır.

İkinci aşamada elde edilen bilgiler doğrultusunda açık yeşil alanların mevcut durumunun belirlenmesine yönelik arazi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya konu olan 28 mahallesi bulunan ilde daha niceliksel veriler elde edebilmek ve derinlemesine bulgulara ulaşabilmek adına yoğunlukla tercih edilen her mahalleden bir adet açık ve yeşil örneklem alanlar olarak belirlenmiştir. Bu alanlara ait bilgiler sistematik olması adına araştırmada, nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Arazi veri toplamı ve gözlemi yapılmıştır. Adope Illustrator CS6 programı ile imar paftası altlık haline getirilmiş ve her bir park konumlandırılmıştır. Daha sonra parkın niteliği, alan büyüklüğü, su varlığı, sahip olduğu ekipman ve sportif donatıları gibi kriterlerin bulunduğu bir açık ve yeşil alan formu oluşturulmuştur. Oluşturulan form dahilinde belirlenmiş olan parklara ilişkin analiz, ölçü ve gözlem yapılmış, her bir parkın fotoğrafı yerinde çekilerek çalışmaya eklenmiştir. Parkların alan büyüklükleri, nitelikleri, zemin yapısı, yeşil alan bölümleri, çocuk oyun grubu alanı, spor kompleks aletleri ve spor alanları, oturma birimi, aydınlatma, kuşatma elemanları, yürüyüş-koşu parkuru, tuvalet, büfe, yeme-içme ünitesi, süs havuzu, çöp kovası, amfi-tiyatro varlığı, ulaşılabilirliği gibi özellikleri içeren form Microsoft Office Exel programı üzerinde doldurulmuştur.

Şekil 3.4 Karabük merkez ilçe imar paftası çalışma altlığı

Üçüncü aşamada elde edilen bulgular, SPSS programına girilmiş olup frekans tabloları oluşturulmuş ve Chi Square (Ki-kare) analizleri yapılarak veriler yorumlanmış ve tüm bu veriler kaydedilmiştir.

Son aşamada ise elde edilen tüm veriler ışığında, çalışma alanının açık ve yeşil alanlarına ilişkin önerileri geliştirilmiş, ortaya çıkan sonuçlar olumlu olumsuz her yönden değerlendirilmiştir. Tüm bu tespit edilen bilgilere yönelik çözüm önerileri getirilmiş ve sunulmuştur.

4. BULGULAR

Çalışmanın bulgular kısmı iki ayrı bölümden oluşmaktadır. Birinci kısımda örneklem olarak seçilen Karabük kent merkezindeki 28 mahalleden en yoğun olarak kullanılan ve en büyük olan parkın analiz bulgularına yer verilmiştir. Her mahalleden seçilen parklar ayrı başlıklar halinde incelenmiştir. Ancak Belenköy Mahallesi'nde park alanı bulunmamaktadır. Mahalle adları, bünyelerinde bulundurdukları toplam park sayısı ve araştırmaya konu olmuş parkların isimleri Tablo 4.1'de gösterilmiştir. İkinci kısım ise tüm parkların genel olarak değerlendirilmesine yönelik çalışmaları içermektedir.

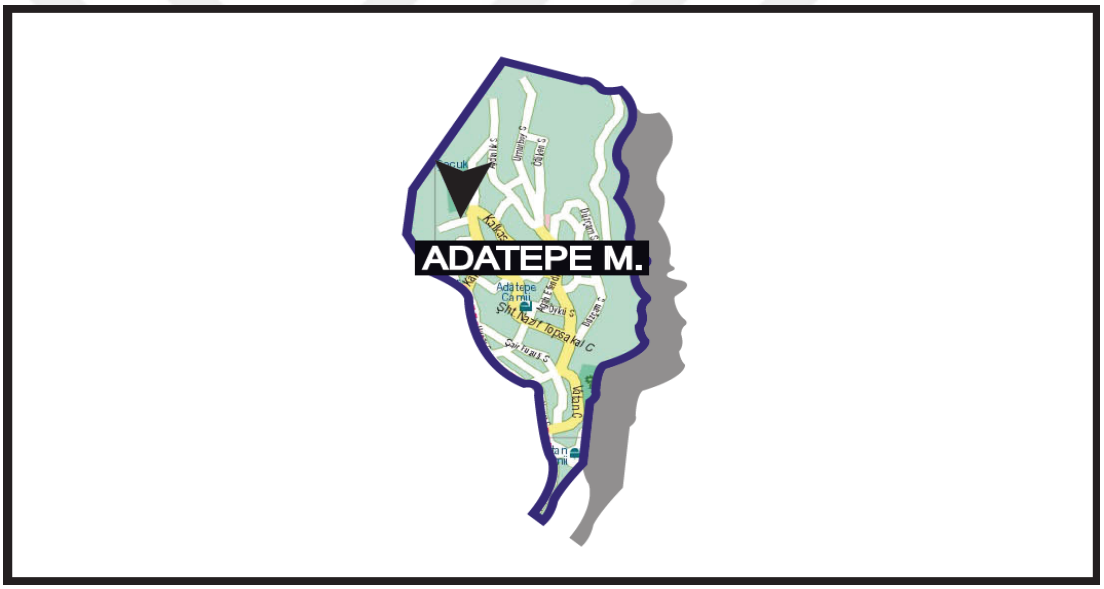
Tablo 4.1 Mahallelere göre seçilen park alanları

Mahalle Adları	Park Adları	Toplam Park Sayısı	Mahalle Nüfusu
1. Adatepe Mahallesi	Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu	2	686
2. Atatürk Mahallesi	Atatürk Mahallesi Parkı	2	3 140
3. Aydınlıkevler Mahallesi	Çebioğlu Evleri Yanı Parkı	3	3 033
4. Bayır Mahalle	Sağlık Parkı	1	2 367
5. 5000 Evler Mahallesi- Bahçelievler	Bahçelievler Parkı	5	6 600
6. 5000 Evler Mahallesi- Cumhuriyet	Merkez Cami Yanı Parkı	3	10 712
7. 5000 Evler Mahallesi- 75.Yıl	75. Yıl Parkı	2	7 768
8. Belenköy	-	0	414
9. Çerçiler Mahallesi	Çerçiler Merkez Parkı	1	389
10. Ergenekon Mahallesi	Şehir Parkı	4	1 791
11. Fatih Mahallesi	Fatih Mahallesi Parkı	2	1 605
12. Fevzi Çakmak Mahallesi	Bahaddin Gazi Cami Yanı Parkı	2	2 702
13. Hürriyet Mahallesi	Kordon Park	1	723
14. Kapullu Mahallesi	Kapullu Caddesi Parkı	2	3 400
15. Karabük Mahallesi	Pala Dede Caddesi Parkı	2	4 903
16. Kartaltepe Mahallesi	Kartaltepe Parkı	2	4 243
17. Kayabaşı Mahallesi	Şair İbrahim Yıldız Parkı	3	6 755
18. Kılavuzlar Mahallesi	Vatan CADDESİ Parkı	2	4 615
19. Kurtuluş Mahallesi	Gökdere Parkı	4	5 714
20. Namık Kemal Mahallesi	Namık Kemal Mahallesi Parkı	1	879
21. Öğlebeli Mahallesi	Öğlebeli Mahallesi Parkı	1	1 083
22. Soğuksu Mahallesi	Soğuksu Toki Yanı Parkı	2	4 390
23. Şirinevler Mahallesi	Şirinpark	6	10 941
24. Üniversite Mahallesi	Uzuner Sokak Üstü Parkı	2	3 389
25. Yeni Mahalle	Salı Pazarı Yanı Parkı	3	2 243
26. Yenişehir Mahallesi	Metin Türker Parkı	2	1 764
27. Yeşil Mahalle	Esentepe Parkı	6	12 865
28. 100. Yıl Mahallesi	Sağlık Parkı	5	12 350

4.1 Parkların Gelişmişlik İndeksleri

Bu bölümde 27 park ayrı ayrı ele alınarak detaylı bir çalışma ortaya konmuştur.

Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkı, Adatepe Mahallesi Kafkas Caddesi yanında yer almakta, kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.1). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 686 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle bünyesinde toplam iki adet park bulundurmaktadır. Çoğunlukla tercih edilen Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkının toplam alanı 3 200 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar ise toplam alanın 260 m²'sini kapsarken, sert zemin 2 940 m²'lik alanı kapsamaktadır.

Şekil 4.1 Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkı'nın konumu

Engelli rampası ile engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanmıştır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme, olup zemin kaplaması kauçuk olarak kullanılmıştır. Mahalle diğer mahallelerden az nüfusa sahip olmasına karşın çocuk oyun elemanı grubunun yeterliliği düşük seviyede kalmıştır. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Park çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, çöp kutusu gibi donatılardan mahrumdur. Ayrıca, drenaj için rögarlar düşünülmemiştir. Park bünyesinde spor kompleksi aletleri ve beton saha bulundurmaktadır (Şekil 4.2).

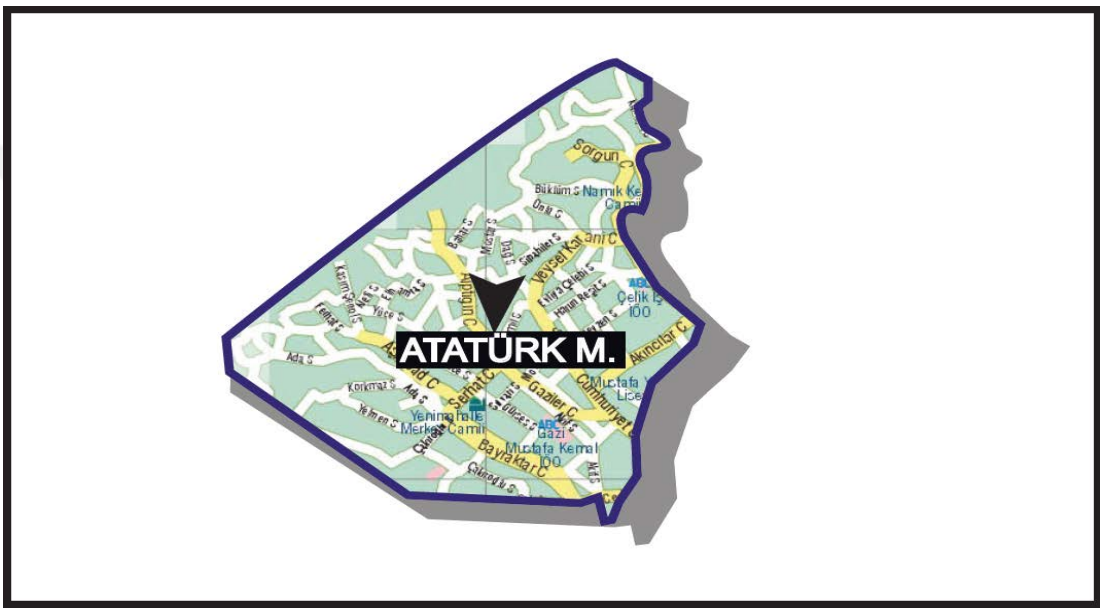

Şekil 4.2 Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu											
	X		41° 12' 49"			Y		32° 37' 19"				
1. Alanı (m²)	3 200											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	260											
3. Rakım (m)	360											
4. Eğim (%)												
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■		
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.	■	Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■								
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■								
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var	■								
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok	■	Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.3 Şehit Kmd. Er Cemalettin Karagözoğlu Parkı gelişmişlik indeksi

Muhtar Muamer Şanlı Parkı, Atatürk Mahallesi Serhat Caddesi yanında yer almakta, kent merkezinin kuzeybatısında konumlanmaktadır (Şekil 4.4). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 3 140 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle düşük gelir seviyesinin tercih ettiği bir alanda konumlanmıştır. Gecekondu yerleşmeleri neredeyse mahallenin tamamına hakimdir. Meskenlerin kendine ait bahçesi bulunmaktadır. Mahalle genelinde toplamda iki adet park alanı bulunmaktadır. Bunlardan biri çalışmaya konu olan Muhtar Muammer Şanlı Parkı'dır.

Şekil 4.4 Muhtar Muammer Şanlı Parkı'nın konumu

Muhtar Muammer Şanlı Parkı'nın toplam alanı 1 650 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 1 200 m²'sini kapsarken, sert zemin 450 m²'lik alanı kapsamaktadır. Engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanmıştır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden, zemin kaplaması da kauçuktan tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanları oluşturulmuştur. Oturma birimi olarak banklar ve piknik masalarına yer verilmiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, çöp kutusu gibi donatılar bulunmamaktadır. Ayrıca, drenaj için rögarlar düşünülmemiştir. Ancak parkta spor kompleksi aletleri bulunmaktadır (Şekil 4.5).

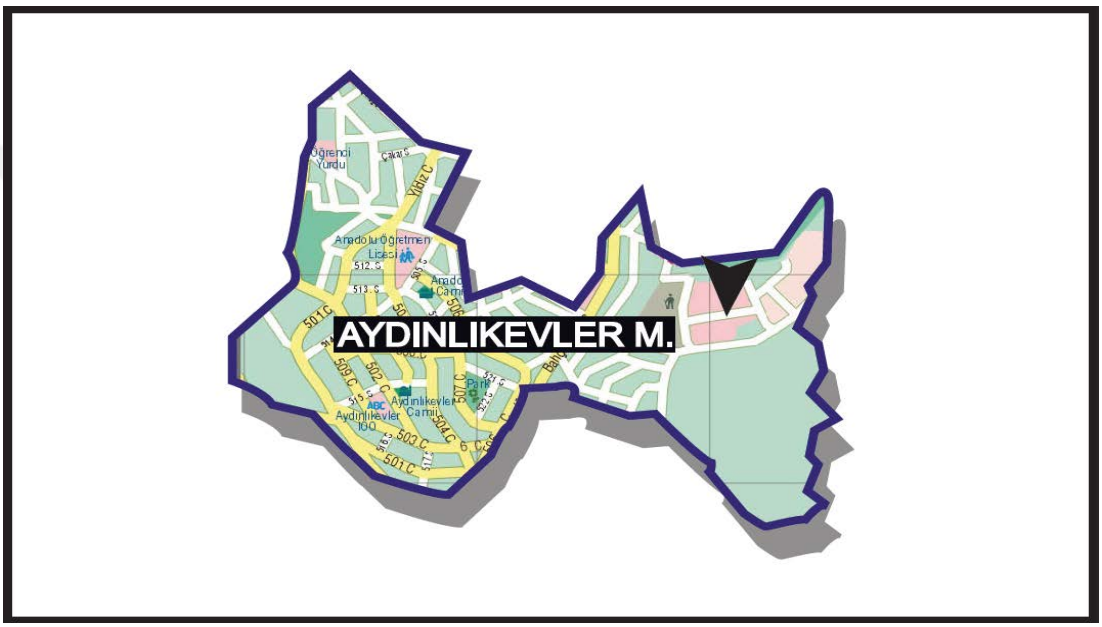

Şekil 4.5 Muhtar Muammer Şanlı Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Muammer Şanlı Parkı											
	X		41° 12' 05"			Y		32° 36' 16"				
1. Alanı (m²)	1 650											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	1 200											
3. Rakım (m)	295											
4. Eğim (%)	6											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap	■	Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı	■	Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal	■						
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton	■	Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok	■	Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.6 Muhtar Muammer Şanlı Parkı gelişmişlik indeksi

Çebioğlu Evleri Yanı Parkı, Aydınlıkevler Mahallesi 23. Sokak'ta yer almaktadır. Kent merkezine göre konumu güneydoğudur (Şekil 4.7). Parkın eğimi %14'tür. 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 3 033 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle bünyesinde toplamda üç adet park bulundurmaktadır. Çalışmada tercih edilen Çebioğlu Evleri Yanı Parkı'nın toplam alanı 2 746 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 2 032 m²'lik kısmını kapsamaktadır. Sert zemin ise 714 m²'lik alandan oluşmaktadır.

Şekil 4.7 Çebioğlu Evleri Yanı Parkı'nın konumu

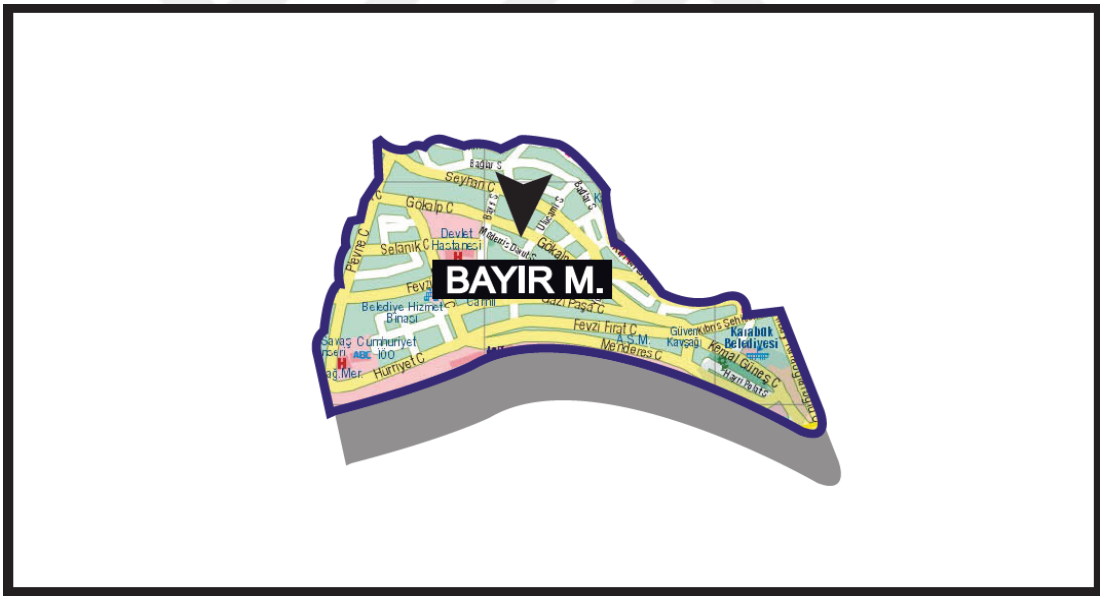
Şekil 4.8 Çebioğlu Evleri Yanı Parkı'ndan görünümler

Engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanmıştır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden ve zeminde kauçuk kullanılmıştır. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Park çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, çöp kutusu gibi donatıları bulundurmamaktadır. Ayrıca, drenaj için rögarlar diğer parklarda olduğu gibi burada da düşünülmemiştir. Park bünyesinde spor kompleks aletleri ve saha bulundurmaktadır. Herhangi bir yönlendirici levhaya yer verilmemiştir (Şekil 4.8).

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Çebioğlu Evleri Yanı Park											
	X	41° 10' 35"				Y	32° 37' 11"					
1. Alanı (m²)	2 746											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	2 032											
3. Rakım (m)	381											
4. Eğim (%)	14											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■		
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik	■				
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş	■	Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var	■								
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok	■	Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.9 Çebioğlu Evleri Yanı Parkı gelişmişlik indeksi

Kent merkezinin kuzeyinde Bayır Mahalle'de konumlanan (Şekil 4.10) Sağlık Parkı'nın eğimi %2'dir. 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 2 367 kişi olan mahalle nüfusuna göre park alanı yetersizdir ve içindeki çocuk oyun alanı yeterli olmamaktadır. Sağlık Parkı'nın toplam alanı 1 060 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 500 m²'lik kısmını kapsamaktadır. Sert zemin ise 560 m²'lik alandan oluşmaktadır (Şekil 4.11). Engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma olarak kullanılmıştır. Çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme olup zemin kaplaması kauçuktur. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Park çeşme, sulama sistemi, güvenlik, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, drenaj için rögarlar gibi donatıları bulundurmamaktadır. Park içersinde tuvalet, büfe, çay bahçesi ve spor kompleksi aletleri bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.8).

Şekil 4.10 Sağlık Parkı'nın konumu

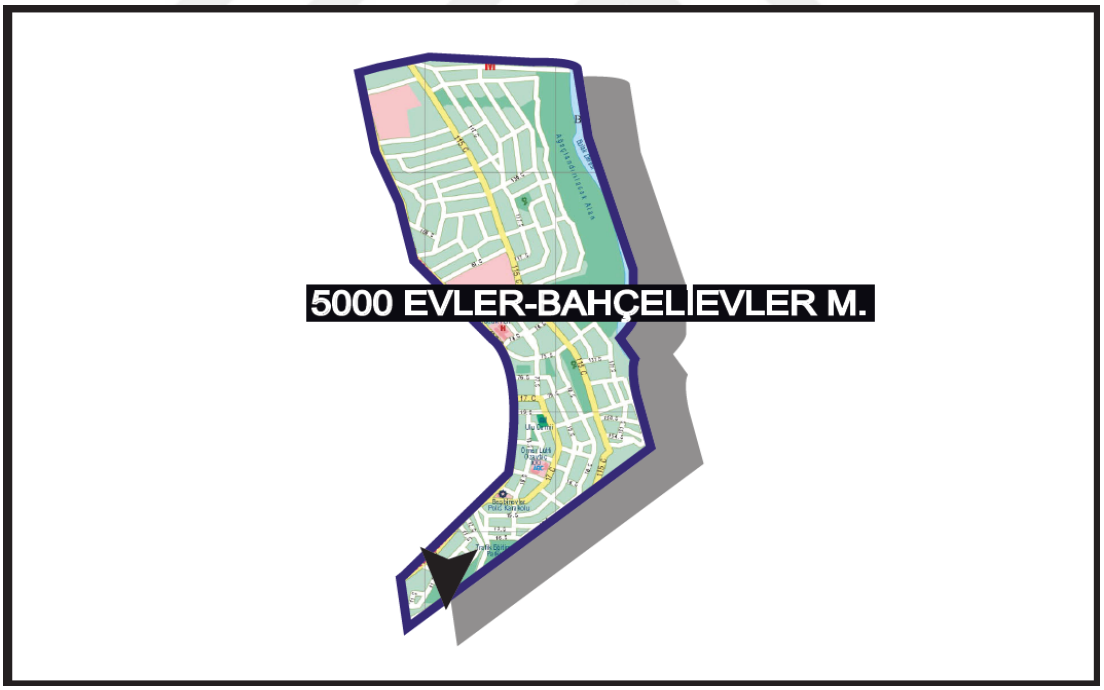

Şekil 4.11 Sağlık Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Sağlık Parkı											
	X		41° 11' 52"			Y		32° 36' 37"				
1. Alanı (m²)	1 060											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	500											
3. Rakım (m)	276											
4. Eğim (%)	2											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■		
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok	■	Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal	■						
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş	■	Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■								
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var	■								
24. Büfe Varlığı	Yok		Var	■								
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var	■								
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.12 Sağlık Parkı gelişmişlik indeksi

5000 Evler-Bahçelievler Mahallesi 2 Nolu Cadde yanında yer alan Bahçelievler Parkı, kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.13). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 6 600 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplam beş adet park bulunmaktadır. Çalışmada tercih edilen Bahçelievler Parkı 8 100 m²'lik bir alanda oluşturulmuştur. Yeşil alanlar toplam alanın 4 965 m²'sini kapsarken, sert zemin 3 135 m²'sini oluşturur. Engelsiz tasarıma uygun değildir. Parkın aydınlatma elemanı yüksek aydınlatma, zemin kaplaması kilit-taş, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden ve zemin kaplaması kauçuktan tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, büfe, drenaj rögarları gibi donatılar bulunmamaktadır. Park bünyesinde spor kompleksi aletleri ve saha bulundurmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.14) (Şekil 4.15).

Şekil 4.13 Bahçelievler Parkı'nın konumu

Şekil 4.14 Bahçelievler Parkı'ndan görünümler

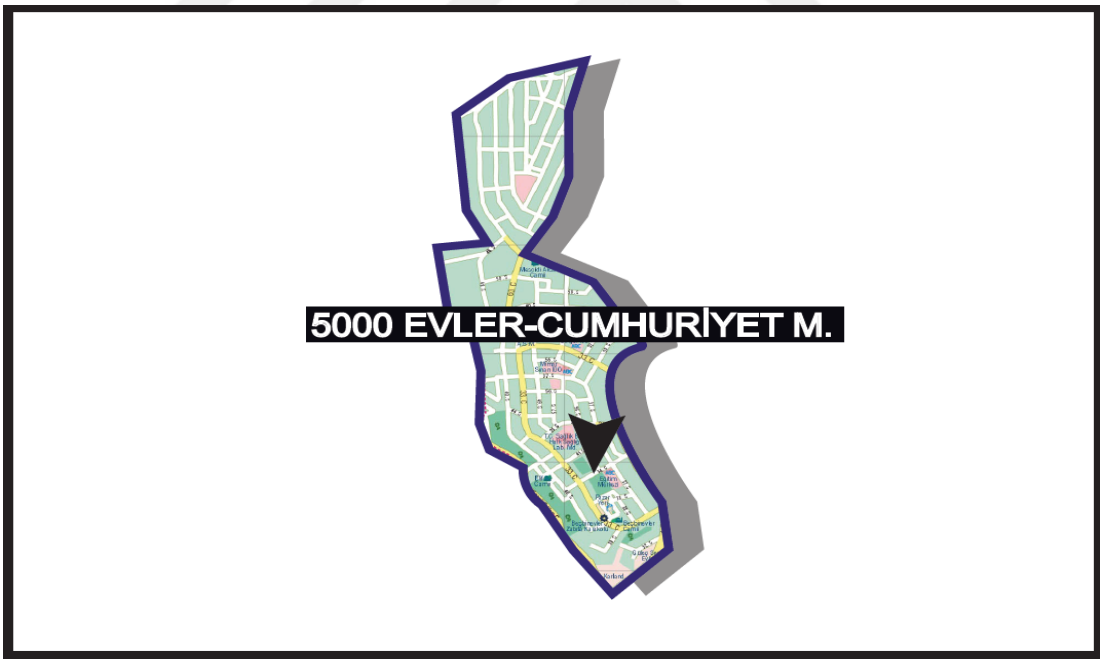

Şekil 4.15 Bahçelievler Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Bahçelievler Parkı									
	X	41° 13' 40"			Y	32° 39' 48"				
1. Alanı (m²)	8 100									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	4 965									
3. Rakım (m)	370									
4. Eğim (%)	3									
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok		Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var							
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik					
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk			
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı					
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal					
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var							
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz	
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var							
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var							
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var							
24. Büfe Varlığı	Yok		Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var							
26. Restoran Varlığı	Yok		Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var							
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var							
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var							
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var							
37. Otopark Varlığı	Yok		Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var							
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	

Şekil 4.16 Bahçelievler Parkı gelişmişlik indeksi

Cumhuriyet Parkı 5000 Evler-Cumhuriyet Mahallesi 34 Nolu Sokak yanında yer almaktadır. Kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.17). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 10 712 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplam üç adet park bulunmaktadır. Cumhuriyet Parkı 6 200 m²'lik bir alanda oluşturulmuştur. Yeşil alanlar toplam alanın 3 750 m²'sini kapsarken, sert zemin 380 m²'sini oluşturur (Şekil 4.18). Engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanmıştır. Aydınlatma elemanı yüksek aydınlatma, zemin kaplaması beton döşeme, çocuk oyun ekipmanı plastik ve zemin kaplaması kauçuk malzeme tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı gibi donatılar bulunmamaktadır. Drenaj rögarları diğer parklarda olduğu gibi burada da düşünülmemiştir. Parkta büfe, spor kompleksi aletleri, voleybol ve basketbol sahası bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır.

Şekil 4.17 Cumhuriyet Parkı'nın konumu

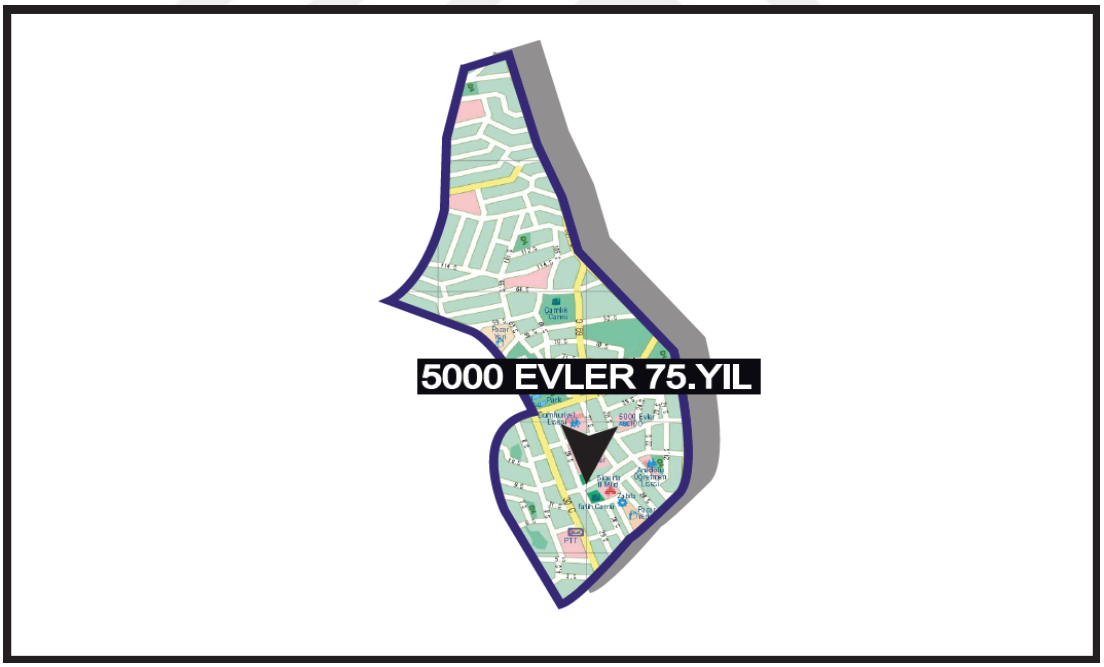

Şekil 4.18 Cumhuriyet Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Cumhuriyet Parkı											
	X	41° 13' 34"			Y	32° 39' 24"						
1. Alanı (m²)	6 200											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	3 750											
3. Rakım (m)	380											
4. Eğim (%)	5											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■		
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton	■	Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■								
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok		Var	■								
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■								
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.19 Cumhuriyet Parkı gelişmişlik indeksi

75. Yıl Parkı 5000 Evler 75. Yıl Mahallesi 29. Sokak ve 27. Sokak arasında yer almaktadır. Kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.20). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 7 768 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplam iki adet park bulunmaktadır. 75. Yıl Parkı 12 500 m²'lik bir alanda oluşturulmuştur. Yeşil alanlar toplam alanın 10 240 m²'sini kapsarken, sert zemin 2 260 m²'sini oluşturur. Engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanan parkta, aydınlatma elemanları yüksek ve alçak aydınlatma olarak bir arada kullanılmıştır. Parkın zemin kaplaması beton, çocuk oyun ekipmanı plastik ve zemin kaplaması kauçuk malzemeden tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma elemanı olarak ahşap banklara yer verilmiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, yürüyüş parkuru, spor kompleks aletleri ve saha bulunmaktadır. Süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, büfe, drenaj rögarları bulunmamaktadır. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.21).

Şekil 4.20 75. Yıl Parkı'nın konumu

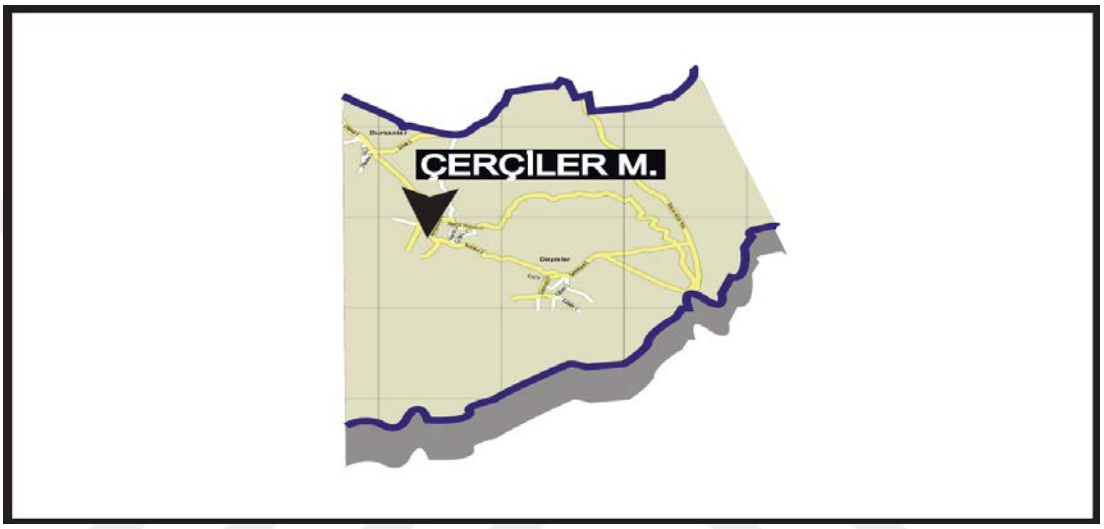

Şekil 4.21 75. Yıl Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	75. Yıl Parkı									
	X	41° 13' 66"			Y	32° 39' 42"				
1. Alanı (m²)	12 500									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	10 240									
3. Rakım (m)	381									
4. Eğim (%)	4									
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok		Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var							
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik					
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk			
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı					
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal					
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var							
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz	
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var							
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var							
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var							
24. Büfe Varlığı	Yok		Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var							
26. Restoran Varlığı	Yok		Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var							
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var							
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var							
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var							
37. Otopark Varlığı	Yok		Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var							
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	

Şekil 4.22 75. Yıl Parkı gelişmişlik indeksi

Karabük kent merkezinin güneydoğusunda ve kent merkezine 5 kilometre uzaklıkta Çerçiler Mahallesi'nde yer alan (Şekil 4.23) Çerçiler Merkez Parkı'nın nüfusu 2019 TUİK verilerine göre, 389 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle bünyesinde bir park bulunmaktadır. Çalışmada tercih edilen Çerçiler Merkez Parkı toplam alanı 120 m² büyüklüğündedir. Mahalle geneli itibariyle ağaçlık alanlardan oluştuğu için sadece sert zemin kullanılmış, herhangi bir yeşil alan ayrılmamıştır.

Şekil 4.23 Çerçiler Merkez Parkı'nın konumu

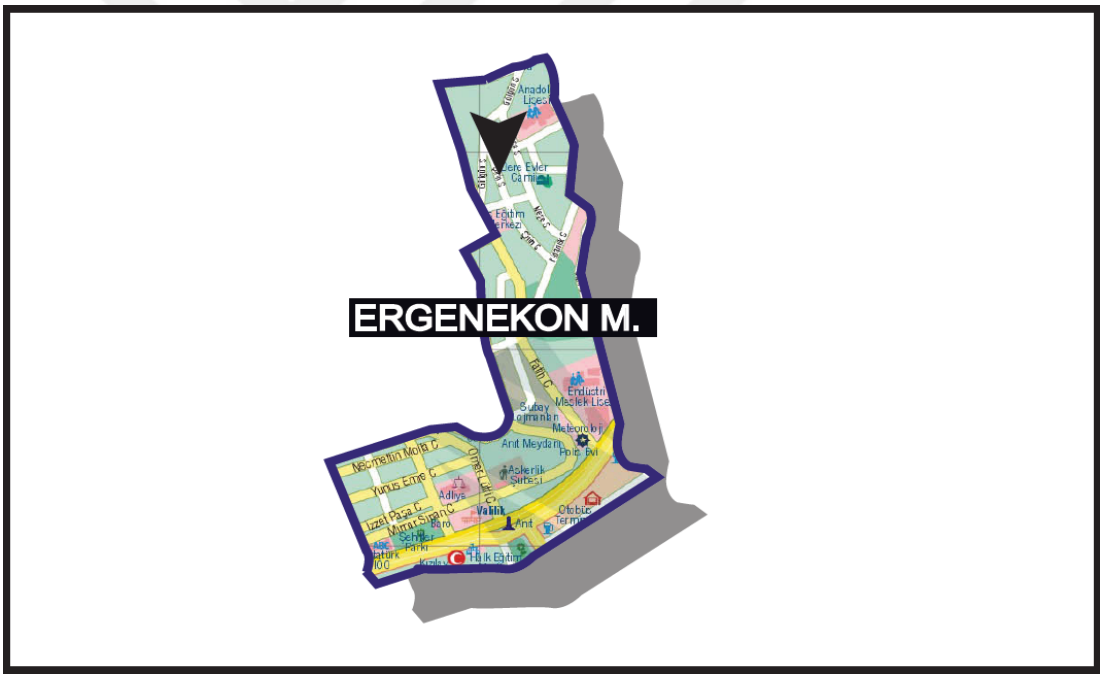
Şekil 4.24 Çerçiler Merkez Parkı'ndan görünümler

Engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanan parkta aydınlatma elemanları için yüksek sokak lambaları, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden, zemin kaplaması kauçuktan tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma elemanı olarak birkaç bank ve piknik masası kullanılmıştır. Parkta çeşme, spor kompleks aletleri, basketbol sahası bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde düşük sayıda kullanılmıştır. Sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı ve drenaj rögarları bulunmamaktadır (Şekil 4.24).

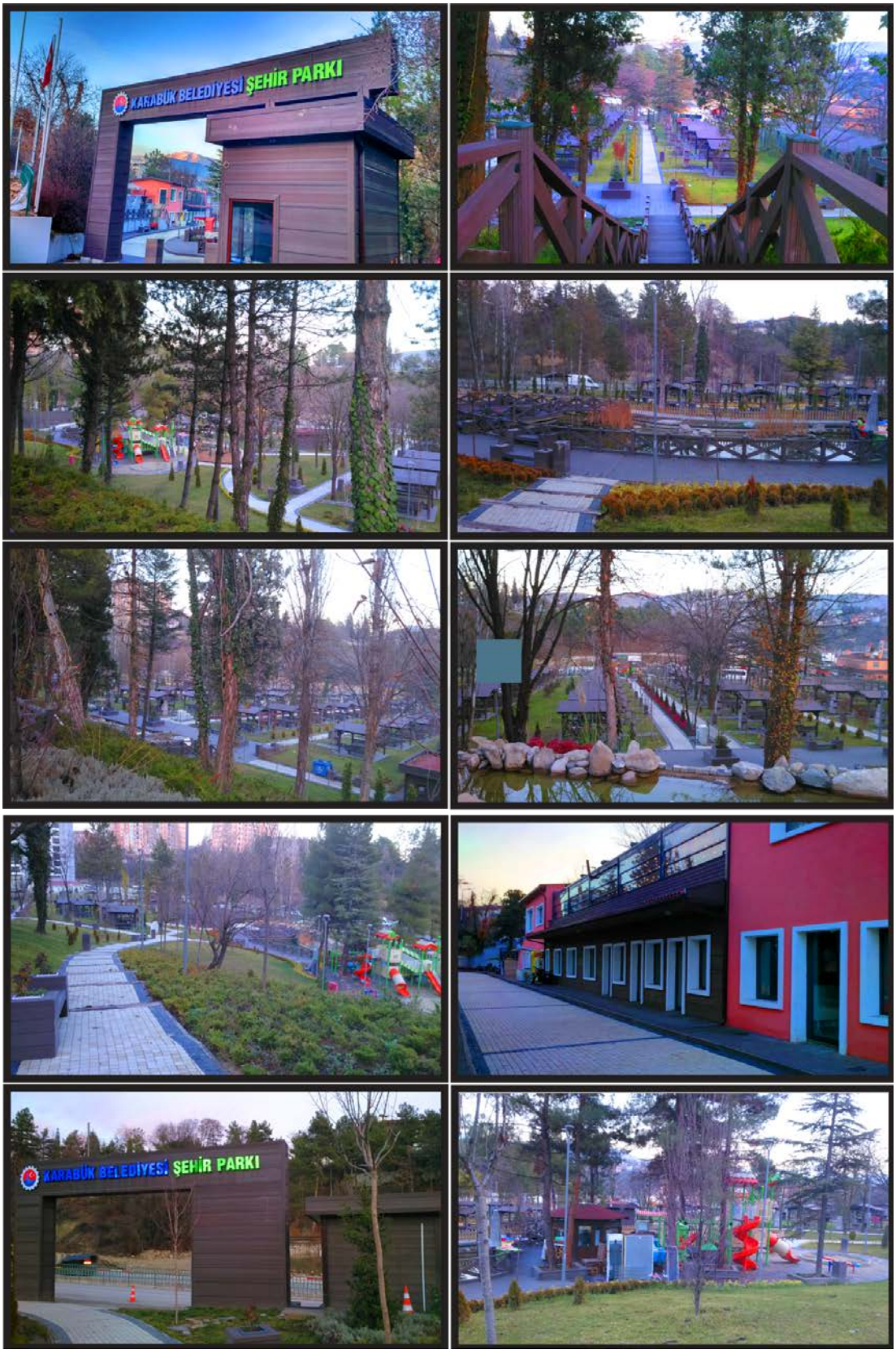
PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Çerçiler Merkez Parkı											
	X		41° 09' 31"			Y		32° 36' 29"				
1. Alanı (m²)	120											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	0											
3. Rakım (m)	393											
4. Eğim (%)	0											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok		Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik							
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk					
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var									
24. Büfe Varlığı	Yok		Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var									
26. Restoran Varlığı	Yok		Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var									
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var									
37. Otopark Varlığı	Yok		Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.25 Çerçiler Merkez Parkı gelişmişlik indeksi

Karabük Belediyesi Şehir Parkı Ergenekon Mahallesi Ergenekon Caddesinde yer almaktadır. Kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.26). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 1 791 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplam dört adet park bulunmaktadır. Araştırılan Karabük Belediyesi Şehir Parkı 21 000 m²'lik alanda oluşturulmuştur. Büyüklüğü ve kullanılabilirliği açısından tüm kente hizmet veren park niteliği taşımaktadır. Yeşil alanlar toplam alanın 15 815 m²'sini kapsarken, sert zemin 5 185 m²'sini oluşturur. Engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanan parkta, aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, parkın zemin kaplaması ve yürüyüş yollarında granit küp taş, çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme ve zemin kaplaması kauçuk malzeme olarak kullanılmıştır. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma elemanı olarak plastik banklara yer verilmiştir (Şekil 4.27) (Şekil 4.28).

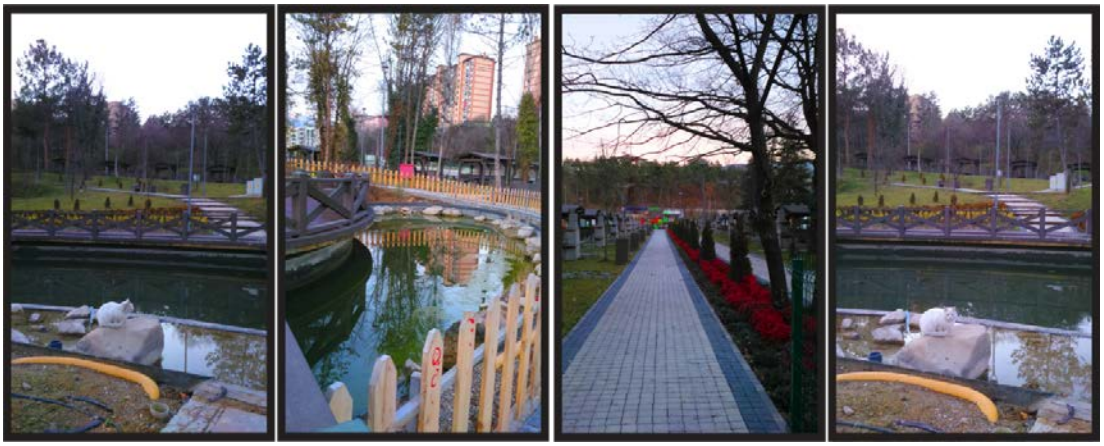
Şekil 4.26 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'nın konumu

Şekil 4.27 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'ndan görünümler

Şekil 4.28 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'ndan görünümler

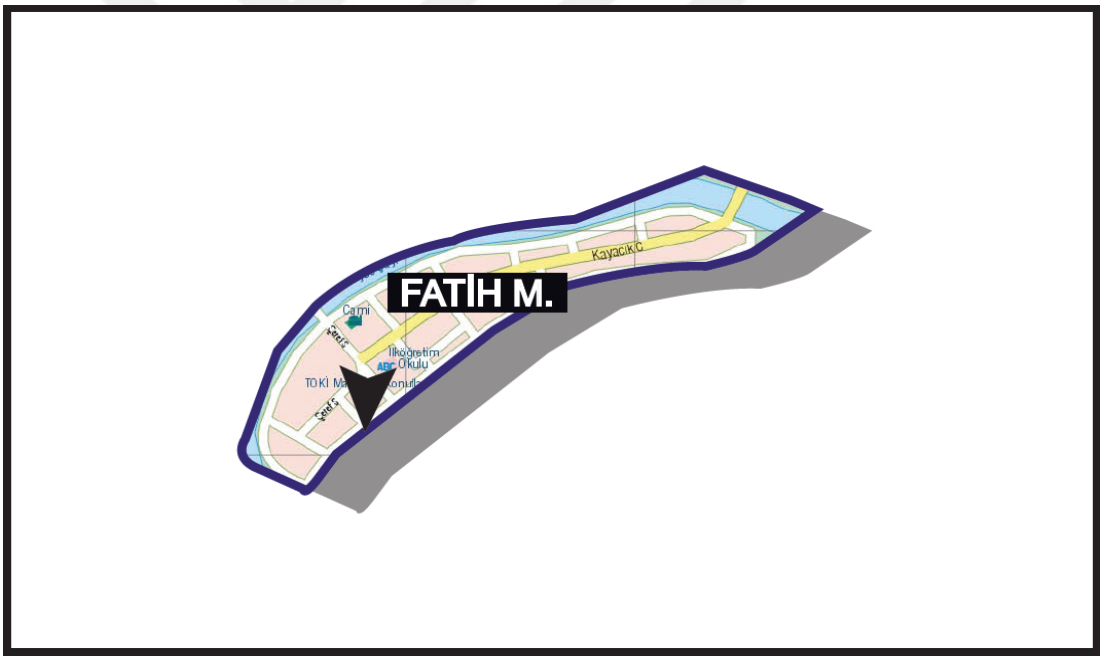
Şekil 4.29 Karabük Belediyesi Şehir Parkı'ndan görünümler

Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, yürüyüş parkuru, büfe, restoran, plastik obje, spor kompleks aletleri gibi donatılar bulunmaktadır. 400 m^2'lik bir biyolojik gölet oluşturulmuş ve toplamda 3 500 adet bitki, 120 kişilik amfi-tiyatro, 32 adet mangal alanı için ayrılmış kamelya ve 48 adet normal kamelya kullanılmıştır. Ayrıca parkın yanı otopark alanı olarak ayrılmıştır. Drenaj için rögarlar düşünülmemiştir. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.29).

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Karabük Belediyesi Şehir Parkı											
	X		41° 11' 59"			Y		32° 37' 30"				
1. Alanı (m²)	21 000											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	15 815											
3. Rakım (m)	278											
4. Eğim (%)	5											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok		Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik							
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk					
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var									
24. Büfe Varlığı	Yok		Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var									
26. Restoran Varlığı	Yok		Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var									
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var									
37. Otopark Varlığı	Yok		Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.30 Karabük Belediyesi Şehir Parkı gelişmişlik indeksi

Fatih Mahallesi Parkı Karabük kent merkezinin güneybatısında Fatih Mahallesi'nde yer almaktadır (Şekil 4.31). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 1 605 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede iki adet park bulunmaktadır. Fatih Mahallesi Parkının toplam alanı 5 572 m² büyüklüğündedir. Yeşil alan miktarı 3 972 m2 iken sert zemin miktarı 1 600 m²'dir. Park engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden, zemin kaplaması kauçuktan tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuştur. Parkta spor kompleks aletleri bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde düşük sayıda kullanılmıştır. Çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, basketbol sahası, beton saha gibi donatılar parkta yoktur. Ayrıca, drenaj için rögarlar diğer parklarda olduğu gibi burada da düşünülmemiştir (Şekil 4.32).

Şekil 4.31 Fatih Mahallesi Parkı'nın konumu

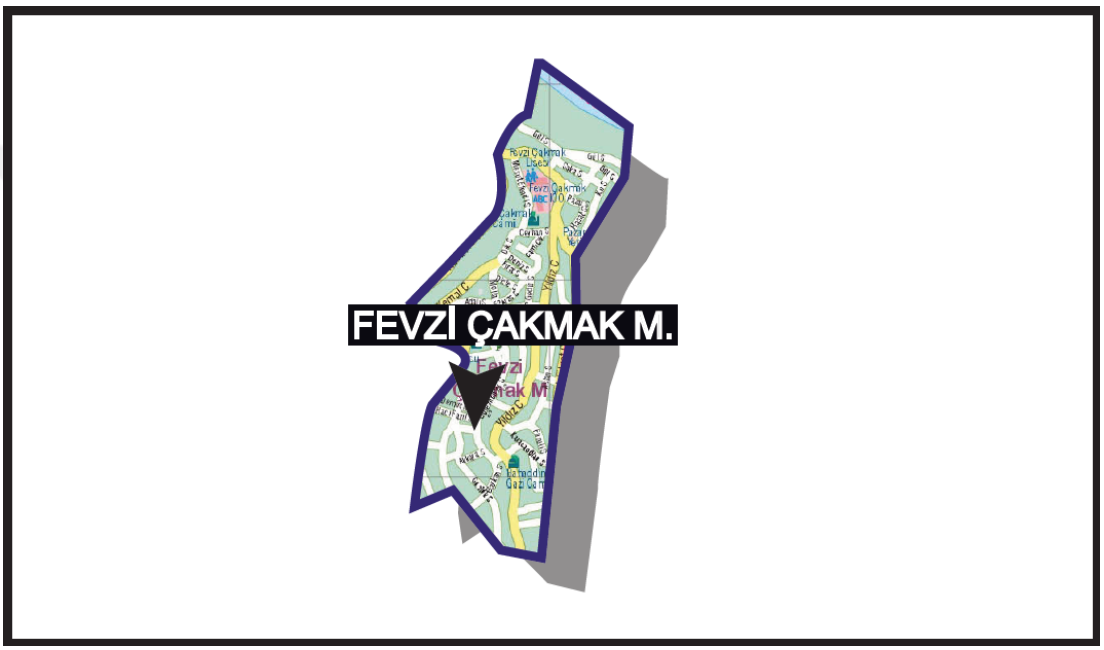

Şekil 4.32 Fatih Mahallesi Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Fatih Mahallesi Parkı											
	X		41° 10' 54"			Y		32° 35' 17"				
1. Alanı (m²)	5 572											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	3 972											
3. Rakım (m)	246											
4. Eğim (%)	1											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■		
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton	■	Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.33 Fatih Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi

Karabük kent merkezinin güneydoğusunda Fevzi Çakmak Mahallesi'nde yer alan (Şekil 4.34) Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı nüfusu 2019 TUİK verilerine göre, 2 702 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle de toplamda iki adet park bulunmaktadır. Çalışmada tercih edilen Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı'nın toplam alanı 336 m² büyüklüğündedir. Yeşil alan miktarı 113 m^2 iken sert zemin miktarı 223 m²'dir. Park eğimli bir yamaca kademelendirilerek tasarlanmıştır fakat engelsiz tasarıma yönelik bir çalışmada bulunulmamıştır.

Şekil 4.34 Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı'nın konumu

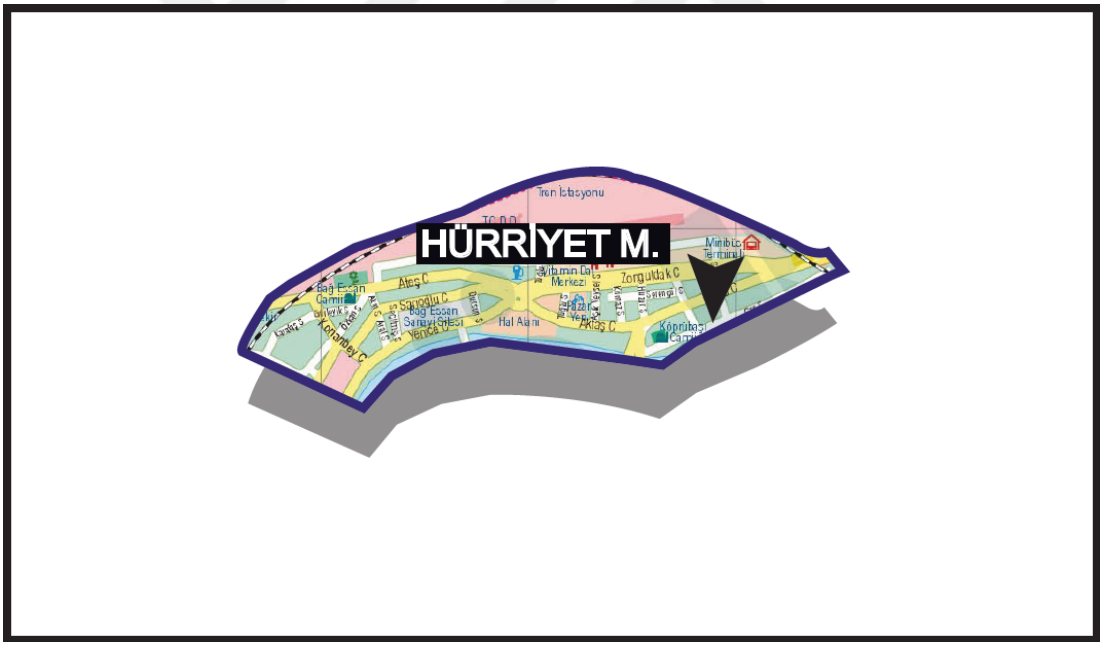
Şekil 4.35 Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı'ndan görünümler

Aydınlatma elemanları olarak yüksek sokak lambaları, çocuk oyun ekipmanı için plastik malzeme, zemin kaplaması için kauçuk tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma elemanı olarak banklara yer verilmiştir. Parkta spor kompleks aletleri bulunmaktadır. Çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, drenaj rögarları gibi donatılar yoktur. Çöp kutusu park genelinde düşük sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.35).

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Bahaddin Gazi Cami Karşısı Park											
	X		41° 10' 56"			Y		32° 36' 54"				
1. Alanı (m²)	336											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	113											
3. Rakım (m)	333											
4. Eğim (%)	10											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok		Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik							
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk					
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var									
24. Büfe Varlığı	Yok		Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var									
26. Restoran Varlığı	Yok		Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var									
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var									
37. Otopark Varlığı	Yok		Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.36 Bahaddin Gazi Cami Karşısı Parkı gelişmişlik indeksi

Kordon Park Hürriyet Mahallesi Çay Sokak yanında ve kent merkezinde yer almaktadır (Şekil 4.37). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 723 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede sadece Kordon Parkı bulundurmaktadır. Kordon Park 11 000 m²'lik bir alanda oluşturulmuştur. Yeşil alanlar toplam alanın 7 000 m²'sini kapsarken, sert zemin 4 000 m²'sini oluşturur. Engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanan parkta, yüksek aydınlatma elemanları, zemin kaplaması ve yürüyüş yolları için kilit parke, çocuk oyun ekipmanı için plastik ve zemin kaplaması için kauçuk malzeme tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma elemanı olarak ahşap banklara yer verilmiştir. Parkta büfe, çay bahçesi, tuvalet, yürüyüş parkuru bulunmaktadır. Süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, spor kompleks aletleri, basketbol sahası, halı saha, drenaj rögarları gibi donatılar bulunmamaktadır. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.38).

Şekil 4.37 Kordon Parkı'nın konumu

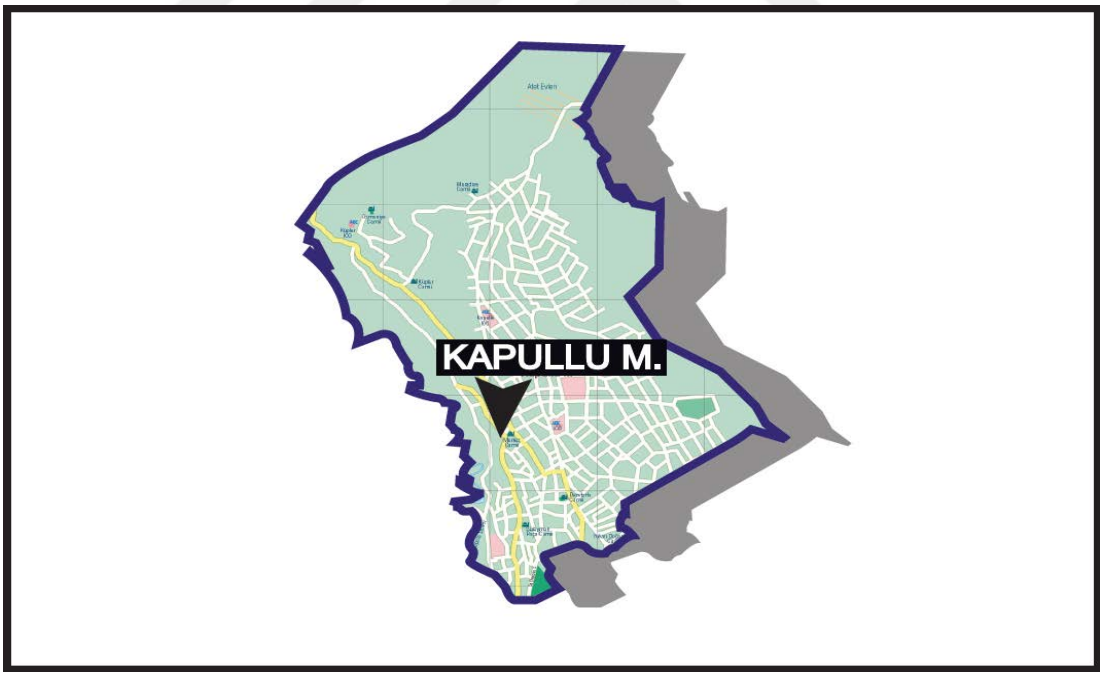

Şekil 4.38 Kordon Parkı'ndan görünümler

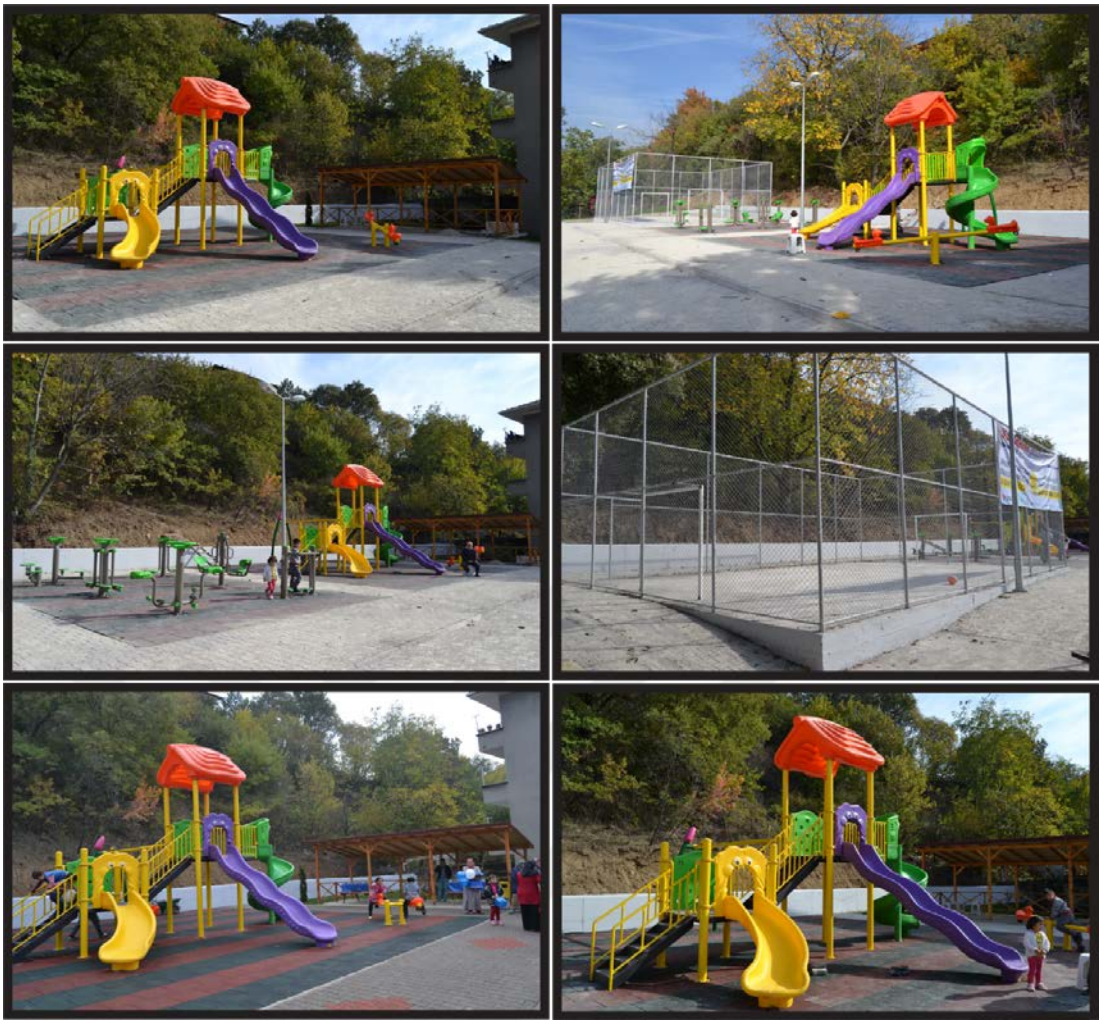
PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Kordon Park									
	X	41° 11' 34"			Y	32° 36' 58"				
1. Alanı (m²)	11 000									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	7 000									
3. Rakım (m)	260									
4. Eğim (%)	1									
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok		Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var							
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik					
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk			
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı					
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal					
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var							
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz	
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var							
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var							
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var							
24. Büfe Varlığı	Yok		Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var							
26. Restoran Varlığı	Yok		Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var							
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var							
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var							
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var							
37. Otopark Varlığı	Yok		Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var							
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	

Şekil 4.39 Kordon Parkı gelişmişlik indeksi

Kapullu Caddesi Parkı Karabük kent merkezinin kuzeydoğusunda Kapullu Mahallesi'nde yer almaktadır (Şekil 4.40). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 3 400 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplamda iki adet park bulunmaktadır. Çalışmada tercih edilen Kapullu Caddesi Parkı toplam alanı 560 m² büyüklüğündedir. Yeşil alan miktarı 10 m^2 iken sert zemin miktarı 550 m²'dir. Park eğimi tesviyelendirilerek düz bir alana oturtulmuş ve engelli rampası ile engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanmıştır. Parkta aydınlatma elemanları olarak yüksek sokak lambalarından yararlanılmıştır. Çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden ve zemin kaplaması için kauçuktan yararlanılmıştır. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma elemanı olarak piknik masası tercih edilmiştir. Parkta spor kompleks aletleri ve beton saha bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıdadır. Çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, drenaj rögarları gibi donatılardan mahrumdur (Şekil 4.41).

Şekil 4.40 Kapullu Caddesi Parkı'nın konumu

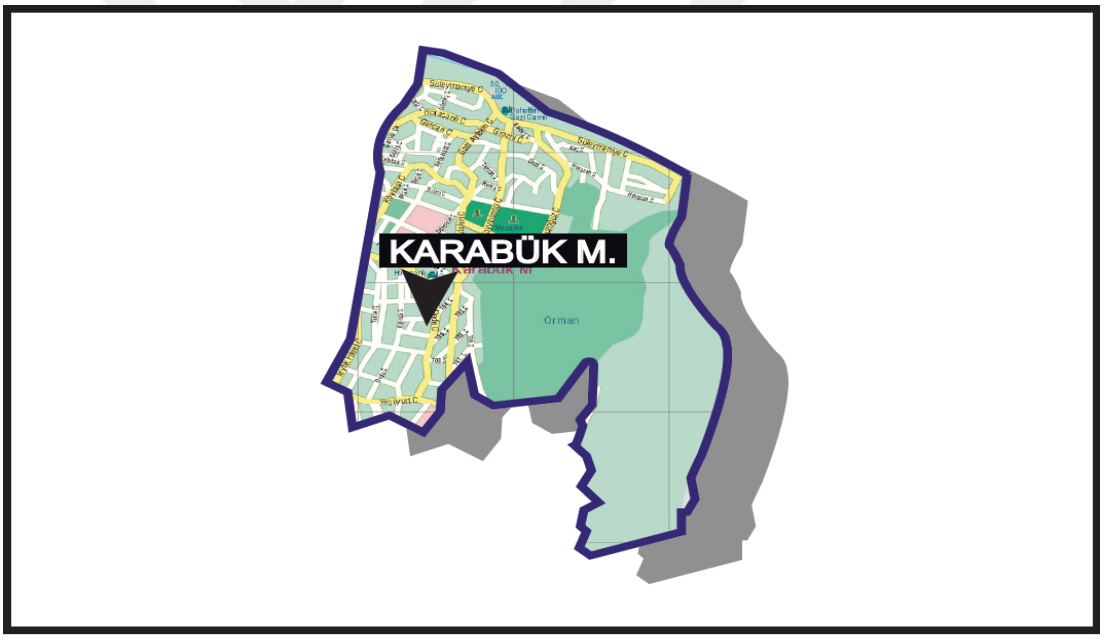

Şekil 4.41 Kapullu Caddesi Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Kapullu Caddesi Parkı											
	X		41 12' 59"			Y		32 37' 43"				
1. Alanı (m²)	560											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	10											
3. Rakım (m)	398											
4. Eğim (%)	14											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap	■	Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz	■	Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş	■	Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var	■								
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.42 Kapullu Caddesi Parkı gelişmişlik indeksi

Karabük kent merkezinin güneydoğusunda Karabük Mahallesi'nde yer alan (Şekil 4.43) Pala Dede Caddesi Parkı'nın 2019 TUİK verilerine göre nüfusu, 4 900 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede iki adet park bulunmaktadır. Çalışmaya konu olan Pala Dede Caddesi Parkı toplam alanı 1 000 m² büyüklüğündedir. Yeşil alan miktarı 450 m2 iken sert zemin miktarı 550 m²'dir. Park engelsiz tasarıma uygun olarak tasarlanmıştır. Aydınlatma elemanları olarak yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı için plastik malzeme ve zemin kaplaması için kauçuk tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, çöp kutusu gibi donatılar yoktur. Drenaj için rögarlar bu parkta da düşünülmemiştir. Parkta, spor kompleksi aletleri ve basketbol sahası bulunmaktadır (Şekil 4.44).

Şekil 4.43 Pala Dede Caddesi Parkı'nın konumu

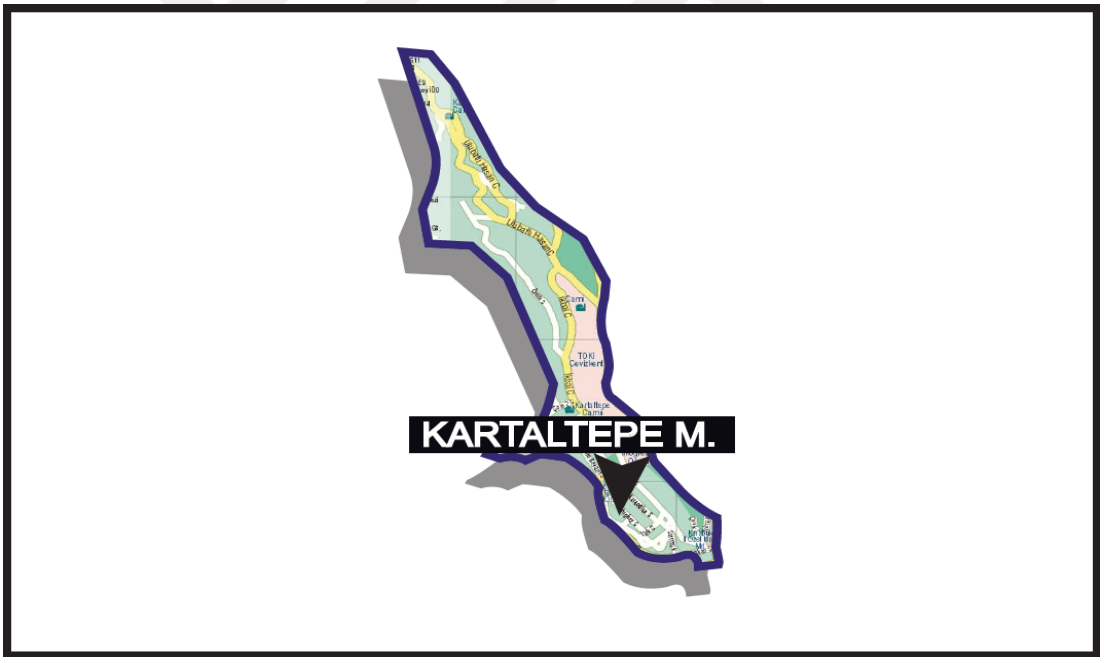

Şekil 4.44 Pala Dede Caddesi Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Pala Dede Caddesi Parkı											
	X		41° 10' 49"			Y		32° 37' 08"				
1. Alanı (m²)	1 000											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	450											
3. Rakım (m)	348											
4. Eğim (%)	7											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik	■				
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal	■						
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş	■	Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■								
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■								
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok	■	Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.45 Pala Dede Caddesi Parkı gelişmişlik indeksi

Kartaltepe Parkı Kartaltepe Mahallesi Bedir Sokak yanında yer almaktadır (Şekil 4.46). Kent merkezinin kuzeyinde konumlanmaktadır. 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 4 243 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplamda iki adet park bulundurmaktadır. Çalışmaya konu olan Kartaltepe Parkı'nın toplam alanı 3 000 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 1 240 m²'sini kapsarken, sert zemin 1 760 m²'lik alanı kapsamaktadır. Park engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Parkta yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı için plastik malzeme ve zemin kaplaması olarak da kauçuk tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay ve doğal gölge alanları oluşturulmuş fakat kullanılan oturma elemanları oldukça bakımsızdır. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı gibi donatılardan yoktur. Ayrıca, drenaj için rögarlar düşünülmemiştir. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıdadır. Park içersinde spor kompleksi aletleri, futbol sahası ve mini basket sahası bulundurmaktadır (Şekil 4.47).

Şekil 4.46 Kartaltepe Parkı'nın konumu

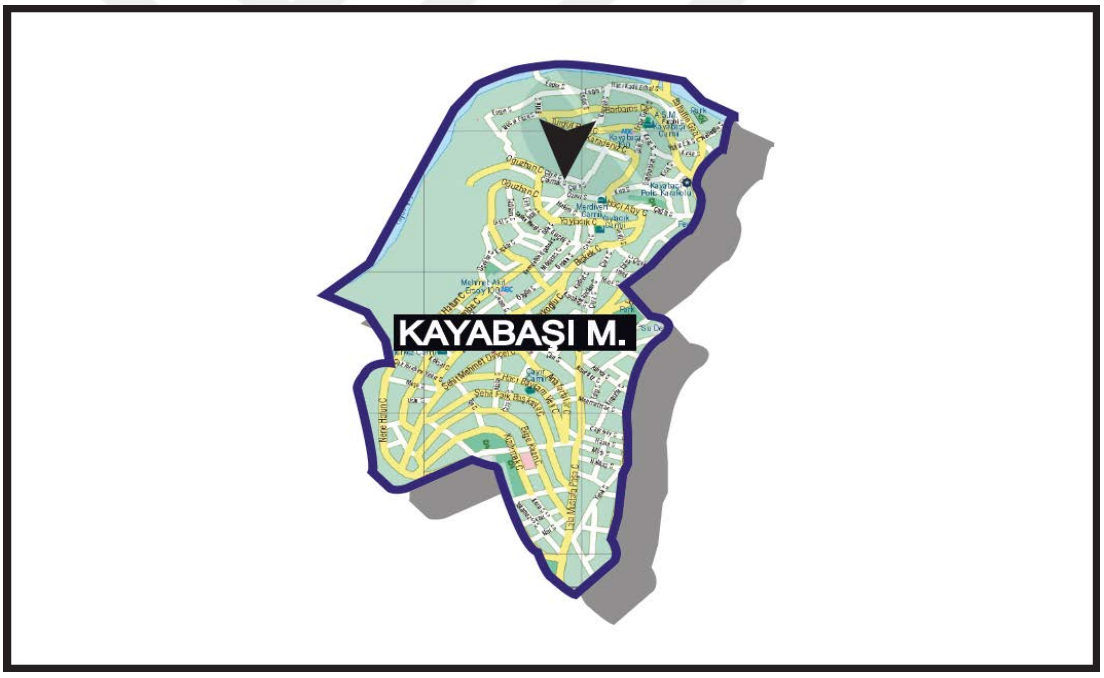

Şekil 4.347 Kartaltepe Parkı’ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Kartaltepe Parkı									
	X	41° 11' 59"			Y	32° 36' 50"				
1. Alanı (m²)	3 000									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	1 240									
3. Rakım (m)	325									
4. Eğim (%)	6									
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok		Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var							
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik					
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk			
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı					
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal					
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var							
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz	
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var							
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var							
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var							
24. Büfe Varlığı	Yok		Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var							
26. Restoran Varlığı	Yok		Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var							
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var							
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var							
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var							
37. Otopark Varlığı	Yok		Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var							
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	

Şekil 4.48 Kartaltepe Parkı gelişmişlik indeksi

Şair İbrahim Yıldız Parkı Kayabaşı Mahallesi Turgut Reis Caddesi yanında yer almaktadır. Kent merkezinin güneyinde konumlanmaktadır (Şekil 4.49). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 6 755 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede üç adet park bulunmaktadır. Çalışmaya konu olan Şair İbrahim Yıldız Parkının toplam alanı 1 000 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 725 m²'sini kapsarken, sert zemin 275 m²'lik alanı kapsamaktadır. Park engelsiz tasarım özelliği taşımaktadır. Parkta yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı için plastik malzemeden, zemin kaplaması için kauçuktan yararlanılmıştır. Oturma birimi için yapay gölge alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı yoktur. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıdadır. Park içerisinde spor kompleks aletleri bulunmaktadır (Şekil 4.50).

Şekil 4.49 Şair İbrahim Yıldız Parkı'nın konumu

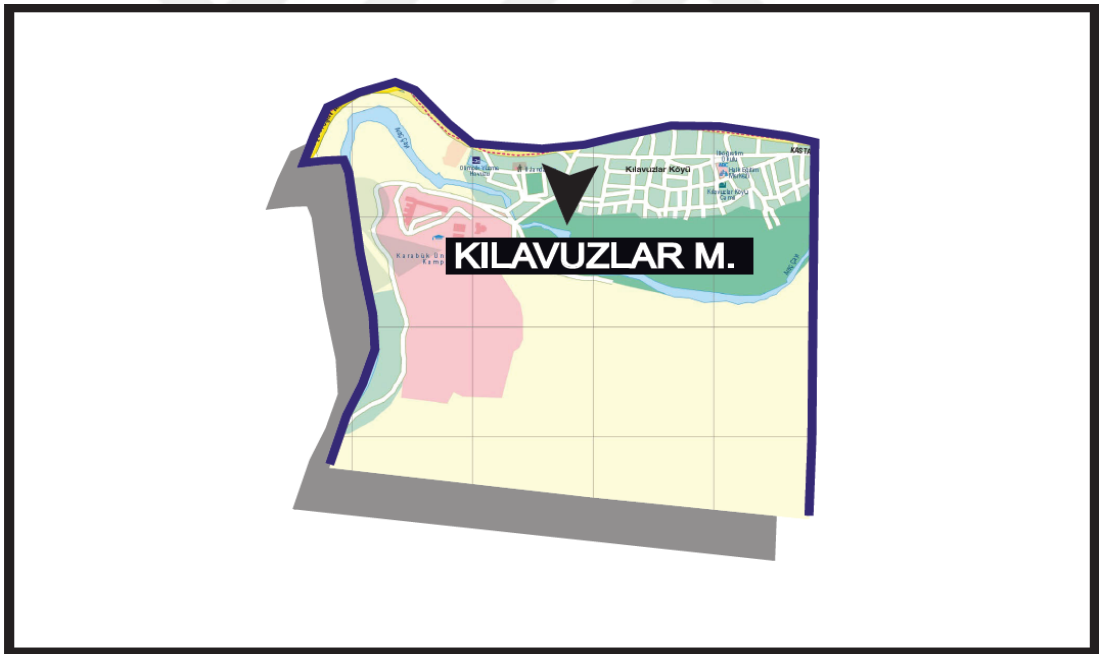

Şekil 4.50 Şair İbrahim Yıldız Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Şair İbrahim Yıldız Parkı											
	X	41° 11' 24"				Y	32° 36' 41"					
1. Alanı (m²)	1 000											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	725											
3. Rakım (m)	298											
4. Eğim (%)	3											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■		
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş	■	Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■								
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.51 Şair İbrahim Yıldız Parkı gelişmişlik indeksi

Vatan Caddesi Parkı Kılavuzlar Mahallesi Vatan Caddesi yanında kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.52). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 4 615 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede iki adet park bulunmaktadır. Çalışmaya konu olan Vatan Caddesi Parkının toplam alanı 875 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 507 m²'sini kapsarken, sert zemin 368 m²'lik alanı kapsamaktadır. Park engelsiz tasarım özelliği taşımaktadır. Aydınlatma elemanları olarak yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden, zemin kaplaması kauçuktan tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölge alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, drenaj rögarları bulunmamaktadır.. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıdadır. Parkta spor kompleks aletleri ve basketbol sahası bulunmaktadır (Şekil 4.53).

Şekil 4.52 Vatan Caddesi Parkı'nın konumu

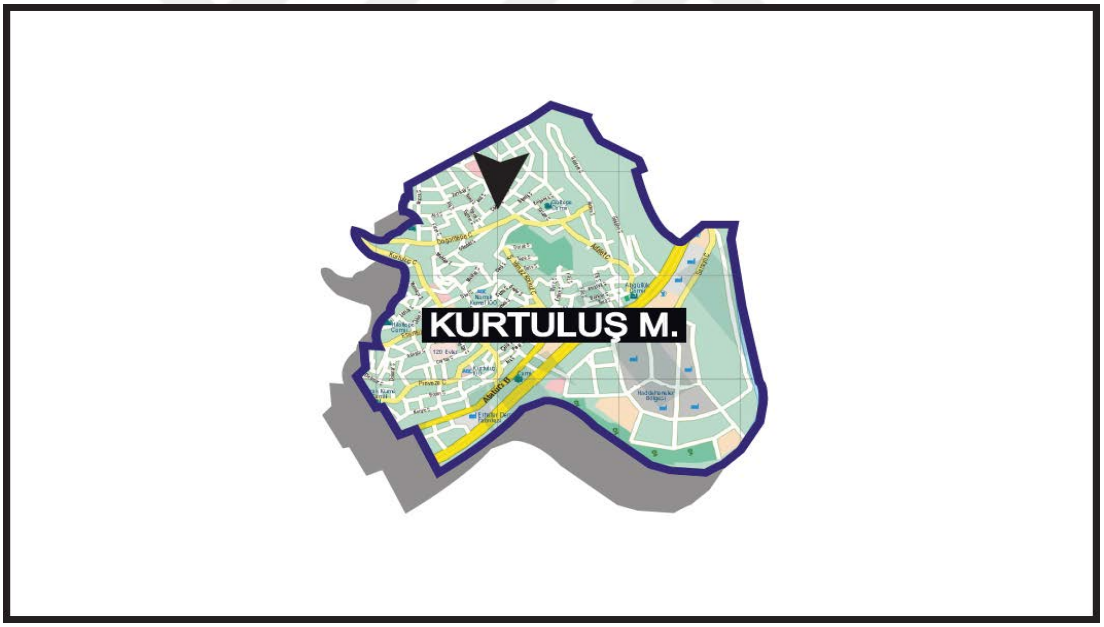

Şekil 4.53 Vatan Caddesi Parkı’ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Vatan Caddesi Parkı											
	X		41° 12' 55"			Y		32° 39' 42"				
1. Alanı (m²)	875											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	507											
3. Rakım (m)	293											
4. Eğim (%)	2											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■		
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■								
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var	■								
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş	■	Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■								
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.54 Vatan Caddesi Parkı gelişmişlik indeksi

Kurtuluş Mahallesi Doğantepe Caddesi yanında yer alan (Şekil 4.55), kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanan Doğantepe Parkı'nın 2019 TUİK verilerine göre nüfusu, 5 714 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplamda dört adet park bulundurmaktadır. Çalışmaya konu olan Doğantepe Parkı'nın toplam alanı 960 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 490 m²'sini kapsarken, sert zemin 470 m²'lik alanı kapsamaktadır. Park engelsiz tasarım özelliği taşımaktadır. Aydınlatma elemanları olarak yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden, zemin kaplaması kauçuktan tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölge alanı oluşturulmuş fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı gibi donatılar yoktur. Ayrıca, drenaj için rögarlar düşünülmemiştir. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıdadır. Parkta spor kompleks aletleri ve basketbol sahası bulunmaktadır (Şekil 4.56).

Şekil 4.55 Doğantepe Parkı'nın konumu

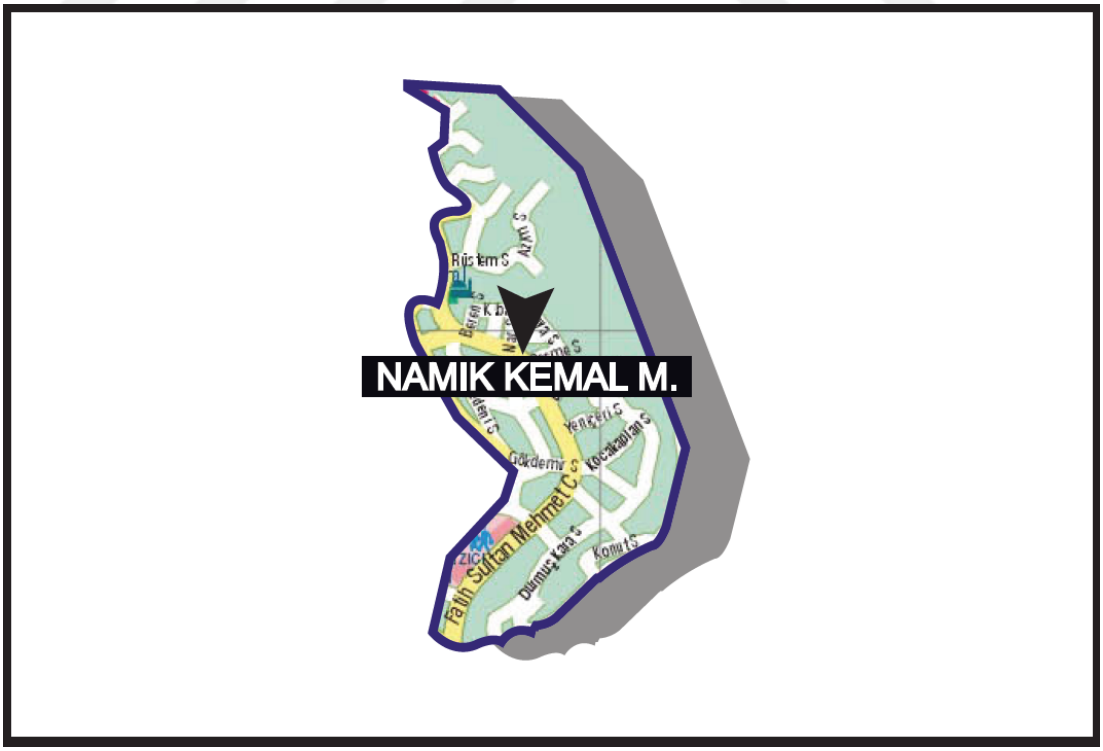

Şekil 4.56 Doğantepe Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Doğantepe Parkı									
	X	41° 12' 53"			Y	32° 38' 15"				
1. Alanı (m²)	960									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	490									
3. Rakım (m)	372									
4. Eğim (%)	2									
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok		Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var							
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik					
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk			
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı					
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal					
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var							
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz	
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var							
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var							
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var							
24. Büfe Varlığı	Yok		Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var							
26. Restoran Varlığı	Yok		Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var							
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var							
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var							
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var							
37. Otopark Varlığı	Yok		Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var							
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	

Şekil 4.57 Doğantepe Parkı gelişmişlik indeksi

Namık Kemal Mahallesi Parkı Namık Kemal Mahallesi Nar Sokak yanında yer almaktadır. Kent merkezinin kuzeyinde konumlanmaktadır (Şekil 4.58). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 879 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle kırsal niteliktedir. Gecekondu yerleşmeleri neredeyse mahallenin tamamına hakimdir. Bu sebeple her bir meskenin kendine ait bahçesi bulunmaktadır. Mahalle genelinde sadece çalışmada tercih edilen Namık Kemal Mahallesi Parkı bulunmaktadır. Namık Kemal Mahallesi Parkının toplam alanı 975 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 590 m²'sini kapsarken, sert zemin 385 m²'lik alanı kapsamaktadır. Engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Alandaki eğim, kademeli park tasarımı ile kullanılabilir hale getirilmiştir. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme ve zemin kaplaması kauçuk malzeme olarak kullanılmıştır. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuştur. Oturma birimi olarak ahşap banklara yer verilmiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, çöp kutusu gibi donatılar yoktur. Drenaj rögarları bu parkta da düşünülmemiştir. Parkta spor kompleks aletleri bulunmaktadır (Şekil 4.59).

Şekil 4.58 Namık Kemal Mahallesi Parkı'nın konumu

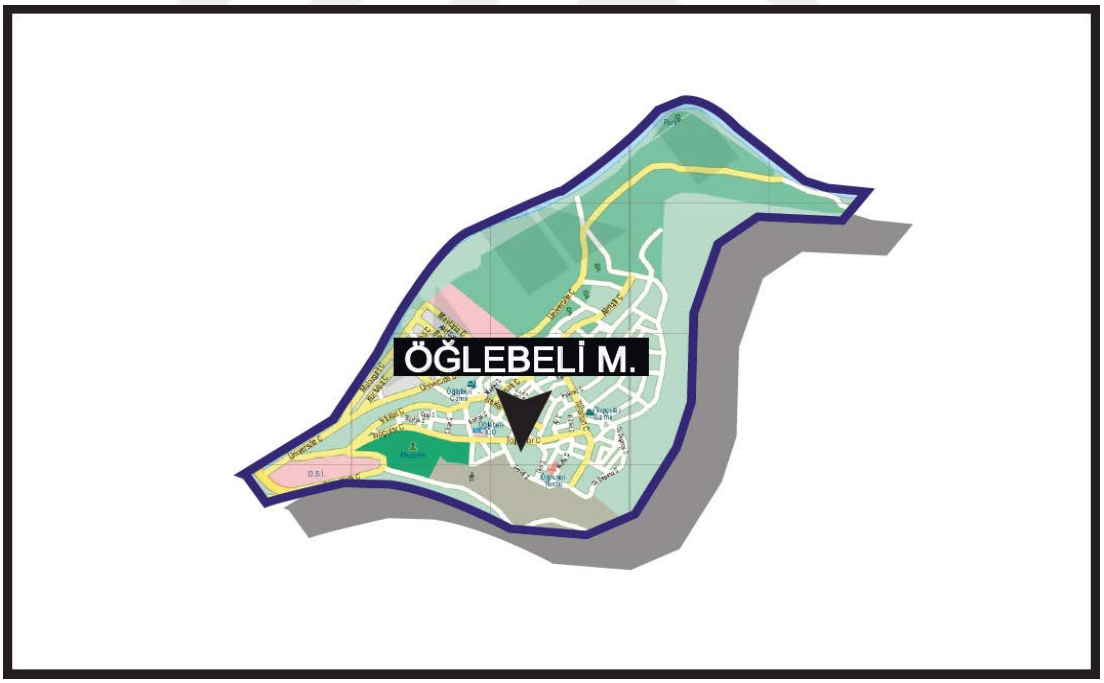

Şekil 4.59 Namık Kemal Mahallesi Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Namık Kemal Mahallesi Parkı											
	X		41° 12' 13"			Y		32° 36' 31"				
1. Alanı (m²)	975											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	590											
3. Rakım (m)	315											
4. Eğim (%)	22											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok		Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik							
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk					
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var									
24. Büfe Varlığı	Yok		Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var									
26. Restoran Varlığı	Yok		Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var									
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var									
37. Otopark Varlığı	Yok		Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.60 Namık Kemal Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi

Öğlebeli Mahallesi Parkı Öğlebeli Mahallesi Okul Sokak yanında yer almaktadır. Kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.61). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 1 083 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle genelinde sadece Öğlebeli Mahallesi Parkı bulunmaktadır. Öğlebeli Mahallesi Parkının toplam alanı 1 800 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 840 m²'sini kapsarken, sert zemin 960 m²'lik alanı kapsamaktadır. Engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Alandaki eğim, kademeli park tasarımı ile kullanılabilir hale getirilmiştir. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma olarak, çocuk oyun ekipmanı plastik malzemeden, zemin kaplaması kauçuktan tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuştur. Oturma birimi olarak piknik masaları kullanılmıştır. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, drenaj rögarları bulunmamaktadır. Spor kompleks aletleri ve futbol saha bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.62).

Şekil 4.61 Öğlebeli Mahallesi Parkı'nın konumu

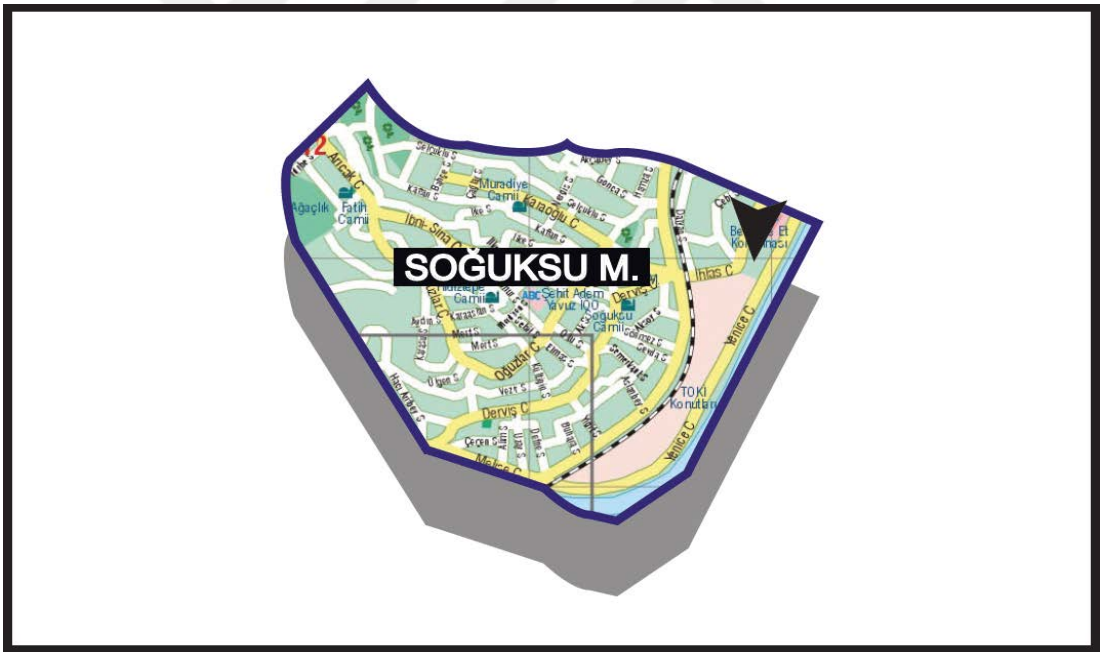

Şekil 4.62 Öğlebeli Mahallesi Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Öğlebeli Mahallesi Parkı											
	X		41° 11' 48"			Y		32° 38' 02"				
1. Alanı (m²)	1 800											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	840											
3. Rakım (m)	315											
4. Eğim (%)	10											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok	■	Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap	■	Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz	■	Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş	■	Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■								
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var	■								
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var	■								
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.63 Öğlebeli Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi

Soğuksu Toki Yanı Parkı Soğuksu Mahallesi Çebi Sokak yanında yer almakta, kent merkezinin güneybatısında konumlanmaktadır (Şekil 4.64). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 4 390 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle bünyesinde toplamda iki adet park ve bir adet spor sahası bulundurmaktadır. Soğuksu Mahallesi Parkının toplam alanı 3 300 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 1 260 m²'sini kapsarken, sert zemin 2 040 m²'lik alanı kapsamaktadır. Engelsiz tasarım özelliği taşımaktadır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme ve zemin kaplaması kauçuk olarak tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuştur. Oturma birimi olarak ahşap banklara yer verilmiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro gibi donatılar bulunmamaktadır. Ayrıca, drenaj için rögarlar düşünülmemiştir. Parkta spor kompleks aletleri, basketbol sahası ve futbol saha bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.65).

Şekil 4.64 Soğuksu Toki Yanı Parkı'nın konumu

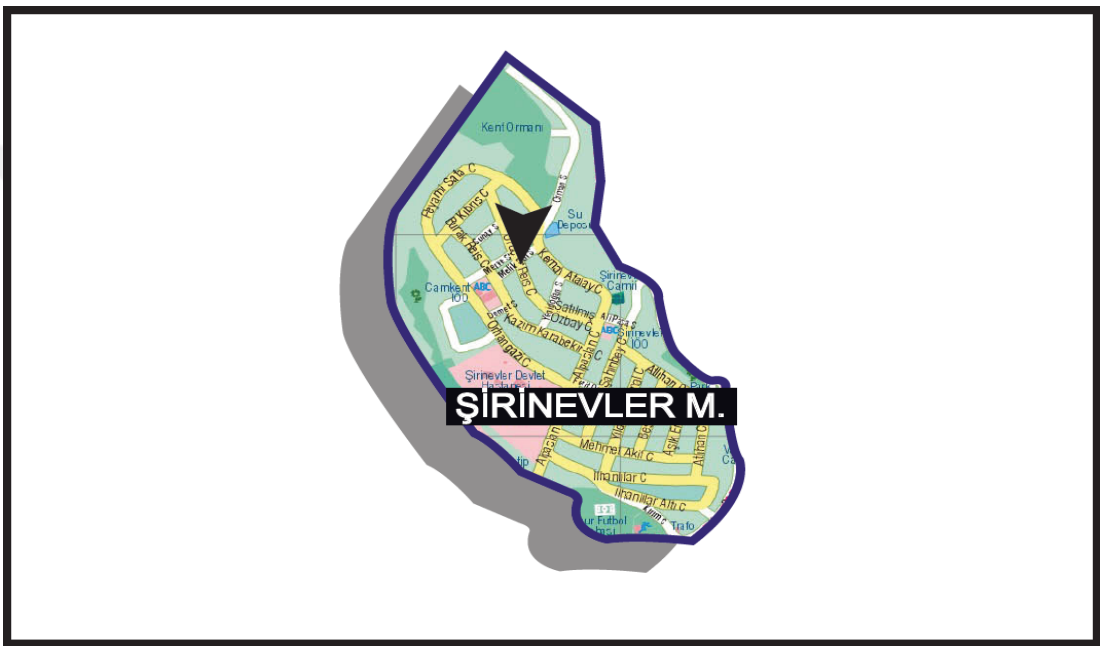

Şekil 4.65 Soğuksu Toki Yanı Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Soğuksu Mahallesi Toki Yanı Parkı															
	X		41° 11' 31"				Y		32° 36' 19"							
1. Alanı (m²)	3 300															
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	1 260															
3. Rakım (m)	255															
4. Eğim (%)	1															
5. Bakı (Aspect)																
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park				Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı				Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı													
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var													
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■												
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■			Alçak		Yüksek+Alçak							
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz	■			Az Yeterli		Yeterli				Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal				Plastik	■								
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak				Kum		Kauçuk	■						
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap	■			Metal		Plastik							
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz	■	Düz+Arkalıklı				Arkalıklı									
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■			Doğal									
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı																
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var													
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var													
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var	■												
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton				Kilit-taş	■	Doğal Malz.				Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var													
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var													
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var													
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var													
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var													
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var													
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var													
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI																
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■												
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var													
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■												
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var	■												
SU VARLIĞI																
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var													
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı																
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var													
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var													
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var													
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var													
38. Ulaşılabilirlik																
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var													
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz	■			Az Yeterli		Yeterli				Gelişmiş			

Şekil 4.66 Soğuksu Toki Mahallesi Parkı gelişmişlik indeksi

Şirinpark Şirinevler Mahallesi Oruç Reis Sokak yanında yer almaktadır. Kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.67). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 10 941 kişi olarak belirlenmiştir. Mahalle genelinde toplamda altı adet park bulunmaktadır. Şirinpark'ın toplam alanı 1 790 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 330 m²'sini kapsarken, sert zemin 1 460 m²'lik alanı kapsamaktadır. Alandaki eğim, kademeli park tasarımı ile kullanılabilir hale getirilmiştir.

Şekil 4.67 Şirinpark'ın konumu

Şekil 4.68 Şirinpark'tan görünümler

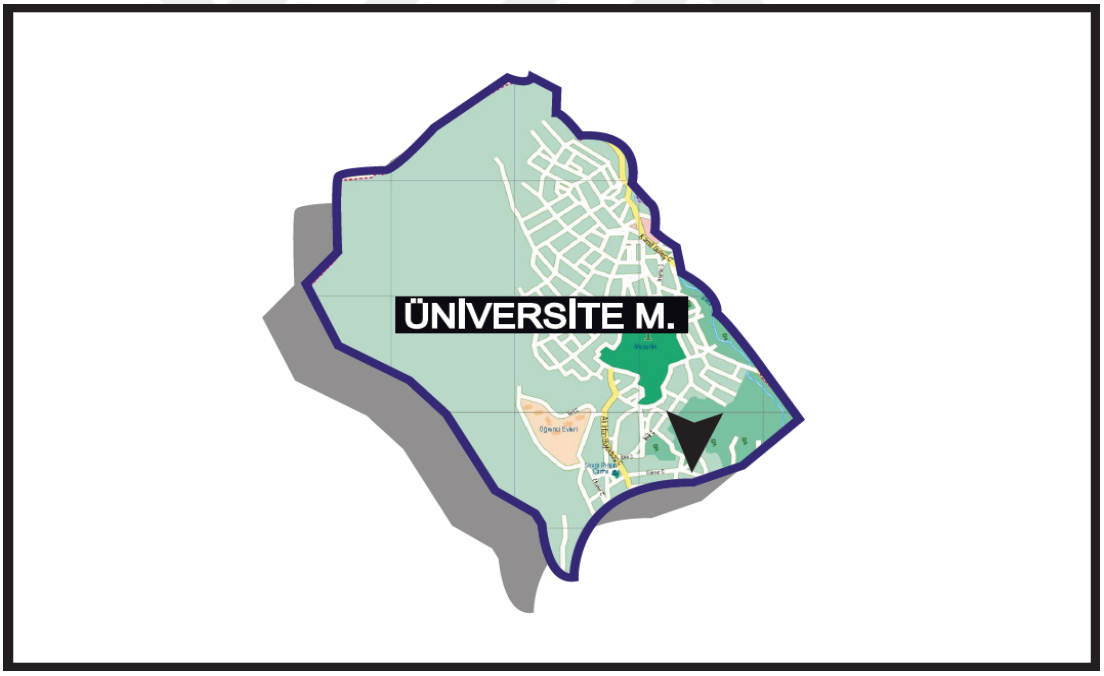
Şekil 4.69 Şirinpark'tan Görünümler

Engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Aydınlatma için yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı için plastik malzeme ve zemin kaplaması için kauçuk tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuştur. Oturma birimi olarak ahşap banklar kullanılmıştır. Parkta sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, drenaj rögarları bulunmamaktadır. Çeşme, spor kompleksi aletleri, basketbol sahası ve futbol saha bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.68) (Şekil 4.69).

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Şirinpark															
	X		41° 12' 43"				Y		32° 37' 07"							
1. Alanı (m²)	1 790															
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	330															
3. Rakım (m)	360															
4. Eğim (%)	18															
5. Bakı (Aspect)																
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı							
	Kent Parkı		Bölge Parkı													
7. Drenaj Durumu	Yok		Var													
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var													
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak									
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş							
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik											
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk									
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik									
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı											
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal											
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı																
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var													
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var													
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var													
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz							
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var													
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var													
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var													
24. Büfe Varlığı	Yok		Var													
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var													
26. Restoran Varlığı	Yok		Var													
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var													
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI																
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var													
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var													
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var													
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var													
SU VARLIĞI																
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var													
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı																
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var													
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var													
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var													
37. Otopark Varlığı	Yok		Var													
38. Ulaşılabilirlik																
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var													
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş							

Şekil 4.70 Şirinpark gelişmişlik indeksi

Çebioğlu Yanı Parkı Üniversite Mahallesi Uzuner Sokak yanında yer alan ve kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanan (Şekil 4.71) Çebioğlu Yanı Parkı'nın 2019 TUİK verilerine göre nüfusu, 3 389 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede toplamda 2 adet park bulunmaktadır. Çebioğlu Yanı Park'ın toplam alanı 1 100 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 650 m²'sini kapsarken, sert zemin 450 m²'lik alanı kapsamaktadır. Alandaki eğim, kademeli park tasarımı ile kullanılabilir hale getirilmiştir. Engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme, zemin kaplaması kauçuk olarak kullanılmıştır. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuştur. Fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, çeşme, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark alanı, drenaj rögarları bulunmamaktadır. Spor kompleks aletleri, basketbol sahası bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.72).

Şekil 4.71 Çebioğlu Yanı Parkı'nın konumu

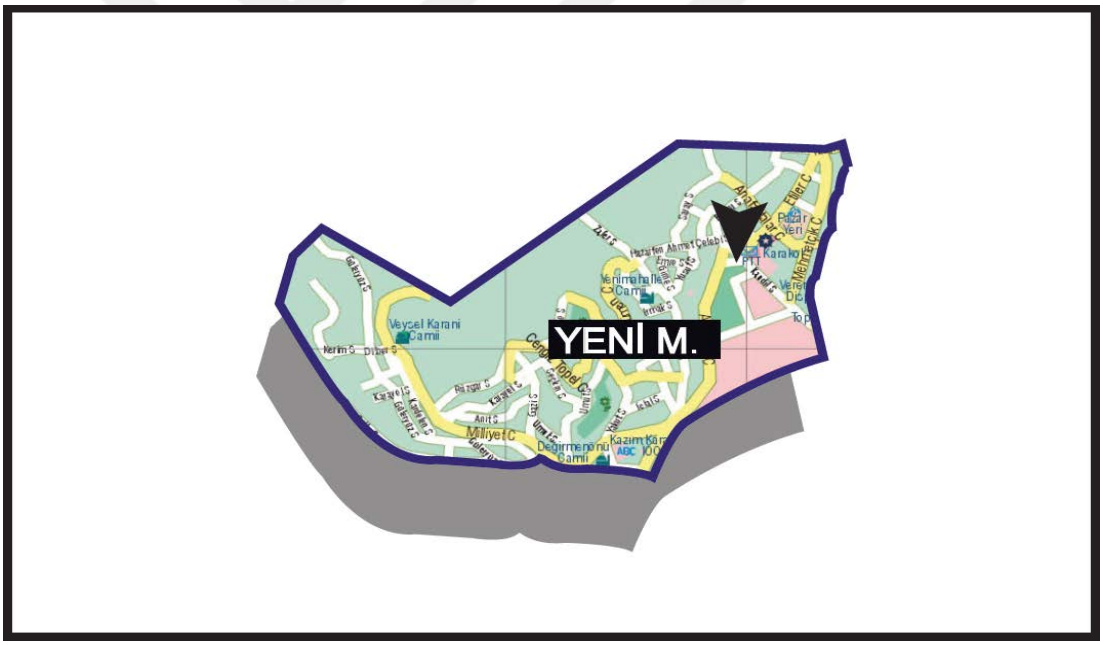

Şekil 4.72 Çebioğlu Yanı Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Çebioğlu Yanı Parkı											
	X		41° 13' 13"			Y		32° 39' 08"				
1. Alanı (m²)	1 100											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	650											
3. Rakım (m)	336											
4. Eğim (%)	5											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok	■	Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli	■	Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■						
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■				
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik	■				
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton	■	Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■								
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var									
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var									
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■								
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■								
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var									
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş			

Şekil 4.73 Çebioğlu Yanı Parkı gelişmişlik indeksi

Salı Pazarı Yanı Parkı Yeni Mahalle Anafartalar Caddesi yanında ve kent merkezinin kuzeybatısında konumlanmaktadır (Şekil 4.74). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 2 243 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede üç adet park bulunmaktadır. Salı Pazarı Yanı Parkı'nın toplam alanı 1 580 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 1 100 m²'sini kapsarken, sert zemin 480 m²'lik alanı kapsamaktadır. Engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Parkta yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme ve zemin kaplaması için kauçuk tercih edilmiştir. Oturma birimi için yapay gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma birimi olarak ahşap banklara yer verilmiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro donatılar yoktur. Drenaj rögarları diğer parklarda olduğu gibi bu parkta da düşünülmemiştir. Spor kompleks aletleri ve basketbol sahası bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.75).

Şekil 4.74 Salı Pazarı Yanı Parkı'nın konumu

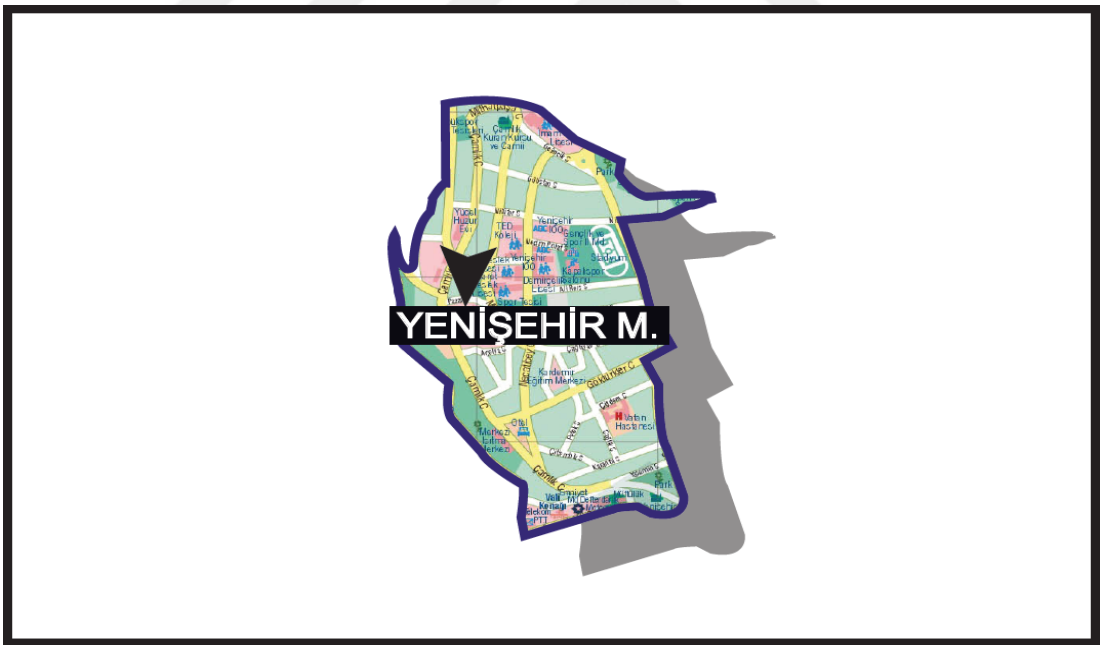

Şekil 4.75 Salı Pazarı Yanı Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Salı Pazarı Yanı Parkı											
	X	41° 11' 47"				Y	32° 36' 18"					
1. Alanı (m²)	1 580											
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	1 100											
3. Rakım (m)	272											
4. Eğim (%)	2											
5. Bakı (Aspect)												
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı			
	Kent Parkı		Bölge Parkı									
7. Drenaj Durumu	Yok		Var									
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var									
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek		Alçak		Yüksek+Alçak					
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik							
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk					
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik					
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı							
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay		Doğal							
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı												
17. Çeşme Varlığı	Yok		Var									
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok		Var									
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var									
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz			
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var									
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var									
23. Tuvalet Varlığı	Yok		Var									
24. Büfe Varlığı	Yok		Var									
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok		Var									
26. Restoran Varlığı	Yok		Var									
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok		Var									
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI												
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var									
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok		Var									
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var									
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var									
SU VARLIĞI												
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok		Var									
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı												
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok		Var									
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok		Var									
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var									
37. Otopark Varlığı	Yok		Var									
38. Ulaşılabilirlik												
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var									
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş			

Şekil 4.76 Salı Pazarı Yanı Parkı gelişmişlik indeksi

Metin Türker Parkı Yenişehir Mahallesi Mithat Paşa Caddesi yanında konumlandırılmıştır. Kent merkezinin kuzeydoğusunda yer almaktadır (Şekil 4.77). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 1 764 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede iki adet park bulunmaktadır. Çalışmaya konu olan Metin Türker Parkı 2 270 m²'lik bir alanda oluşturulmuştur. Yeşil alanlar toplam alanın 1 200 m²'sini kapsarken, sert zemin 1 070 m²'sini kapsar. Engelsiz tasarıma uygun değildir. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma olarak kullanılmıştır. Parkta zemin kaplaması olarak granit küp taş kullanılırken yürüyüş yolları için yapay çim tercih edilmiştir. Çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme olup zemin kaplaması kauçuktur. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuş ve oturma elemanı olarak ahşap banklara yer verilmiştir. Parkta amfi-tiyatro, güvenlik, yürüyüş parkuru, kuşatma elemanı, spor kompleks aletleri ve basketbol sahası bulunmaktadır. Süs havuzu, çeşme, sulama sistemi, tuvalet, otopark alanı, büfe, drenaj rögarları yoktur. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.78).

Şekil 4.77 Metin Türker Parkı'nın konumu

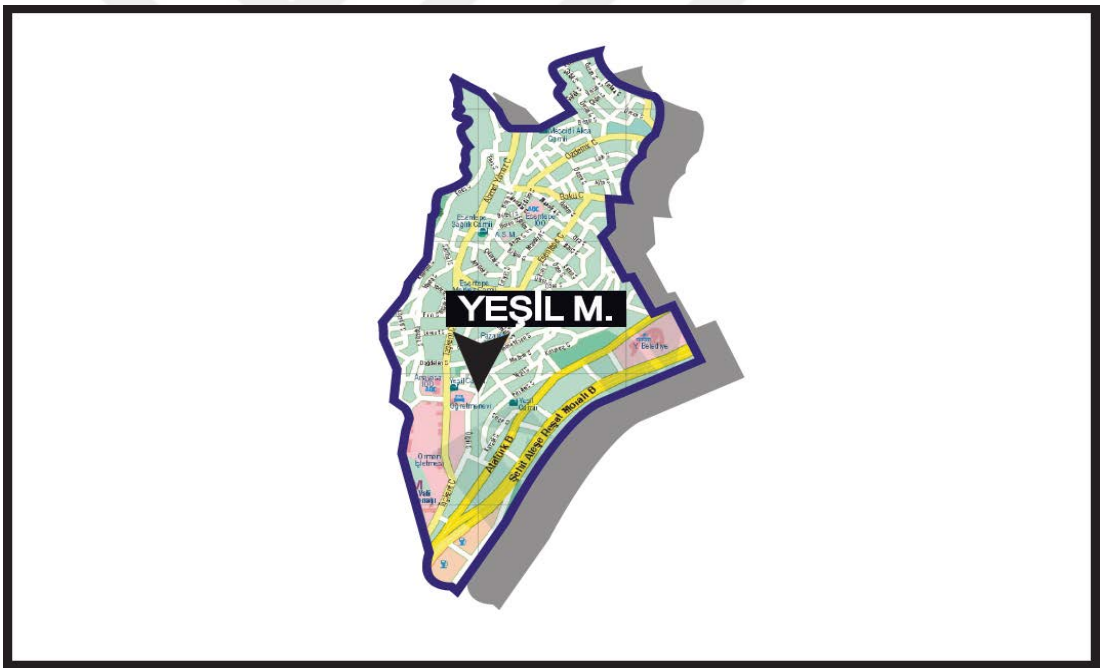

Şekil 4.78 Metin Türker Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Metin Türker Parkı									
	X	41° 12' 06"				Y	32° 37' 08"			
1. Alanı (m²)	2 270									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	1 200									
3. Rakım (m)	319									
4. Eğim (%)	1,5									
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok	■	Var							
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■				
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■		
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap	■	Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı	■				
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal	■				
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok		Var	■						
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz	■
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok		Var	■						
22. Güvenlik Varlığı	Yok		Var	■						
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var							
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var							
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■						
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■						
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var							
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok		Var	■						
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok		Var	■						
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş	

Şekil 4.79 Metin Türker Parkı gelişmişlik indeksi

Esentepe Parkı Yeşil Mahalle Taşkent Caddesi arkasında yer almaktadır. Kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanmaktadır (Şekil 4.80). 2019 TUİK verilerine göre, mahalle nüfusu 12 865 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede altı adet park bulunmaktadır. Esentepe Parkı'nın toplam alanı 340 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 50 m²'sini kapsarken, sert zemin 290 m²'lik alanı kapsamaktadır. Engelsiz tasarım özelliği taşımaktadır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı için plastik malzeme, zemin kaplaması için kauçuk kullanılmıştır. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuştur fakat herhangi bir oturma elemanına yer verilmemiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, basketbol sahası, halı saha, drenaj rögarları bulunmamaktadır. Spor kompleks aletlerine yer verilmiştir. Çöp kutusu park genelinde yetersiz sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.81).

Şekil 4.80 Esentepe Parkı'nın konumu

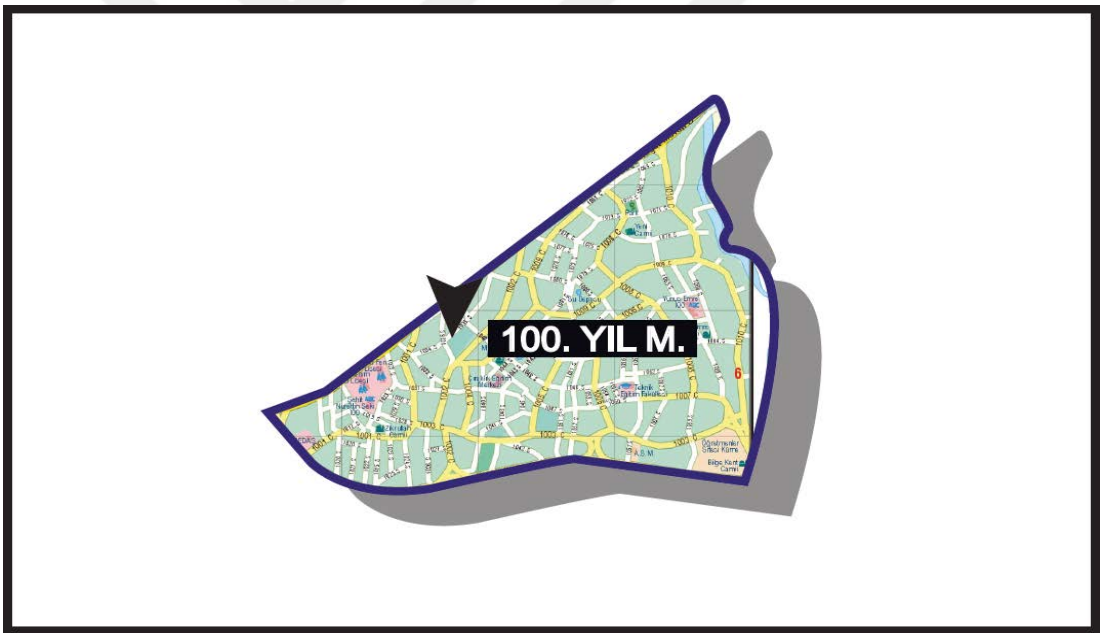

Şekil 4.81 Esentepe Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Esentepe Parkı									
	X	41° 12' 14"			Y	32° 37' 37"				
1. Alanı (m²)	340									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	50									
3. Rakım (m)	309									
4. Eğim (%)	1									
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok		Var	■						
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■				
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■		
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap		Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı					
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal	■				
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var							
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton		Kilit-taş		Doğal Malz.	■	Kilit-taş+Doğal Malz	
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var							
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var							
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var							
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var							
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■						
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok	■	Var							
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok	■	Var							
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var							
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var							
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz	■	Az Yeterli		Yeterli		Gelişmiş	

Şekil 4.82 Esentepe Parkı gelişmişlik indeksi

100. Yıl Mahallesi 1 035 Nolu Sokak yanında yer alan ve kent merkezinin kuzeydoğusunda konumlanan (Şekil 4.83) Sağlık Parkı'nın 2019 TUİK verilerine göre nüfusu, 12 350 kişi olarak belirlenmiştir. Mahallede beş adet park bulunmaktadır. Sağlık Parkının toplam alanı 1 600 m² büyüklüğündedir. Yeşil alanlar toplam alanın 815 m²'sini kapsarken, sert zemin 785 m²'lik alanı kapsamaktadır. Engelsiz tasarım özelliği taşımamaktadır. Aydınlatma elemanları yüksek aydınlatma, çocuk oyun ekipmanı plastik malzeme, zemin kaplaması kauçuk olarak kullanılmıştır. Oturma birimi için yapay ve doğal gölgelik alanı oluşturulmuştur. Oturma birimi olarak ahşap banklara yer verilmiştir. Parkta çeşme, sulama sistemi, güvenlik, tuvalet, büfe, yürüyüş parkuru, süs havuzu, amfi-tiyatro, drenaj rögarları yoktur. Spor kompleks aletleri, basketbol sahası ve futbol saha bulunmaktadır. Çöp kutusu park genelinde yeterli sayıda kullanılmıştır (Şekil 4.84).

Şekil 4.83 Sağlık Parkı'nın konumu

Şekil 4.84 Sağlık Parkı'ndan görünümler

PARKIN ADI ve KOORDİNATI	Sağlık Parkı									
	X	41° 13' 19"			Y	32° 39' 39"				
1. Alanı (m²)	1 600									
2. Yeşil Alan Miktarı (m²)	815									
3. Rakım (m)	4									
4. Eğim (%)										
5. Bakı (Aspect)										
6. Niteliği	Çocuk Bah.		Mini Park		Özel Akt. Alanı		Yol Kenarı		Mahalle Parkı	■
	Kent Parkı		Bölge Parkı							
7. Drenaj Durumu	Yok	■	Var							
8. Engelsiz tasarım özelliği	Yok	■	Var							
9. Aydınlatma	Yok		Yüksek	■	Alçak		Yüksek+Alçak			
10. Çocuk Oyun Ekipmanları	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş	
11. Çocuk Oyun Ekipman Malzemesi	Ahşap		Metal		Plastik	■				
12. Ç.O.E. Zemin Kaplama Malzemesi	Beton		Toprak		Kum		Kauçuk	■		
13. Oturma Birimi Malzemesi	Beton		Ahşap	■	Metal		Plastik			
14. Oturma Birimi Konfor Durumu	Düz		Düz+Arkalıklı		Arkalıklı	■				
15. Oturma Birimi Gölgelik Durumu	Yok		Yapay	■	Doğal	■				
16. O.B. Kişi Sayısı / Park Alanı										
17. Çeşme Varlığı	Yok	■	Var							
18. Sulama Sistemi Kurulumu	Yok	■	Var							
19. Yürüyüş - Koşu Parkuru Varlığı	Yok	■	Var							
20. Parkın Zemin Kaplaması	Kaplamasız		Beton	■	Kilit-taş		Doğal Malz.		Kilit-taş+Doğal Malz	
21. Kuşatma Elemanı Varlığı	Yok	■	Var							
22. Güvenlik Varlığı	Yok	■	Var							
23. Tuvalet Varlığı	Yok	■	Var							
24. Büfe Varlığı	Yok	■	Var							
25. Çay Bahçesi Varlığı	Yok	■	Var							
26. Restoran Varlığı	Yok	■	Var							
27. Plastik Obje - Heykel Varlığı	Yok	■	Var							
SPORTİF AKTİVİTELERE YÖNELİK DONATI										
28. Fitness Grubu Varlığı	Yok		Var	■						
29. Tenis Kortu Varlığı	Yok	■	Var							
30. Basketbol - Voleybol Sahası Varlığı	Yok		Var	■						
31. Halı Saha - Minyatür Saha Varlığı	Yok		Var	■						
SU VARLIĞI										
32. Süs Havuzu Varlığı	Yok	■	Var							
33. Su Yüzeyi Alanı / Park Alanı										
34. Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı	Yok	■	Var							
35. Süs Havuzu Fıskiye Varlığı	Yok	■	Var							
36. Amfi-tiyatro Varlığı	Yok	■	Var							
37. Otopark Varlığı	Yok	■	Var							
38. Ulaşılabilirlik										
39. Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levha	Yok	■	Var							
40. Çöp kutusu varlığı	Yok		Yetersiz		Az Yeterli		Yeterli	■	Gelişmiş	

Şekil 4.85 Sağlık Parkı gelişmişlik indeksi

4.2 Parkların Gelişmişlik Analizleri

4.2.1 Nicel Özellikleri

Parkların alanları ile ilgili frekans düzeyleri Tablo 4.2'de gösterilmiştir. Araştırmaya dahil edilen parklardan alanı 1 000 m^2 ve altında olanlar %33,3, 1 001-2 000 m^2 alana sahip olanlar %25,9, 2 001-3 000 m^2 alana sahip olanlar %11,1 ve 3 001 m^2 ve üstü alana sahip olanlar %29,6'lık orana sahiptirler.

Tablo 4.2 Parkların alanlarına ilişkin bulgular

Park Alanı	n	%
1 000 m^2 ve Altı	9	33,3
1 001-2 000 m^2	7	25,9
2 001-3 000 m^2	3	11,1
3 001 m^2 ve Üstü	8	29,6
Total	27	100,0

Karabük ilindeki parkların sahip oldukları yeşil alan büyüklüklerine ilişkin frekans düzeyleri Tablo 4.3'de gösterilmiştir. Araştırmaya dahil edilen parklardan %55,6'sının yeşil alanı 1 000 m^2 ve altındadır, %18,5'inin yeşil alanı 1 001-1 500 m^2 ve %25,9'unun 1 500 m^2 üstü yeşil alana sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 4.3 Parkların sahip oldukları yeşil alan büyüklükleri

Park Yeşil Alanı	n	%
1 000 m^2 ve altı	15	55,6
1 001-1 500 m^2 metre	5	18,5
1 500 m^2 ve Üstü	7	25,9
Total	27	100,0

Karabük ilindeki parkların sahip oldukları rakım düzeylerine ilişkin frekans sonuçları Tablo 4.4'de gösterilmiştir. Araştırmaya dahil edilen yükselti olarak çok büyük farklılık göstermeyen parklardan %37'sinin rakımı 300 metre ve altında, %33,3'ünün 351 metre ve üstü rakıma sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.4 Parkların sahip oldukları rakım düzeyleri

Parkların Rakımları	n	%
300 m ve altı	10	37,0
301-350 m	8	29,6
351 m ve Üstü	9	33,3
Total	27	100,0

Karabük İlindeki parkların sahip oldukları eğim düzeyleri incelendiğinde (Tablo 4.5) %44,4'ünün eğimi %2 ve altındadır, %14,8'inin eğimi ise %10,1 ve üstündedir.

Tablo 4.5 Parkların sahip oldukları rakım düzeylerine ilişkin bulgular

Parkların Eğimleri	n	%
%2 ve Altı	12	44,4
%2,1-%6	8	29,6
%6,1-%10	3	11,1
%10,1 ve Üstü	4	14,8
Total	27	100,0

Karabük İlindeki parkların niteliklerine ilişkin frekans sonuçları incelendiğinde %96,3 gibi yüksek bir oranla mahalle parkının hakim olduğu görülmektedir (Tablo 4.6).

Tablo 4.6 Parkların nitel özellikleri

Parkların niteliksel özellikleri	n	%
Çocuk Bahçesi	-	-
Mini Park	-	-
Özel Akt. Alanı	-	-
Yol Kenarı	-	-
Mahalle Parkı	26	96,3
Kent Parkı	1	3,7
Bölge Parkı	-	-
Total	27	100,0

4.2.2 Donatı Özellikleri

Parkların drenaj durumları, engelsiz tasarım özellikleri, aydınlatma, çocuk oyun ekipmanları, malzemeleri, zemin kaplama özellikleri, oturma birimi malzemeleri, oturma birimlerinin konfor ve gölgelik durumları incelenmiştir. Bununla birlikte parklardaki çeşme, sulama sistemi, yürüyüş-koşu parkuru, parkın zemin kaplaması, kuşatma elemanları, güvenlik, tuvalet, büfe, çay bahçesi restoran ve plastik obje-heykel gibi varlıklarını analiz edilmiştir. Bu kapsamda parkların drenaj durumu ile ilgili bulgulara Tablo 4.7'de yer verilmiştir. Araştırmaya dahil edilen parklardan yalnızca %3,7'i drenaja sahip olup %96,3'ünün drenaja sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.7 Parkların drenaj durumu

Parkların Drenaj Durumu	n	%
Yok	26	96,3
Var	1	3,7
Total	27	100,0

Parkların engelsiz tasarım özelliklerine göre dağılımı Tablo 4.8'de gösterilmiştir. Araştırmaya dahil edilen parklardan %96,3'ü engelsiz tasarım özelliğine sahip değildir. Bununla birlite %3,7'sinin engelsiz tasarım özelliğine sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 4.8 Parkların engelsiz tasarım özellikleri

Parkların Engelsiz Tasarım Özelliği	n	%
Yok	11	96,3
Var	16	3,7
Total	27	100,0

Karabük'teki parkların aydınlatma düzeylerinin hangi durumda olduğunu gösteren frekans sonuçları Tablo 4.9'da gösterilmiştir. Araştırmaya dahil edilen parklardan %96,3'ünün aydınlatma düzeyi yüksek ve yalnızca %3,7'sinin tanesinin aydınlatma düzeyinin hem yüksek hem de alçak olduğu belirlenmiştir. Parkların %18,5'inde çöp kutusu bulunmamaktadır. Parkların %18,5'inde çöp kutusu bulunmamaktadır. %37'sinde yetersiz, %18,5'inde az yeterli, %18,5'inde yeterli ve %7,4'ünde fazla sayıda olup gelişmiş düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 4.9 Parkların aydınlatma çeşitleri ve çöp kutusu varlığı

Parkların Aydınlatma Düzeyi	n	%
Yok	-	-
Yüksek	26	96,3
Alçak	-	-
Yüksek+Alçak	1	3,7
Total	27	100,0
Parklardaki Çöp Kutusu Varlığı	n	%
Yok	5	18,5
Yetersiz	10	37,0
Az Yeterli	5	18,5
Yeterli	5	18,5
Gelişmiş	2	7,4
Total	27	100,0

Karabük'teki parkların sahip oldukları çocuk oyun ekipmanlarının yeterliliklerine göre dağılımı Tablo 4.10'da gösterilmiştir. Karabük ilindeki parklardan %29,6'sında

çocuk oyun ekipmanları yetersiz, %37'sinde az yeterli, %29,6'sında yeterli ve %3,7'sinde gelişmiş olduğu görülmektedir.

Tablo 4.10 Parkların sahip oldukları çocuk oyun ekipmanlarının yeterlilikleri

Parklardaki Çocuk Oyun Ekipmanları	n	%
Yok	-	-
Yetersiz	8	29,6
Az Yeterli	10	37,0
Yeterli	8	29,6
Gelişmiş	1	3,7
Total	27	100,0

Karabük'teki parkların sahip oldukları çocuk oyun ekipmanlarının malzeme özelliklerinin %100'ünde plastik malzemeden oluştuğu ve zemin kaplamalarının kauçuktan olduğu tespit edilmiştir.

Parklardaki oturma birimlerinin oluştuğu malzeme türüne ilişkin bulgulara Tablo 4.11'de yer verilmiştir. Karabük ilindeki 27 parktan %51,9'undaki oturma birimlerinin ahşap malzemeden, %3,7'sinin oturma birimlerinin plastik malzemeden oluştuğu görülmektedir. Bununla birlikte %44,4'ünde malzeme türü ile ilgili bilgiye yer verilmemiştir.

Tablo 4.11 Parklardaki oturma birimlerinin malzeme özellikleri

Parklardaki Oturma Birimleri Malzemesi	n	%
Beton	-	-
Ahşap	14	51,9
Metal	-	-
Plastik	1	3,7
Cevapsız	12	44,4
Total	27	100,0

Parklardaki oturma birimlerinin sahip oldukları konfor düzeyine ilişkin bulgular Tablo 4.12'de gösterilmiştir. Karabük ilindeki 27 parkın %18,5'inin oturma birimleri konforu düz, %18,5'inin düz+aralıklı ve %18,5'inin aralıklı olduğu görülmektedir.

Tablo 4.12 Parklardaki oturma birimlerinin konfor özellikleri

Parklardaki Oturma Birimlerinin Konforu	n	%
Düz	5	18,5
Düz+Aralıklı	5	18,5
Aralıklı	5	18,5
yok	12	44,4
Total	27	100,0

Parklardaki oturma birimlerinin gölgelik durumlarına bakıldığında; %85,2'sinde yapay, %14,8'inde doğal gölgelik elemanı görülmektedir. %85,2'sinde çeşme bulunmamaktadır. Bununla birlikte %14,8'inde çeşme olduğu tepsit edilmiştir. %88,9'unda sulama sistemi kurulumu, %81,5'inde yürüyüş veya koşu parkuru bulunmamaktadır. %33,3'ünün zemin kaplaması beton malzemeden, %48,1'inin kilit taş, %14,8'inin doğal malzeme ve %3,7'sinin hem kilit taş hem de doğal malzemeden oluştuğu tespit edilmiştir. %48,1'inde kuşatma elemanı bulunmamaktadır. %51,9'unda kuşatma elemanı vardır. Güvenlik durumu açısından bakıldığında; parkların %92,6'sında güvenliğin olmadığı ve %7,4'ünde güvenliğin olduğu tespit edilmiştir. Parkların %85,2'sinde tuvalet bulunmamaktadır. %14,8'inde büfe, %11,1'nde çay bahçesi, %3,7'sinde restoran ve plastik obje veya heykel bulunmaktadır.

Parklardaki amfi-tiyatro, otopark, çöp kutusu, yol işaretleri ve yönlendirici levhaların olup olmaması durumları incelenmiştir. Ancak sadece 27 parkın %11,1'inde amfi-tiyatro, %3,7'sinde otopark, %3,7'sinde yol işaretleri ve yönlendirici levha vardır (Tablo 4.13).

Tablo 4.13 Parklarda otopark olup olmamasına ilişkin bulgular

Parklardaki Amfi-Tiyatro Varlığı	n	%
Yok	24	88,9
Var	3	11,1
Total	27	100,0
Parklardaki Otopark Varlığı	n	%
Yok	26	96,3
Var	1	3,7
Total	27	100,0
Parklardaki Yol Gösterici İşaretler ve Yönlendirici Levhaların Varlığı	n	%
Yok	26	96,3
Var	1	3,7
Total	27	100,0

Parklardaki spor kompleks aletleri, tenis kortu, basketbol ve voleybol kortu, halı saha ve minyatür saha özelikler incelenmiştir. Spor kompleks aletleri %96,3'ünde bulunurken, %100'ünde tenis kortu bulunmamaktadır. 27 parkın %51,9'unda basketbol ve voleybol sahası vardır. %66,7'sinde halı saha veya minyatür sahaya yer verilmemiştir.

4.2.3 Su Varlığı Özellikleri

Araştımanın bu kısmında parklardaki doğal ve/veya yapay havuz varlığı, aydınlatma düzeyi ve kavramsal özelliklerine ilişkin veriler incelenmiştir (Tablo 4.14).

Tablo 4.14 Parklarda süs havuzunun olup olmamasına ilişkin bulgular

Parklardaki Süs Havuzu Varlığı	n	%
Yok	26	96,3
Var	1	3,7
Total	27	100,0
Parklardaki Süs Havuzu Aydınlatma Varlığı	n	%
Yok	26	96,3
Var	1	3,7
Total	27	100,0
Parklardaki Süs Havuzlarında Fiskiye Varlığı		
Yok	26	96,3
Var	1	3,7
Total	27	100,0

Araştırmaya dahil edilen parklardan sadece Karabük Şehir Parkı'nda süs havuzu bulunmaktadır. Buna paralel olarak bu havuzda aydınlatma ve fıskiye gibi tasarımsal donatılar mevcuttur.

4.3 Parkların Özelliklerinin Anlamsal İlişkileri

Araştırmanın bu kısmında park alanları ile parkların gelişmişlik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda verilere ki-kare testi uygulanmıştır. Anlamlı bir ilişkiye sahip olan veriler aşağıda detaylı bir şekilde ortaya konmuştur.

Park alanları ile parklardaki engelsiz tasarım özelliği arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Buna göre 1 000 m^2 ve altında olan parklardan 2 tanesinde engelsiz tasarım özelliği yokken; 7 tanesinde engelsiz tasarım özelliği olduğu görülmektedir. 1 001-2 000 m^2 alana sahip parklardan 6 tanesinde engelsiz tasarım özelliği bulunmamakta; 1 tanesinde ise engelsiz tasarım özelliği bulunmaktadır. 2 001-3 000 m^2 alana sahip olan toplam 3 parktan 1 tanesinde engelsiz tasarım özelliği bulunmakta ve 2 tanesinde bulunmamaktadır. 3 001 m^2 ve üzerinde alana sahip olan 8 parktan 7 tanesinde engelsiz tasarım özelliği vardır. Ancak 1 tanesinde olmadığı görülmektedir (Tablo 4.15).

Tablo 4.15 Park alanları ile parklardaki engelsiz tasarım özelliği arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Alanı		Parklardaki Engelsiz Tasarım Özelliği		Toplam
		Yok	Var	
1 000 m^2 ve Altı	n	2	7	9
	%	18,2%	43,8%	33,3%
1 001-2 000 m^2	n	6	1	7
	%	54,5%	6,2%	25,9%
2 001-3 000 m^2	n	2	1	3
	%	18,2%	6,2%	11,1%
3 001 m^2 ve Üstü	n	1	7	8
	%	9,1%	43,8%	29,6%
Total	n	11	16	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 10,621; p=0,014*

Not: *p<0,05

Park alanları ile parklardaki yürüyüş ve koşu parkuru varlığı arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.16). Buna göre 1 000 m^2 ve altında olan 9 parkın tümünde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmamaktadır. 1 001-2 000 m^2 alana sahip olan 7 parkın tümünde yürüyüş ve koşu parkuru yoktur. 2 001-3 000 m^2 alana sahip olan toplam 3 parktan 1 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmakta ve 2 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmamaktadır. 3 001 m^2 ve üzerinde alana sahip olan 8 parktan 4'ünde yürüyüş ve koşu parkuru bulunurken; 4 tanesinde bulunmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.16 Park alanları ile parkların yürüyüş-koşu parkuruna sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Alanı		Parklardaki Yürüyüş-Koşu Parkuru Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
1 000 m^2 ve Altı	n	9	0	9
	%	40,9%	0,0%	33,3%
1 001-2 000 m^2	n	7	0	7
	%	31,8%	0,0%	25,9%
2 001-3 000 m^2	n	2	1	3
	%	9,1%	20,0%	11,1%
3 001 m^2 ve Üstü	n	4	4	8
	%	18,2%	80,0%	29,6%
Total	n	22	5	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 9,327; p=0,025*

Not: *p<0,05

Park alanları ile parklardaki yol işaretleri ve yönlendirici levhaların olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$) (Tablo 4.17). Buna göre 1 000 m^2 ve altında olan 9 parkın tümünde yol işaretleri ve yönlendirici levhalar bulunmamaktadır. 1 001-2 000 m^2 alana sahip olan 7 parkın tümünde yol işaretleri ve yönlendirici levhalar yoktur. 2 001-3 000 m^2 alana sahip olan toplam 3 parktan 1 tanesinde yol işaretleri ve yönlendirici levhalar bulunmakta ve 2 tanesinde yol işaretleri ve yönlendirici levhalar bulunmamaktadır. 3 001 m^2 ve üzerinde alana sahip olan 8 parkın tümünde yol işaretleri ve yönlendirici levhalar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.17 Park alanları ile parklardaki yol işaretleri ve yönlendirici levhaların varlığı arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Alanı		Parklardaki Yol İşaretleri ve Yönlendirici Levhların Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
1 000 m^2 ve Altı	n	9	0	9
	%	34,6%	0,0%	33,3%
1 001-2 000 m^2	n	7	0	7
	%	26,9%	0,0%	25,9%
2 001-3 000 m^2	n	2	1	3
	%	7,7%	100,0%	11,1%
3 001 m^2 ve Üstü	n	8	0	8
	%	30,8%	0,0%	29,6%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 8,308; p=0,040*

Not: *p<0,05

Araştırmanın bu kısmında park yeşil alanları ile parkların gelişmişlik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş olup analizler sonucunda yalnızca anlamlı sonuçlar veren değişkenler değerlendirilmiştir. Bu kapsamda parkların yeşil alanları ile parkların yürüyüş ve koşu parkına sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular Tablo 4.18'da gösterilmiştir.

Parkların yeşil alanları ile parklardaki yürüyüş ve koşu parkurunun olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Buna göre 1 000 m^2 ve altında yeşil alan sahip olan 15 parkın tümünde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmamaktadır. 1 001-1 500 m^2 yeşil alana sahip olan 5 parkın 2 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru vardır. Ancak 3 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru yoktur.

1501 m^2 ve üzerinde yeşil alana sahip olan toplam 7 parktan 3 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmakta ve 4 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmamaktadır.

Tablo 4.18 Park yeşil alanları ile parkların yürüyüş-koşu parkuruna sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Yeşil Alanı		Parklardaki Yürüyüş-Koşu Parkuru Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
1 000 m^2 ve Altı	n	15	0	15
	%	68,2%	0,0%	55,6%
1 001-1 500 m^2	n	3	2	5
	%	13,6%	40,0%	18,5%
1 501 m^2 ve Üstü	n	4	3	7
	%	18,2%	60,0%	25,9%
Total	n	22	5	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 7,686; p=0,021*

Not: *p<0,05

Parkların yeşil alanları ile parklarda tuvalet olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.19). Buna göre 1 000 m^2 ve altında yeşil alan sahip olan 15 parkın yalnızca 1 tanesinde tuvalet olduğu görülmektedir. 1 001-1 500 m^2 yeşil alana sahip olan 5 parkın tümünde tuvalet bulunmamaktadır. 1 501 m^2 ve üzerinde yeşil alana sahip olan toplam 7 parktan 3 tanesinde tuvalet bulunmakta ve 4 tanesinde tuvalet bulunmamaktadır.

Tablo 4.19 Park yeşil alanları ile parkların tuvalete sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Yeşil Alanı		Parklardaki Tuvalet Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
1 000 m^2 ve Altı	n	14	1	15
	%	60,9%	25,0%	55,6%
1 001-1 500 m^2	n	5	0	5
	%	21,7%	0,0%	18,5%
1 501 m^2 ve Üstü	n	4	3	7
	%	17,4%	75,0%	25,9%
Total	n	23	4	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 6,020; p=0,049*

Not: *p<0,05

Parkların yeşil alanları ile parklarda büfe olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$) (Tablo 4.20). Bir önceki tablodakine benzer olarak 1 000 m^2 ve altında yeşil alan sahip olan 15 parkın yalnızca 1 tanesinde büfe olduğu görülmektedir. 1 001-1 500 m^2 yeşil alana sahip olan 5 parkın tümünde büfe bulunmamaktadır. 1 501 m^2 ve üzerinde yeşil alana sahip olan toplam 7 parktan 3 tanesinde büfe bulunmakta ve 4 tanesinde büfe bulunmamaktadır.

Tablo 4.20 Park yeşil alanları ile parkların büfeye sahip olup olmama durumları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Yeşil Alanı		Parklardaki Büfe Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
1 000 m^2 ve Altı	n	14	1	15
	%	60,9%	25,0%	55,6%
1 001-1 500 m^2	n	5	0	5
	%	21,7%	0,0%	18,5%
1 501 m^2 ve Üstü	n	4	3	7
	%	17,4%	75,0%	25,9%
Total	n	23	4	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 6,020; p=0,049*

Not: *p<0,05

Araştırmanın bu kısmında parkların niteliği ile parkların gelişmişlik düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş olup analizler sonucunda anlamlı sonuçlar veren değişkenler değerlendirilmiştir. Parkların niteliği ile parklardaki drenaj durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$) (Tablo 4.21). Bu çerçevede mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın tümünde drenaj bulunmamaktadır. Yalnızca kent parkı niteliği taşıyan 1 parkta drenaj sistemi olduğu görülmektedir.

Tablo 4.21 Parkların niteliği ile parklardaki drenaj durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Drenaj Durumu		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	26	0	26
	%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 27,000; p=0,000*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklardaki çocuk oyun ekipmanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.22). Bu çerçevede mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın 8'inde çocuk oyun ekipmanları yetersizdir. 10 tanesinde çocuk oyun ekipmanları az yeterli ve 8'inde yeterli görülmektedir. Kent parkı niteliğine sahip olan tek parktaki çocuk oyun ekipmanlarının ise gelişmiş düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.22 Park niteliği ile parklardaki çocuk oyun ekipmanları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Çocuk Oyun Ekipmanları				Toplam
		Yetersiz	Az Yeterli	Yeterli	Gelişmiş	
Mahalle Parkı	n	8	10	8	0	26
	%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	8	10	8	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
X^2= 27,000; p=0,000*						

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklardaki oturma birimi malzemesi arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.23). Bu çerçevede mahalle parkı niteliğine sahip 14 parkın tümündeki oturma birimi malzemeleri ahşaptandır. Tek kent parkı olan parktaki oturma birimi malzemeleri ise plastikten oluştuğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.23 Parkların niteliği ile parklardaki oturma birimi malzemeleri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Oturma Birimi Malzemesi		Toplam
		Ahşap	Plastik	
Mahalle Parkı	n	14	0	14
	%	100,0%	0,0%	93,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	6,7%
Total	n	14	1	15
	%	100,0%	100,0%	100,0%
X^2= 15,000; p=0,000*				

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda çeşme olup olmama durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.24). Bu çerçevede mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan 3 tanesinde çeşme varken; 23 tanesinde çeşme yoktur. Tek kent parkı olan parkta ise çeşme olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.24 Parkların niteliği ile parklarda çeşme olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Çeşme Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	23	3	26
	%	100,0%	75,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	25,0%	3,7%
Total	n	23	4	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 5,971; p=0,015*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda sulama sistemi olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.25). Buna göre mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan 2 tanesinde sulama sistemi varken; 24 tanesinde sulama sistemi bulunmamaktadır. Tek kent parkı olan parkta ise sulama sisteminin olduğu görülmektedir.

Tablo 4.25 Parkların niteliği ile parklarda sulama sistemi olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Sulama Sistemi Kurulumu		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	24	2	26
	%	100,0%	66,7%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	33,3%	3,7%
Total	n	24	3	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 8,308; p=0,004*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda yürüyüş ve koşu parkuru olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.26). Buna göre mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan 4 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmaktadır. Ancak geriye kalan 22 tanesinde yürüyüş ve koşu parkuru bulunmamaktadır. Bununla birlikte tek kent parkı olan parkta ise yürüyüş ve koşu parkurunun olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.26 Parkların niteliği ile parklarda yürüyüş ve koşu parkuru olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Yürüyüş ve Koşu Parkuru Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	22	4	26
	%	100,0%	80,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	20,0%	3,7%
Total	n	22	5	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 4,569; p=0,033*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda güvenlik olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.27). Buna göre mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan yalnızca 1 tanesinde güvenlik vardır ve 25 tanesinde güvenlik yoktur. Bununla birlikte tek kent parkı olan parkta ise güvenlik olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.27 Parkların niteliği ile parklardaki güvenlik durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Güvenlik Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	25	1	26
	%	100,0%	50,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	50,0%	3,7%
Total	n	25	2	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 12,981; p=0,000*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda tuvalet olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.28). Buna göre mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan 3 tanesinde tuvalet bulunmakta ve 23 tanesinde tuvalet bulunmamaktadır. Bununla birlikte tek kent parkı olan parkta ise tuvalet olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.28 Parkların niteliği ile parklardaki tuvalet varlığı arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Tuvalet Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	23	3	26
	%	100,0%	75,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	25,0%	3,7%
Total	n	23	4	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 5,971; p=0,015*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda büfe olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.29). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan 3 tanesinde büfe bulunmakta ve 23 tanesinde büfe bulunmamaktadır. Bununla birlikte tek kent parkı olan parkta ise büfe olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.29 Parkların niteliği ile parklardaki büfe varlığı arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Büfe Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	23	3	26
	%	100,0%	75,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	25,0%	3,7%
Total	n	23	4	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 5,971; p=0,015*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda çay bahçesi olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.30). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan 2 tanesinde çay bahçesi bulunmakta ve 24 tanesinde çay bahçesi bulunmamaktadır. Bununla birlikte tek kent parkı olan parkta ise çay bahçesi olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.30 Parkların niteliği ile parklarda çay bahçesi olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Çay Bahçesi Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	24	2	26
	%	100,0%	66,7%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	33,3%	3,7%
Total	n	24	3	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 8.308; p=0,004*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda restoran olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.31). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın tümünde restoran bulunmamaktadır. Tek kent parkı olan parkta ise restoran olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.31 Parkların niteliği ile parklarda restoran olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Restoran Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	26	0	26
	%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 27,000; p=0,000*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda plastik obje ve heykel olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.32). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın tümünde plastik obje ve heykel bulunmamaktadır. Tek kent parkı olan parkta ise plastik obje ve heykel olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.32 Parkların niteliği ile parklarda plastik obje ve heykel olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Plastik Obje ve Heykel Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	26	0	26
	%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 27,000; p=0,000*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.33). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın tümünde süs havuzu bulunmamaktadır. Tek kent parkı olan parkta ise süs havuzu vardır.

Tablo 4.33 Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Süs Havuzu Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	26	0	26
	%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 27,000; p=0,000*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu aydınlatmasının olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.34). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın tümünde süs havuzu aydınlatmaması bulunmamaktadır. Tek kent parkı olan parkta ise süs havuzu aydınlatmasının olduğu görülmektedir.

Tablo 4.34 Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu aydınlatmasının olup olmama durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Süs Havuzu Aydınlatması Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	26	0	26
	%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 27,000; p=0,000*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu fıskiyesinin olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.35). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın tümünde süs havuzu fıskiyesi bulunmamaktadır. Tek kent parkı olan parkta ise süs havuzu fıskiyesi vardır.

Tablo 4.35 Parkların niteliği ile parklarda süs havuzu fiskiyesi olup olmaması durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Süs Havuzu Fiskiye Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	26	0	26
	%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
				X^2= 27,000; p=0,000*

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda amfi-tiyatro olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.36). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parktan 2 tanesinde amfi-tiyatro bulunmakta ve 24 tanesinde bulunmamaktadır. Tek kent parkı olan parkta ise amfi-tiyatro olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.36 Parkların niteliği ile parklarda amfi-tiyatro olup olmaması durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Amfi-Tiyatro Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	24	2	26
	%	100,0%	66,7%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	33,3%	3,7%
Total	n	24	3	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
X^2= 8,308; p=0,004*				

Not: *p<0,05

Parkların niteliği ile parklarda otopark olup olmaması durumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0,05) (Tablo 4.37). Bu kapsamda mahalle parkı niteliğine sahip 26 parkın tümünde otopark bulunmamaktadır. Ancak tek kent parkı olan parkta otopark olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 4.37 Parkların niteliği ile parklarda otopark olup olmaması durumu arasındaki ilişkiye yönelik bulgular

Park Niteliği		Parklardaki Otopark Varlığı		Toplam
		Yok	Var	
Mahalle Parkı	n	26	0	26
	%	100,0%	0,0%	96,3%
Kent Parkı	n	0	1	1
	%	0,0%	100,0%	3,7%
Total	n	26	1	27
	%	100,0%	100,0%	100,0%
X^2= 27,000; p=0,000*				

Not: *p<0,05

5. SONUÇ

Karabük, gelişmekte olan sanayi ve eğitim kenti olması nedeniyle hızlı bir kentleşme sürecinden geçmektedir. Kent ve kentteki bireyler açısından açık ve yeşil alanların bu süreçteki yeri büyük bir öneme sahiptir. Çalışmada, kent merkezi mücavir alan sınırının açık yeşil alanlarından seçilmiş olan birer park alanı, mahalle bazında değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında hazırlanan gelişmişlik indeksi ile parkların Chi Square (ki-kare) analizleri yapılmış ve yeterlilikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Tez boyunca irdelenen 27 adet parkın yüzdelik verileri yapılan hesaplamalar sonucunda bulunmuştur. Çalışma dahilinde yürütülen parkların toplam alanı 95 634 $m^{2'}$dir. Toplam yeşil alan 60 114 m^2 iken, parklara ait sert zemin ise 33 460 $m^{2'}$dir. Parkların %96,30'u mahalle parkı niteliği taşırken, %3,7'si şehir parkı niteliğindedir. Parkların %100'ü drenajdan noksandır. Engelsiz tasarım açısından bakıldığında %63'ü engelsiz tasarıma uygun olarak yapılmış fakat %37'si engelsiz tasarım özelliği göstermemektedir.

Parklar bünyelerinde bulundurdukları donatı elemanları açısından irdelendiğinde parklarda %96,30'unda yüksek aydınlatma kullanılmış olup, %3,7'sinde hem yüksek hem de alçak aydınlatmaya yer verilmiştir. Oysaki tasarım ilkeleri doğrultusunda alçak, orta ve yüksek aydınlatma fonksiyon ve estetik özelliklerine göre tercih edilmelidir. Çocuk oyun ekipmanı malzeme yapısı için parkların %100'ünde plastik malzeme tercih edilmiştir. Zemin kaplamalarında parkların %100'ünde kauçuk döşeme kullanılmıştır. Tüm parklarda aynı veya benzer kullanılan çocuk oyun alanı ekipmanları çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimine çok fazla katkı verememekte, yaratıcılık yönünden zenginleşmesine destek olamamaktadır. Yine tüm parklarda kullanılan benzer malzemeler çocukların dokusal ve duyusal gelişimine katkı sağlayamamaktadır. Özellikle Karadeniz bölgesinin bitki örtüsüne uygun ve ekolojik planlama doğrultusunda kentin dokusuna benzer ahşap, taş, kayalık vb. organik ve inorganik malzemeler tercih edilebilir.

Oturma birimleri için ayrılan gölgelik alanların %100'ünde yapay gölgelik alanları oluşturulmuştur. Kent iklimine uygun bitki kullanımı artırılarak doğal gölgelik alanların oluşturulması bireylerin görsel ve işlevsel olarak yararlanabilecekleri mekanlar haline gelmelerine katkı sağlayacaktır. Parklar çeşme varlığı açısından irdelendiğinde çok azında çeşme kullanıldığı gözlemlenmiştir. Oysaki bireylerin ihtiyaçlarını giderebilmeleri için gerekli bir donatı olduğu kentin tümünde göz ardı edilmiştir. Sulama sistemi irdelendiğinde %11,12 gibi az bir kısmında sulama sistemi kurulumuna yer verilmiştir. Oysaki özellikle yaz mevsiminde bitkilerin, çim alanların yeterince sulanabilmesi için otomatik sulama sistemlerinin yapılması gerekmektedir. Sulama sistemi bitki gelişimini önemli ölçüde destekleme, suyun daha etkin ve ekonomik kullanımı açısından oldukça önemlidir.

Yürüyüş-koşu parkuru, güvenlik, tuvalet, büfe, çay bahçesi, restoran, amfi-tiyatro, plastik obje-heykel, otopark, yol işaretleri-levha gibi estetik ve fonksiyonel özellikleri barındıran donatılar parkların büyük bir kısmında bulunmamaktadır. Bu da birbirine benzer aynı tip parkların oluşumunu ortaya koymaktadır. Oysaki yılın 12 ayında insanların tercih edebileceği ve kullanabileceği park alanlarında farklı mekanlar, etkinlik alanları ve materyalleri tercih edilmelidir.

Çöp kutusu yeterliliği bakımından parklar incelendiğinde %18,52 gibi bir kısımda hiçbir çöp kutusu donatısına yer verilmemiştir. Özellikle içinde bulunulan COVİD-19 salgını nedeniyle hijyen kurallarının bu kadar önemli olduğu göz ardı edilmemeli, eksik ve yetersiz alanlarda donatıların yerleştirilmesi önerilmektedir.

Bu çalışma sonucunda elde edilen bilgiler doğrultusunda 28 mahalleden 1 mahalle hariç her mahallenin açık yeşil alana sahip olduğu gözlemlenmiştir. Adatepe, Atatürk, Aydınlıkevler, Bayır, 5000 Evler-Bahçelievler, 5000 Evler-Cumhuriyet, Çerçiler, Fatih, Fevzi Çakmak, Kapullu, Karabük, Kartaltepe, Kayabaşı, Kılavuzlar, Kurtuluş, Namık Kemal, Öğlebeli, Üniversite, Yeni, Yenişehir, Yeşil, 100.Yıl Mahallelerinden seçilmiş olan parkların tasarım ve donatıları genellikle paralellik göstermektedir. Hemen hemen her park alanında çocuk oyun grubu, malzemesi, zemin kaplaması, aydınlatma elemanı, yapay gölgelik alanları, oturma elemanları, spor kompleks aletleri ve zemin kaplamasında benzer malzemeler kullanılarak

bütünsel bir tasarım ortaya konmuştur. Yeterlilik bakımından parkları incelediğimizde çocuk oyun grupları, drenaj, çeşme, sulama sistemi, yürüyüş-koşu parkuru, güvenlik, tuvalet, büfe, çay bahçesi, restoran, plastik obje-heykel, su varlığı, amfi-tiyatro, otopark, yönlendirici levha, çöp kutusu gibi donatılar bakımından parklar yetersiz kalmıştır. Kentsel açık yeşil alanların gereksinimleri ve işlevlerine göre bütün donatı elemanlarının ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde bulundurulması gerekmektedir. İncelenen parklarda hasarlar gözlemlenmiştir. Parkların tüm onarım ve bakımı yapılmalı, işlevsel ve estetik özellikleri göz önünde bulundurularak bir yenilenmeye gidilmelidir.

Hürriyet, Soğuksu, Şirinevler Mahalleleri diğer mahallelere göre daha gelişmiş seviyede olmaktadır. Sportif aktivitelere yönelik donatıları, çöp kutusu varlığı, aydınlatma elemanı, çocuk oyun grubu ekipmanı, yürüyüş-koşu parkuru, kuşatma elemanı, tuvalet, büfe gibi donatıları bulundurmaları bakımından %50'ye yakın oranda gelişmiş olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Oranlara bakıldığında diğer mahallelere oranla daha gelişmiş sayılsalar dahi yeterlilik bakımından oldukça düşük seviyelerde kaldıkları görülmektedir (Tablo 5.1).

5000 Evler- 75.Yıl Mahallesi'nde bulunan 75. Yıl Parkının gelişmişlik bakımından diğer mahallelere göre yeterli seviyede olduğu görüşmektedir. Çocuk oyun ekipmanı, oturma birimi, çeşme, sulama sistemi, yürüyüş-koşu parkuru, kuşatma elemanı, tuvalet, sportif aktivitelere yönelik donatıları bünyesinde bulundurmaktadır. %52,94 oranında yeterlilik gösteren park büyük bir alanda planlanması ve bireylerin sosyalleşmeleri için fayda sağlayacakları bir alan olmaları bakımından öneme sahip bir park alanı olarak görülmüştür.

Karabük kent merkezi parkları incelendiğinde genel olarak mahalle parkı niteliği taşıdıkları gözlemlenmiştir. Orman varlığı açısından zengin olan kentte pasif yeşil alanların aktif yeşil alana dönüştürülmesi, parkların tasarım ve dağılımındaki düzensiz oluşumlar sonucu verimli bir açık yeşil alan kullanımını yetersiz kılmıştır. Ergenekon Mahallesi sınırları içersinde bulunan Karabük Şehir Parkı kent parkı niteliğindeki tek parktır. Kent merkezine ve diğer tüm mahallelere yakınlığı, büyüklüğü ve hitap ettiği kesim olarak çeşitli ihtiyaçlara yönelik işlevleri

bulundurması sebebiyle popüler bir park özelliği göstermektedir. Hazırlanan gelişmişlik indeksindeki aydınlatma, çocuk oyun elemanı, oturma birimi, çeşme, sulama sistemi kurulumu, yürüyüş-koşu parkuru, kuşatma varlığı, güvenlik, tuvalet, çay bahçesi, restoran, plastik obje-heykel, spor kompleks aletleri, süs havuzu, amfi-tiyatro, otopark, çöp kutusu gibi donatıları bünyesinde bulundurarak %76,47 oranında gelişmişlik gösterdiği belirlenmiştir. Kullanılan bitki çeşitliliği, planlama ve özgün tasarımı ile kent merkezi için önem arz ederken, rekreasyonel faaliyetlere imkan sağlayarak kentteki bireyler için aktif yeşil alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Düzenli bakımı ve onarımı sağlandığında kullanılabilirliğini koruyacağı bir gerçektir (Tablo 5.1).

Tablo 5.1 Mahallelerin parklarına göre gelişmişlik yüzdeleri

Mahalle Adı	Bulundurduğu Donatı Sayısı	Yeterlilik Yüzdesi (%)
Adatepe	11	32,35
Atatürk	10	29,41
Aydınlıkevler	9	26,47
Bayır	12	35,29
5000 Evler-Bahçelievler	10	29,41
5000 Evler-Cumhuriyet	12	35,29
5000 Evler- 75.Yıl	18	52,94
Çerçiler	13	38,23
Ergenekon	26	76,47
Fatih	9	26,47
Fevzi Çakmak	11	32,35
Hürriyet	14	41,17
Kapullu	12	35,29
Karabük	10	29,41
Kartaltepe	13	38,23
Kayabaşı	10	29,41
Kılavuzlar	11	32,35
Kurtuluş	10	29,41
Namık Kemal	9	26,47
Öğlebeli	13	38,23
Soğuksu	14	41,17
Şirinevler	13	38,23
Üniversite	10	29,41
Yeni	11	32,35
Yenişehir	16	47,05
Yeşil	10	29,41
100.Yıl	12	35,29

Mahalle parkları geneline bakıldığında çocuk oyun alanı, spor kompleks aletleri ve açık spor alanı olarak tasarlanmış alanlar karşımıza çıkmaktadır. Mahalledeki

parkların tamamının tek düze tasarlandığı gözlemlenmiştir. Farklı donatıların yeni kurulacak parklarda kullanılması öngörülmektedir. Kent merkezinde yeni yapılacak planlarda park alanlarına daha fazla yer verilmesi gerekmektedir.

Yürütülen çalışma, kent ve kentli için açık yeşil alanların dinamik, canlı ve zamana göre şekil alması sebebiyle gelecek çalışmalar için örnek teşkil etmesi ve hem estetik hem fonksiyonel hizmet veren alanların oluşumuna olanak sağlaması açısından önem taşımaktadır.

6. KAYNAKLAR

Abbasi, A., Alalouch, C., & Bramley G. (2015). Open space quality in deprived urban areas: user perspective and use pattern. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 216*(2016), 194-205.

Aksoy, Y. (2001). İstanbul Kenti Yeşil Alan Durumunun İrdelenmesi. Doktora Tezi, *İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. İstanbul.

Anonim, (2017). Karabük/ Doğa. *Sırtçantam Dergisi,* 2-224.

Ardalı, Z. (2018). Beylikdüzü İlçesi Açık-Yeşil Alan Sisteminin Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi. Yükseklisans Tezi, *Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. Kastamonu.

Beinrandvan, A., & Bonyad, A. (Eds.). (2013). Evaluation of Changes in Per Capita Green Space through Remote Sensing. *International journal of Advanced Biological and Biomedical Research, 1*(4), 321-330.

Belge, R., (2017). Denizli Kent Kimliğini Oluşturan Coğrafi Öğeler. *Ege Coğrafya Dergisi, 27*(2), 167-181.

Benek, S. & Şahap, A. (2017). Şanlıurfa Şehrinde Coğrafi Bilgi Sistemleri (Cbs) Ve Uzaktan Algılama (Ua) Kullanılarak Yeşil Alanların Yeterliliğinin Belirlenmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi, 36*, 304-314.

Bumin, K. (2010). *Demokrasi Arayışında Kent*, Konya: Çizgi kitapevi.

Bulut, Z. & Kılıçaslan, Ç. (Eds.). (2010). Kentsel Ekosistemlerde Sürdürülebilirlik Ve Açık-Yeşil Alanlar. III. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi, 4, 1484-1493.

Castells, M., (1997). Kent, Sınıf, İktidar. Çeviri: Asuman Erendil, 1.Baskı, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınevi.

Ceylan, A. (2007). Yaşam Kalitesinin Arttırılmasında Kentsel Yeşil Alanların Önemi Ve Kentsel Dönüşüm İle İlişkilendirilmesi. Yükseklisans Tezi, *İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. İstanbul.

Cicea, C. & Pîrlogea, C. (2011). Green Spaces And Publıc Health In Urban Areas. *Theoretical and Empirical Researches in Urban Management, 6*(1), 83-92.

Davide, A.G. (2017). Green areas management and bioengineering techniques forimproving urban ecological sustainability. *Sustainable Cities and Society, 30*, 108-117.

Doğan, M., & Küçük, V. (2019). Gölbaşı İlçesinin Açık Yeşil Alan Durumu ve Bazı Yeşil Alan Standartlarına Göre Değerlendirilmesi. *Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi, 4*(2), 155-171.

Eyink, H. & Heck, B. (2018). Green Spaces in the CityGreen. *Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation, Building and Nuclear Safety (BMUB)Division SW I 7 ·Germany.*

Geray, A. (1977). Ormancılıkta İşlendirme, Teknoloji Seçimi ve Sosyal Güvence. *VI. Bilim Kongresi Tarım ve Ormancılık Araştırma Grubu Tebliğleri*, 55-56, Ankara.

Gold, S.M. **(**1980). Recreation Planning and Design. *Mc Graw Hill*, USA.

Gül, A., & Küçük, V. (2001). Kentsel Açık-Yeşil Alanların Isparta Kenti Örneğinde İrdelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, A*(2), 27-48.

Gürses, İ. (1970). Yeşil ve Serbest Alan Politikası. *Peyzaj Mimarlığı Dergisi, 1*(1), 18-19.

Güven, A., (2016). Kent, Kentlileşme Ve Kentsel Yönetim İhtiyacı. *Uluslararası Yönetim, Eğitim ve Ekonomi Perspektifleri Dergisi, 4*(1), 21-30.

Işık, A. & Ankut, Y. (Eds.). (2011). *Karabük İl Çevre Durum Raporu*. https://docplayer.biz.tr/10006509-T-c-cevre-ve-orman-bakanligi-t-c-karabuk-valglggg-gl-cevre-ve-orman-mudurlugu-karabuk-gl-cevre-durum-raporu.html, Erişim tarihi: 05/06/2020.

Keeble, L., (1961). Principles and Pratice of Town and Country Planning. London.

Keleş, R. (1980). Kent Bilim Terimleri Sözlüğü. *Türk Dil Kurumu Yayınları*, Ankara.

Koç, B. (2019). Giresun Kent Merkezindeki Açık Yeşil Alan Durumunun İrdelenmesi. Yükseklisans Tezi, *Ordu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. Ordu.

Korkut, A., & Kiper, T. (Eds.). (2017). Kentsel Peyzaj Tasarımda Ekolojik Yaklaşımlar. *Artium Dergisi, 5*(1), 14-26.

Mumford, T. & Campion, M. (Eds.). (2007). The Leadership Skills Strataplex: Leadership Skill Requirements across Organizational Levels. *Leadership Quarterly, 18*, 154-166.

Yıldızcı, A.C. (1982). Kentsel Yeşil Alan Planlaması ve İstanbul Örneği. Doçentlik Tezi, *İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. İstanbul.

Yılmaz, C. (2018). Kastamonu Kent Merkezindeki Açık Ve Yeşil Alan Sisteminin Değerlendirilmesi Ve Cbs Ortamında Haritalanması. Yükseklisans Tezi, *Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. Tekirdağ.

Uyanık, H. (2016). Yeni Kent Kurgusunda Rekreatif Yeşil Alanlar Ve Parklar Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma. Yükseklisans Tezi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Konya.

Önder, S. (1997). Konya Kenti Açık Ve Yeşil Alan Sisteminin Saptanması Üzerinde Bir Araştırma. Doktora Tezi, *Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.

Önder, S. & Polat, T. (2012). Kentsel Açık-Yeşil Alanların Kent Yaşamındaki Yeri Ve Önemi. *Kentsel Peyzaj Alanlarının Oluşumu ve Bakım Esasları Semineri*, 73-96, Konya.

Öztürk, B. (2004). Kentsel Açık Ve Yeşil Alan Sistemi Oluşturulması: Kayseri Kent Bütünü Örneği. Doktora Tezi, *Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.

Öztürk, S., & Bozdoğan, E. (2014). Determination of The Perceived Quality of Urban Life in New and Traditional Housing Textures. *Fresenius Environmental Bulletin, 23*(10), 2415-2421.

Öztürk, S., & Özdemir, Z. (2013). Kentsel Açık ve Yeşil Alanların Yaşam Kalitesine Etkisi "Kastamonu Örneği". *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 13*(1), 109-116.

Öztürk, T., & Önder, S. (2009). İstanbul İli Bayrampaşa İlçesi Açık-Yeşil Alanlarının Değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Selçuk Gıda ve Tarım Bilimleri Dergisi, 23*(48), 1-12.

Pamay, B. (1978). Kentsel Peyzaj Planlaması. *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları*, İstanbul.

Parlak, B., (2018). Sürdürülebilir Kalkınma Ve Kentli Hakları Perspektifinden Kent Kültürü Ve Kent Kimliğinin Dönüşümü: Bir Proje Örneği. *TESAM Akademi Dergisi, Özel Sayı*, 11-48.

Topal, A. K., (2004). Kavramsal Olarak Kent Nedir ve Türkiye'de Kent Neresidir?. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, *6*(1), 276-294.

URL-1. Kavramsal Olarak Kent ve Temel Özellikleri, www.ekodialog.com, Erişim Tarihi: 27/05/2020.

URL-2. Karabük'ün Konumu, https://www.karabuk.bel.tr/icerik.asp?i_id=39, Erişim Tarihi: 05/06/2020.

URL-3. Karabük İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, https://karabuk.ktb.gov.tr/TR-63704/daglar.html, Erişim Tarihi: 05/06/2020.

Wolfram, M. & Borgstrom, S. (2019). Urban transformative capacity: From concept to practice. *Royal Swedish Academy of Sciences.* doi: 10.1007/s13280-019-01169-y.

Whitten, M. (2019). Blame it on austerity? Examining the impetus behind London's changing green space governance. *People, Place and Policy*, *12*(3), 204-224. doi: 0.3351/ppp.2019.8633493848.

Yücesu, Ö., & Korkut, A. (Eds.). (2017). Kırklareli Kent Merkezinin Açık ve Yeşil Alanların Analizi ve Bir Sistem Önerisi. *Artium Dergisi*, *5*(2), 22-37.

7. ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Ayşenur Hüsam

Doğum Yeri ve Yılı : Karabük/1992

Medeni Hali : Bekar

E-posta : husamaysenur@gmail.com

Eğitim Durumu

Lise : Vakıfbank Zübceyde Hanım Anadolu Lisesi, 2012

Lisans : Selçuk Üniversitesi- Peyzaj Mimarlığı, 2016

Mesleki Deneyim

İş Yeri : Serbest Peyzaj Mimarı, 2017-2018

İş Yeri : Hüsam Yapı İnşaat Tic. Lim. Şirketi, 2010, 2018-2019

Yayın Listesi :

Öztürk, S., Çınar Umdu D., Pişkin, Y., & Hüsam, A. (2017). Visitor satisfaction at Ulugöl Natural Park, *4. Ecotourism Conference*, Karabük/Turkey.